

ARGIA

1987 Apirila 12 — Lurtea — 1.146. zenbakia — 145 pezeta (BEZ barne) / 8 libera

**EA-ren I. Kongresua
Iruñean**

LRU dela eta

UNIBERTSITATEA PIL-PILEAN

**Anje Duhalde:
«Kantari lanetan
basetik
hasi nahi dut
berriz»**

**Bilbon amaituko da Korrika
15.000 lagun aritu dira
antolakizun lanetan**

EKO

EKO ALTZA

Larratxo Ibilbidea, 96 zbk. ALTZA

S. Juan Bautista Koperatiba

Villas auzoa. Tel. 55 01 99 HERNANI

SUPER AMARA

Isabel II.a, 16 zbk. Tel. 46 11 77
DONOSTIA

EKO ASTEASU

Keelavite Poligonua, z/g. Tel. 69 25 26
ASTEASU

EKO AIETE

Grupo Etxadi. Tel. 21 14 88 AIETE
(Donostia)

EKO LASARTE

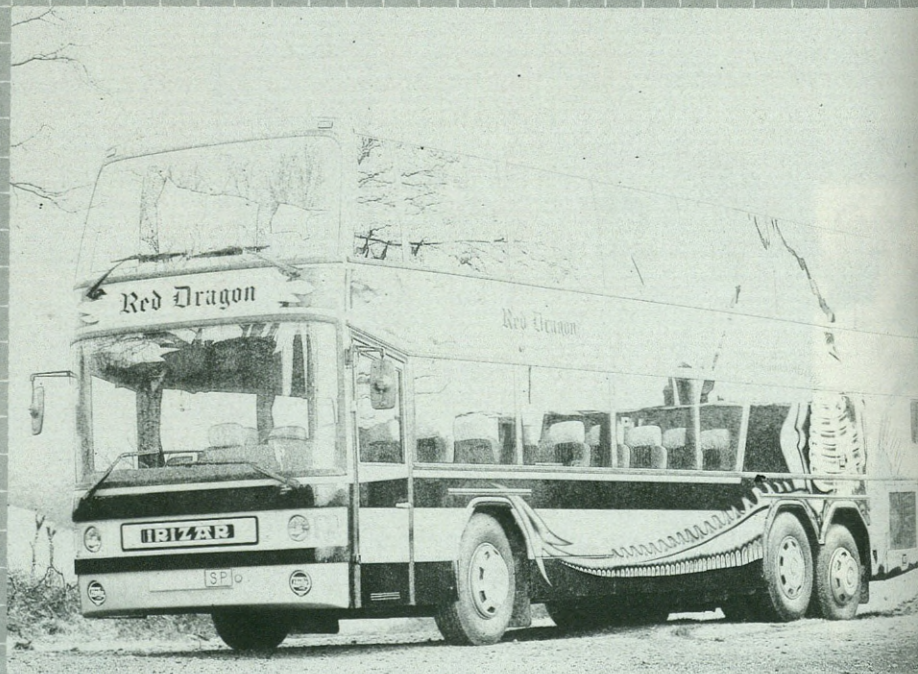
Loidi auzoa, z/g. Tel. 36 12 79
LASARTE

Vivodist

DISEINU BAT

IRIZARREN DRAGOI modeloa

GOI MAILAKO

Capazitatea,
konforta eta diseinua,
IRIZAR
kalitatearen zigiluarekin.

IRIZAR

Barrio San Andrés, s/n. ORMAIZTEGI Gipuzkoa Tel. (943) 881900 - Telex 36670 IRKA E

1.146. zenbakia

4.— Astegiroa.

POLITIKA

- 13.— Ttanta. **E. Galar.**
15.— EA: EAjtik bereizi eta alderdi politikoa bihurtu nahi. **I. Zubiondo.**

NAZIOARTEKOA

- 18.— Labour: esperantza galduren bidetik. **J.M. Pastor.**

ERREPORTAIK

- 21.— Prest gaude drogaren borrokarako. **J. Petrikorena.**
24.— LRU dela eta Unibertsitatea pil-pilean. **J. Mollarri.**

TXT komikia

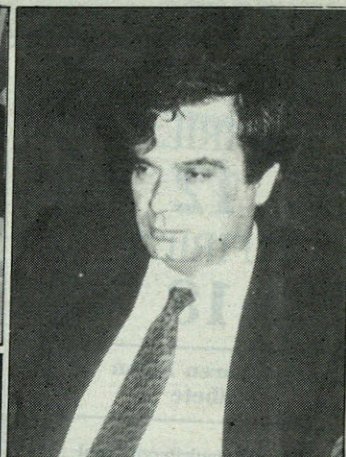
- 35.— Aste honetako elkarrikketa: Anje Duhalde. **P. Zubiria.**
40.— Futbol Federazioako hauteskundeetan istilu ugari. **A. Pelaio.**
42.— Bilbon amaituko da KORRIKA igandean. **P. Unzueta.**

KULTURA

- 45.— Kultur ataria. **Sabin.**
46.— Alkat Nafarroako betsolari txapeldun berria. **J.L.**
48.— Telebista pribatuei buruzko 'beldurrezko proiektu' Madriletik. **I. Uria.**
50.— Miren Agur Meabe idazlea-ekin solasean. **I. Camino.**
51.— Miarrizteko ikastola, hiri erdaldunean oasis bat. **Izaskun eta Mikel.**

ETA BESTE

- 52.— Zuzendari kontserbadoreari Toshack ausart. **G.A.**
63.— Bertsoak: **Kaxkagorri.**
64.— Denborapasak.
66.— Azkena: **Karlos Trenor.**

POLITIKA munduan aste honetan Iruñeak bereganatu du aktualitatearen gunea. Bertan izan dira EAren kongresukideak, eta bertan izan da ere gure lankide Iñaki Zubiondo. Barnetik ikusitakoak eskusiban dakartzakigu **15. orrialdean**. Politika mundutik at—edo ez hainbeste beharbada— **UNIBERTSITATE** inguruko istiluei eman diegu aste honetako erreportaia mamitsuena, **24. orrialdekoa**, hain zuzen ere, pil-pilean dagoen errealitate baten azpiak astindu nahian. **ANJE DUHALDE** kantari esperientziadunak eman digu aukera, bestalde, **35. orrialdeko** elkarrikketa nagusia egiteko, eta **NAFARRROAKO BERTSOLARI TXAPELKETAKO** finala batetik (**46. orrialdea**), eta **TELEBISTA PRIBATUA**z Madrilgo Gobernuak emandako dekretua bestetik (**48. orrialdea**) izan dira Kultura saileko gai pisutsuenak.

Jabea: Zeruko ARGIA S.A.L.

ARGIA egiten dugu:

Donostia: Mikel Antza, Iñaki Camino, Jon Barandiaran, Ostaiska Irastorza, Gorka Izeta, Josu Landa, Pablo Sastre, Iñaki Uria, Xalbardin, Pello Zubiria, Joxemi Zumalabe.

Bilbon: Antton Azkargorta, Edorta Jimenez, Karmelo Landa, Laura Mintegi, Iñaki Uriarte, 'Anaitasuna Taldea'.

Gastelzen: Blanca Agiriano, Txotxe Andueza, Irantzu Iriondo, Josu Olano, Pablo Ruiz de Aretxabaleta.

Iparaldean: Ladix Arrosagarai, Mikel Iribarren, Itxaro Borda, Allande Sokarros.

Iruñean: Jon Alonso.

Kolaboratzalleak: Xabier Agirre, Martxel Aizpurua, Itziar Alkorta, Joseba Alvarez, Enrike Amonarriz, Joxe Azurmendi, Balere Bakaikoa, Amaia Elsegui, Enbido, Xabier Erro, Xarlot Etxezaharreta, Esther Forcada, Joxean Gezalaga 'Zaldubi', Gure Irratikoak, Tito Irazusta, Irulegi Irratikoak, Koldo Izagirre, Kaki, Asun Larrañaga, Josetxo Lizartza, Loren Loidi, Emilio Lopez Adan 'Beltza', Alfontso Martinez, F.J. Mendiguren, Bego Montorio, Mikel Nabarro 'Trikuharri', Eneko Olasagasti, Xabier Portugal, Koldo San Julian, Andoni Sarriegi 'Murumendi', Joseba Sarriónandía, J.L. Alvarez 'Txillardegui', Mikel Ubillos, Urederra.

Marraskilariak: Joxemi, Julio.

Publizitatea: Maximo Aierbe, Joxe Mari Ostolaza.

Administrazioa: Jon Barandiaran, Agus Barandi.

Ardura teknikoa: Simeon Barroso, J. Jose De Marcos.

D.L.: 80—1963.

Helbidea: ARGIA, Ametzagaña 19 Behea. 20012 Donostia.

Telefona: 28 33 99.

Inprimategia: Gráficas SEMI.

Ale Bakarra: 145 pezeta / 7 libera (BEZ barne).

1987. urterako harpidetza sariak: (BEZ barne)

Hego Euskal Herria.....5.300 pezeta.
Ipar Euskal Herria.....360 libera.
Estatu Espainola.....5.300 pezeta.
Beste atzerriak.....7.200 pezeta.
Airez.....11.000 pezeta.

APIRILA
12
APIRILA
18

apirilaren 14ean
ilbete

mareak: (apirilaren 12an)
gora: 04.14 eta 16.36
behera: 10.23 eta 22.36

eguzkia: (apirilaren 12an)
irten: 07.08
sartu: 17.52

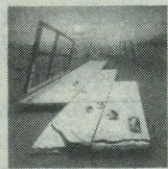
LIBURUAK

Mikel Mendizabal

SABINO

Luis Haranburu Altuna

(ANTZETIA)

Titulua: Sabino
Egilea: Luis Haranburu Altuna
Argitaletxea: Kriselu
Ezaugarriak: 90 orrialde,
530 peza.

Jarraitzen du Aranburu Altunak zenbait pertsonai historiko aurkezten gure herriaren ezagupena piskat handitu nahian, eta hau egiteko ez dira modu asko izango antzerkia bezain bikainak. Duela bi aste nazionalismo aurreko pertsonai bezala Zumalakarregi azaldu bagenuen, oraingo honetan Sabino Arana aurkezten digu Aranburu Altunak eta esan beharra da bere egoera historikoarengatik edota aurkezten den pertsonaia ez delako bestea bezain ka-

rismatikoa, gauza da ez dela hain bizia azken liburu hau.

Obra guztian zehar, Sabinoren trayektoria politikoa azaltzen da, hots, foralismo-tik nazionalismora, eta hiltzerakoan nazionalismo baren batera pasatzeko. Bertan bere ezaugarri politikoa nabarmenak agertzen zaizkigu: arrazismoa, Bizkaitarrismoa, Euskadiren konzeptzio federalista, nazionalismoa, bere izaera matxistat...

Sabino hiltzeran dagoela agertzen zaigu liburuaren sarrera gisa, ondoren bere hasiera nazionalista azaltzen da biografia moduan: borroka amorratua elkarte nazionalista bat sortu nahian, emigratio ikaragarriaren aurkako joera, Bizkaitarrismo porrokatua, hizkuntzaren babesa etabar luzea. Amodiozko istorio txiki bat agertzen zaigu ere, nahiz eta protagonistak neska ukatu "Gonzalez" zuelako abizena.

Pertsonai gogorra zen Sabino, hala agertzen zaigu behintzat obra honetan. Bertan ere nahiko aztertzen da bere anaia Luis. Hau pertsonai hain erradikala ez izanik ez bakarrik politikan, bizitzako beste zenbait gaudetan ere, askoz konsekuenteago izan zen beste zenbait alditan, adibidez euskararen erabilpen soila defendatzean edota Sabinoren bizitza bukaeran nazionalismoaren baretasunaren aurka agertzen denean; hots pertsonai azkarragoa bezala agertzen da Luis.

Obra bi parte nagusi ditu, orohar hamar ekena desberdin izanik. Ezena bakoitzeako hasieran bertso batzuek botatzen dira sarrera moduan.

Pertsonai historikoan datza obra honen nagusitasuna, Sabinoren garrantzi politikoa uka ezin bait da. Hala eta guztiz, lehen esan du bezala, izan zuen bizitzaren inguruetatik edo, gauza da Zumalakarregiren obra entretenigarriagoa zela. Oraindik hori bai, Loyolaren pertsonaia falta zaigu aurkezteko honela Araburu Altunaren triologia osatuz.

Miren Agur Meabe
UNEKA... GABA

Titulua: Unek... gaba
Egilea: Miren Agur Meabe
Ezaugarriak: 128 orrialde
Argitaletxea: Labayru
ikastegia. Galburua sorta
3. zkia.

Miren Agur Meabe, orain artean idatz eta Mintz aldizkarian iharduten zen lekeitiarraren lehen liburu du du hau, 11 narrazio motzek lotua. Liburuaren lehen kolpetik ikusita, bi gauzez jabetzen gara. Batetik ipuin bakoitzeak daraman irudi aberatsaz, eta euskalkiaz bestetik, ipuinak bizkaiera batzuek idatziak bait dira. Hizkuntzarekin segiz, esan dazagun maila handiko idazkera duela lekeitiar gazteak, eta idazterakoan garbizaletasuna oinarri izan ez badu ere, hizkuntzaren egokitasunari eta berarekin lana artez egiteari arreta berezia ipini diola.

Berez ipuinak direna aurkeztuz, ia guztietan ageri diren kostanteak aitatu behar lirarteke: batetik, gertaera klasikoetatik baztertera ibilia dugula idazlea, barne bizikizun geldoak idazkera mamituan itxuratuz, maitasuna, giza harremanen hausdura mingarriak, aspaldiko oroitzapenen itsaskortasun astuna, unearen gozamen edo tristura latzaren deskribapena landuz.

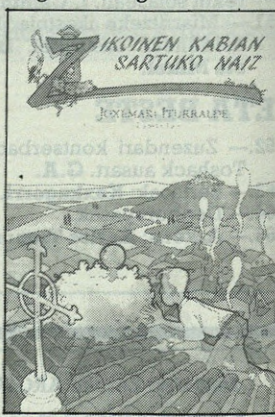
Narrazio laburretan barrena, bizitzaren ikuspegi etsia da nagusi, intimismoa izaki soineko bakar. Aipatzekoa da ere emakumezko pertsonaiak asko direla liburuan, garai joanen itzala denbora guztian inguruka darabilte-larik.

Jar dezagun amaitzeko liburuak ipuin zenbait lehen ere kalean dela literatur aldizkari bidez.

Titulua: Zikoinen kabian sartuko naiz
Egilea: Joxemari Iturralde
Argitaletxea: Pamiela
Ezaugarriak: 95 orrialde,
475 peza.

Ipuin polita idatzi du Joxemari Iturralde gazte-txoentzat, nahiz eta liburu mota hauekin marrazki bizidunekin bezala gertatu, hots, zaharrenari ere gustatzen zaiola.

Risky hamalau urteko gaztetxo du, nor urte guztian ikasten pasa ondoren pozik joaten da herri txiki batera oporraldiak pasatzera. Bertan mutiko gazte batek lor ditzaken aliziente guztiak ditu: herri jatorra mendiz inguratua, piztiak, arkaitzak, lagunak, gustatzen zaion neskato bat... autoreak elementu guzti horiekin jokatzeko giro goxo eta xarmanta sortzeko, irakurleari bere "urte joanak" gogora araziz (hamalau urtetik gora izanik noski). Aipatzekoa ere liburuaren aurkezteko duen modua. Marrazki oso atseginak (portada ikus dezakezue), liburuarekin erabat ados daudenak, agertzen diguten hizki eta formatoa bezala, irakurketa atsegina eta erraza aseguratutik geratu dadin.

ASTE HONETAN NABARMEN

Azkenean agertu zaigu!!

Titulua: Euskal Herriko bertsolari txapelketa nagusia

Egilea: Euskal Herriko bertsolarien elkarte

Argitaletxea: Elkar

Ezaugarriak: 365 orrialde, 950 pezta.

1986.eko azaroan hasi eta martxoaren 23 artean ospatu zen txapelketaren bertsoak eskutartean izateko, urte bete luzea itxoin behar izan dugu bertsozaleek. Azkenik ordea, Elkar argitaletxeak liburu bikain hau eskeintzen digu, merezi duen arrakasta izango duela espero.

Liburu lodia ikus dezkezuenez, 365 orrialde (beraz bertso orrialde bat urteko egun bakoitzeko); Bertan 91 bertsolarik hartu zuten parte bi fasetan egin zelarik. Lehenengo fasean lau talde ziren Gipuzkoako kanporaketan eta beste lau talde Bizkaia eta Arabako kanporaketan. Bigarren fasean, finalerdian bi talde izan ziren, ondoren finalera Amuriza, Lopategi, Lizaso, Egaña, Murua, Sarasua, Enbeita eta Peñagarikano iritsiz. Azkenean azpeitiarrak irabazi zuten jakingo duzuen bezala.

Liburuak finalerdiko eta finaleko bertsoak eskeintzen dizkigu. Objektibitate lortu nahirik bi parte egin ziren, bata goizez eta beste arratsalde. Tolosan goizez bertsoak bota zituztenak, Bilbon arratsalde egin zuten eta alderantziz. Bertsolari batzuen kexa ezaguna zen ez zirela berdin botatzen bertsoak goizez edo arratsalde, inspirazioa, nerbioak... eta trukaketa honekin konpondu zuten arazoa. Bestalde liburuak bertsoak bota ziren bezala azaltzen ditu, hots, kontrakzioak, akatsak etabar ez du-

te inongo aldakuntzarik izan. Beste arazo bat «H» hizkiarena da, hau esaldia luzatzeko edo mozteko erabili daitekelako, adibidez «zahar edo zar». Erabakia izan zen lehenengoan hizkia sartzen bazen bigarrenean ere sartuko zela edota alderantziz.

Gora-behera pila izan ditu bertsolari elkarteak txapelketa honetan. Hasieran Euskaltzaindiak aukeratu behar bazuen txapelketa, oso kondizio gogorrek jarri zituen bertan parte hartzeko. Bertsolari elkarte ados ez zegoenez bere aldetik antolatzea erabaki zuen espero ez zen arrakasta ikaragarria izanik.

Eta besterik gabe aste honetako kronika hau isten dugu Muruaren bertso bikain batekin gairekin ados doana:

Puntuak:

Bertsolari onenak hemen al zaudete?

Murua:

Danak ez daude eta geuretzako kalte, batzuk atzera gera beharra daukate, pena dut egotea horiek aparte.

Aldizkariaren izena: Pestea

Ezaugarriak: Andoaingo aldizkaria, 4. zenbakia, 16 orrialde, 100 pezta

Arestian atera zaigu azken "Pestea" zenbakia. Oraingo honetan Nafarroako autobia proiektuari eskeini diote, eta ez dira oso umore ederrean agertzen Nafarroako gobernuak eta Gipuzkoako diputazioak egin nahi dutenarekin.

Hasieratik hasten dira gogor instituzioen aurka, bertako informazioa ahal den gehiena mutu nahi dutelako, datu urri eta okerrak zabalduz. Horretarako erakunde

berezi bat sortu berri da herrian, hots, jendeari gauzak garbi azaltzeko. Asko amorratzen dira elkartekoak diputazioak "progresoaren aurka doazela" esaten dietenean; erakunde honentzat progresoa modu askotara uler daiteke eta hauek modu ekologista baten alde apustu egiten dute.

Ondoren alderdi politiko desberdinen iritzia ematen digute:

PSOEk dioenez, autobia beharrezkoa da arazo ekonomikoarengatik, gainera Mediterraneo itsasoko bideak askoz gehiago irekiko lituz-

kelako.

Herri Batasuna berriz aurka agertzen zaigu. Hala eta guztiz beti izan dira Gipuzkoa eta Nafarroa arteko komunikabideen hobekuntzaren alde baina arazo ekologikoa oso kontuan hartuz eta informazio garbia eskeiniz.

Aurka ere agertzen zaigu Euskadiko Ezkerra. Arazo ekonomikoa kontuan izanik, bere kezka handiena ekologian datza. Leizaran, gure herriko leku garbi eta berde bakarrenetakoa izanik, ezin da bertako natura aberastasuna hankaz-gora bota.

Gogor ere agertzen zaizkigu EMKkoak. Hauek, agintariaren zurikeria salatzen dute, ekologia arazoa disimulatu nahi dutenean, Nafarroa eta Europako batasuna babestean, etabar.

Gauza serio guzti hauek aparte, ez da komikiak, bertsoak, marrazkia eta saltsa bizirik falta, eta badakizue dena 20 duro miserablengatik!!

musika

Bilbon, korrika dela eta.— Korrikari, bukaera gisa, urrezko brotxea jarriko dio AEKk Bilbon. Apirilaren 12an beraz, honoko talde hauek arituko dira, hango Erakustazokan: 2. pabeiloian arratsaldeko 7,30etan **Egan**, 3garrenean 4,30etan **Bertxi** eta 5,30etan **Zu-bioeko Swing** jazz taldea, 4.ean ordubietan **Azala**, 6,30etan **Oskorri**, 8etan **Jotakie** eta 9etan **Akelarre**. Egun osoan zehar trikitixa, gaietroak, bideoak, erakusketak eta beste ekitaldi batzu ikusteko aukera izango da. Herri bazkariak 2,30etan izango da eta antolatzaileek esan digutenez Euskal Herriko sukaldaririk one-nak hartuko dute parte bazkari honen prestaketan. On dagigula denoi!

■ Larunbat honetan, hilak 11 dituela, Hernanin Txalaparta eguna ospatuko da, herriko plaza nagusian, gaueko 9tan.

■ Azken abagunea, arin dabilenarentzat, Bolivia eta Ecuadoreko musika entzuteko zuzenean: Tolosan, Iparragirre zineman, gaueko 10,30tan.

Gernikako mobidak

apirila

18 Datorren asteko larunbatean 24 ordutik musikak entzuteko aukera izango da Gernikan. Arratsaldeko 4etan Euskal Herriko musika tresnen kontzertua, 5etan abesbatzak: Euseria, Munarri, Itsas soinuak, San Anton (Gernikako elizan), 7etan musika klasikoa, Euskal Lanterata eta Amigos del Arte. 9etan Jazz kontzertua Anfiteatron, Infusion, Sabana, Naima Kuartet. 11,30etan Merkatuan Rock, Danba, BAP, Zer Bizio, BAldinbada, Tijuana eta Paseo de la Unionen Belladona, Zarama, La polla, Jitakie eta Nahiko.

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa kontzertu ugari eskainiko du apirilaren zehar. Honokoak dira datozen egunetan entzun ahal izango direnak: apirilaren 11 eta 13an Donostiako Astoria eta Victoria Eugenia eta 14an Gasteizko Prinsipal eta Guridi antzokietan X. Montsalvatge-ren piano eta orkestrarako kontzertu laburra eta L. van Beethoven-en 7. Sinfonia.

antzerkia

Txotxongilo Iruñan

apirila

9 Txotxongilo taldeak obra berri bati ekin dio udaberri honetan, "Gizona, sugea eta azeria" izenekoari, alegia. Jose Migel Barandiaranek bildutako lan hau Iruñako umeek ikusi ahal izango dute Iruñako Marianista Ikastetxeke Champagnat-eko aretoan, apirilaren 9an arratsaldeko 6,30etan.

Arrasaten Taupada

apirila

11 Taupada taldeak berri, apirilaren 11ean Arrasateko Amaia zineman, arratsaldeko 5,30etan "Ponpa eta Mobis" izeneko lana antzestuko du. Sarrera dohainik izango da eta Arrasate Euskaldun Dezagun taldeak eraturako emanaldia dugu hau.

Maskarada

Maulen

Ez dakigu seguru-seguru, Zuberoa geopolitikoki urruntxo bait dago guregandik, baina baliteke apirilaren 12an Maulen eskainiko duten maskaradaren emanaldia aurtengo azkenekoa izatea. Muskilditarrek paratu dute dakizuen.

"Gaialdia" Beasainen

apirila

11 Beasaingo Antzizar polikiroldegian larunbat honetan "Gaialdia" izeneko emanaldia eskainiko dute Uhaitza elkartearen inguruan bildutako artistek emanaldi hau eskainiko dute. Orain arte eskainitako gaialdietan ikusi ahal izan dugun bezala honetan ere diapositiben bidez Zuberoan zehar bidaitxo bat egiteko aukera eskainiko da, bidai honetan antzerki, dantza musika eta beste zenbait ekitaldi tartekatuz. Danetik ikusteko aukera ederra, beraz Beasaingo polikiroldegian gaueko 10etan.

bertsolaritza

Lapurdiko I. bertsolari saria.— Apirilaren 5ean Nafarroako Bertsolari Txapelketaren finala jokatu ondoren Lapurdiko bertsolariei egokitzen zaie txanda. Apirilaren 12an izango da, hain zuzen ere, ekitaldi hau. Honokoa duzue egitaraua: goizeko 9,30tan Urruñako elizan meza, 11tan zineman bertsolari guztiñen saioa izango da eta aurkezten direnen artean sei aukeratu dira. Ordubatean bazkaria eta arratsaldeko 4etan Iparraldeko Bertsolari Gazteen Txapelketa: Santi Iparragirre, Arzallus, Ezponda, Floren Amuriza, Laka, Inazio senpertarra, Mihura, Errexil eta Ostiz urruñarra. Epaimahaikoak Mixel Itzaina aldudarra, Etxegoin kanboarra, Aita Santos eta Ostolaza izango dira. Izen emateko Kanboko Herri Etxera deitu behar da Lakarengatik galdetuz: 59524030.

■ Hilaren 12an eguerdiko 1,30etan Enbeita, Azpillaga, Lizaso eta Sarasua bertsolariak arituko dira Bilboko Erakustazokako 2. pabeiloian.

Gernikan

apirila

18 Apirilaren 18an eguerdiko ordubatean Jose Ramon Etxeberria, J. Lopategi, J. Enbeita, Amuriza, Ajuria, Txiplas eta Deunoro Sardui entzuteko aukera izango da arratsaldeko 4ak bitartean.

Bertso saioa Gasteizen

apirila

10 Gasteizko Herrikoia liburu dendaren hamargarren urteurrena dela eta zenbait ekitaldi antolatu dira, horien artean bertsolatitzak ere izango du bere txokoa. Apirilaren 10ean Landatxon arratsaldeko 8etan Xabier Amurizan, Abel Enbeita, Jon Enbeita eta Andoni Egaña arituko dira bertsoetan.

arte

● Apirilaren 19. eguna bitartean, Iruñeko Garcia Castañon-go CAMEko aretoa, aste santuari buruzko nafar pintore zenbaiten lanak ikusi ahaliko dira.

● Hilaren 15a bitartean Basauriko kultur etxean J. Morquillas-en eskulturak.

● Bilboko Edelweissen, apirilaren 15era artean, Bizkaiko mendi taldeetako argazki lehiaketako irabazleak.

● Aretako kultur aretoa, 5etik 20ra bitartean, Euskal Folklorearen jantziak.

● Arriagan, 3tik aurrera, "Historia-dun jantziak" eta "Don Miguelen oroi-menak".

Donostian erakusketa berriak

Hiru erakusketa berri aurkeztu dira Donostian azken egun hauetan. Altxerri erakusto-

kian Chillida, Sistiaga, Zumeta eta Ruiz Balerdiren marrazkiak jarri dituzte ikusgai datozen egun hauetako. Galeria 16 izenekoan berriz, Buen Pastor Plaza-ko erakustokian Nestor Barreneixaren azken collage-ak ikusteko aukera izango da. Bukatzeko Gran Kasino del Kur-saal-eko aretoetan Zuloagaren zeramika lanak daude ikusgai, baita portzelana batzu ere.

Jose Madrid Santurtun-en argazkiak Zarautzen

Zarauzko Zazpi erakustokian (Kale Nagusia, 21) Jose Madrid Santurtunen argazkien erakusketa bat eratu dute. Erakusketa honetan txuri beltzeko argazkiak bildu dituzte, hirietako argazkiak. Martxoaren 27tik zabalik dago eta apirilaren 12an itxiko dute. Ordutegia asteleheneetik ostiralera bitartean 7,30etatik 9,30eta-

ra eta larunbata eta igandetan 1etik 2etara.

Inazio Diaz Olanoren omenegaztezen

Bere heriotzaren berrogeitamargarren urteurrena dela eta Arabako Aurrezki Kutxak erakusketa bat eratu du San Prudentzio izeneko aretoa. Erakusketa honetan bildutako kuadroak zenbait erakunde eta instituzioari eskatuak dira eta apirilaren 28a arte iaungo du zabalik.

Mertxe Olabe Bilbon

Bilboko Windsor Galerian Mertxe Olaberen lanak ikusgai izango dira. Lan hauetan emakumea da gai nagusia, emakuearen bizitzan zeharreko momentuak bertan isladatuz. Koloreak grisak eta marroiak konbinatuz erabiltzen ditu eta argitasuna eta iluntasunaren arteko kontrastea oso erabilia da.

lehiaketak

□ II. Keramika lehiaketa Zaldudonon.— Zaldudonoko Kultur Elkarteak antolatutako III. Keramika lehiaketa aurki egingo da, oinarriak dagoeneko kaleraturik daudelarik. artista bakoitzak gehienez hiru obra aurkeztu ahal izango du, baina bai lema batekin. Aparteko gutunazal itxi batetan lema ezarriko da, kanpoaldean, eta barruan partehartzailearen izendaturak eta helbidea. Piezak aurkezteko epea maiatzaren 7an amaitzen da, Zaldudonoko Lazarraga jauregiaren igoerri beharko direlarik.

□ "Amara Berri" IV. Sariaketa Kulturala.— Amara Berri ikastetxe publikoko guraso elkarteak "IV. Sariaketa Kulturala" antolatu du. Donostiako O.H.O.ko edozein ikastetxetako matrikultatutako ikasle guztiek parte har dezakete sarietan, baina edo taldeka. Sariaketa bi atal izango ditu. Gaztelaniazko atalak "Euskal Lagunarte Gastronomikoak" izango du gaitzat, eta elkarre hauen historia eta bilakaera azaldu beharko dute lanek. Euskarazko atalean, "Euskal Herriko olak" izango da landu beharko duten gaia. Lanak bidaltzeko epea maiatzaren 30ean amaituko da.

□ **Euskal kantu Txapelketa 87.**— Euskaraz kantatze-ko gai den edonork parte har dezake. Dena dela, zinta edo diskarik atera duten taldeek ezingo dute parte hartu. Ez eta abesbatzek ere. Lau sail egongo dira: kanta zahar edo berria era tradizionalera. Kanta zahar edo berria gaurko erara (musika tresnen laguntzaz), bakarka, binaka edo talde-ka: Haurren saila: 16 urte artekoak (Gipuzkoan ezik) eta Rocka. Epai mahaia kontutuan izango ditu: doinua, hitzak eta botza. Hortaz nahi bezalako musika laguntza eraman ahal izango du kantariak, baina beste ezeren gain kantua baloratuko dela jakinez. Parte hartu nahi dutenek fitxa teknikoak bidali behar dute Tolosa, Oñati, Ordiziako Udal Euskara Zerbitzuan edo Loiolako Herri Irratian.

□ **Tolosako "Uxola" sariak.**— Tolosako Udalak "Uxola" hizlaria eta olerkia saria antolatu du. Parte hartzeko Tolosaldean OHO, BBB, UBI edo Lanbide Heziketan ikasten duen edonork parte har dezake. Pertsona berak ezin dezake lan bat besterik aurkez, gaia norberaren esku geratzen delarik. Lan guztiak makinaz idatzita bidali beharko dira. Lanak bidaltzeko epea maiatzaren 15ean amaituko da, eta "Uxola" Literatur lehiaketa izenburuz, Tolosako Udaleko Euskara Zerbitzura bidaliko dira.

ikastaroak

Dantza ikastaroa Gasteizen

Ikastaro hau maiatzaren 5etik ekainaren 30a bitartean ospatuko da. Martxan dagoen ikastaro honetan honelako ariketak irakatsiko dira: barra ariketak, zentro ariketak landuko dira batez ere, baina Anatomiaren oinarriko azterketa, belaunen deformazioak, bizkarrezurraren deformazioak, dantzarien azterketa eta abar kontzeptuak ere kontutan izango dira. Ikastaroen ordutegia ikasleek adieraziko dituzten preferentzien arauera antolatuko dira. Ikastaro hau Udal Dantza Eskolak antolatzen du eta izenemateko bertara jo behar da.

Udako ikastaroak Goierri

Goierriko Euskal Eskolan prestatzen ari dira iadanik aurtengo udako ikastaroak. Uztaila eta abuzturako matrikula epea apirilaren 11era arte izango da Goierriko jendearentzat, eta 86-87 ikasturteko ikasleentzat; beste guztientzat: maiatzaren 5etik (goizeko bederatzietatik) ikasle postuak bete arte. Izena ematea baliozkoa izateko, baldintza batzuk bete behar dira, horiek jakiteko Txostena eskatu behar delarik. Goierriko Euskal Eskola Lazkaon dago, Elosegi kalean eta telefonoak honako hauek dira: 886500/886504.

zinema

Bilbon

apirila

13 Bilboko Fas zine klubak Lisboa izenpean ziklo bat eratu du eta datorren aste honetan ziklo honen barruko bigarren filma eskainiko du, Alain Tanner-en "En la ciudad blanca" izenekoak, hain zuzen ere. Emanaldia San Vicente kaleko aretoan (2. zenbakian) izango da, arratsaldeko 7,30etan.

Euskal zinemaren zikloa

Euskal Zinemaren Zikloa izenpean ospatzen ari den ekitaldia Arrasaten izango da apirilaren 13tik 18ra bitartean. Ziklo honen barruan hiru filma hauek eskainiko dira: Alfonso Ungriaren "Ehun metro", Xabier Elorriagare "Zergatik Panpox" eta Anjel Lertxundiren "Hamaseigarrenean aidanez". Filma hauek eman aurretik "Ikuska" batzu botako dira eta emanaldia amaitu ondoren filmei buruzko debateak eta elkarrizketak ospatuko dira.

Oreretako Xenpelar tailerrean ikastaroak

Tailer honetan izango diren hainbat ikastaroren berri iritxi zaigu. Esmalte eta kobrezko ikastaroa maiatzaren 20a bitartean. Saskigintza ikastaroa maiatzaren 12tik uztailaren 17a bitartean. Tela estanzio ikastaroa ekainaren 3tik uztailaren 3ra. Enkua-dernazio ikastaroa maiatzaren 5etik ekainaren 25era. Ikastaro hauetan izenematea egiteko Xenpelar tailerrera jo behar da, Alfonso XI kalera.

ihardunaldiak

Gernikako Institutoko Kultura Astea

Hasia da jadanik Gernikako Institutoak aurtengo ikasturtean eratu duen Kultura Astea. Honela hilaren 11ean, Gernikako ibaiko paduretara ekologia ibilaldia izango da 11etan. 12an, Martxa Ziklista 10etan, eta Herri-Crossa 11etan Foru Plazan. 13an, "Saski Baloiaz" mahaingurua. Parte hartzaileak: Bilbo Kutzako Natxo Figeroa, Llorente, Cabezudo eta Davallillo. 16,15etan mimo emanaldi bikaina Peter Roberts-ekin. 14an, Institutoko jaia: tortila txapelketa, soka-tira, txinga erute, zaku karrera, futbola, rally humoristikoa, mus, esku eta pala txapelketa. 14an, 12,30etatik aurrera, show bikaina: bertsolariak, musika emanaldiak, sari banaketa (literatura, komikiak eta argazki lehiaketa, soka tira, txinga, tortila, mus, pala, esku pelota txapelketak).

Literatura eta historia

Bergarako UNEDeko Historia Departamenduak eratu duen "Literatura eta Historia" zikloa egunotan amaitzeaz dago. Aste honi dagokion hitzaldia apirilaren 11ean izatekoa dena da. Gaia: "Kondairaren denbora / Denbora historikoa". Hizlaria: Xabier Pardo (Bergarako UNEDekoa). Hitzaldia goizeko 10etatik 13ak bitartean, Bergarako UNEDen bertan izango da.

kirolak

Mendizabal eta Arria III.a

apirila

12 Bi hauetan azkarrena zein den jakiteko, egin beharko duten lana honoko hau duzue. Hamar egur 80 ontzako Arria III.ak ebaki beharko ditu, eta Mendizabalek oinbiko bat gehiago. Egurak aukeratzea, Mendizabalen bakar hori izan ezik, Arriaren esku dago. Tartean 250 mila pezeta dituzte. Sarrerekin ateratzen dena erdibana egingo dute. Laguntzaile bi eramaterik dute. Horra ba desafio bat gehiago

Sokatiraren finala

apirila

12 Martiartun, Amurrión, Orion, Erandion eta Laudion kanporaketak egin ondoren Euskal Herriko sokatira txapelketaren finala apirilaren 12an jokatu da, Oiartzunen.

Gatikan idi probak

apirila

19 Gatikako idi proba hauek Bizkaiko Aurrezki Kutxa eta "El Corte Inglés" sarietarako baliagarriak dira proba hauek. Parte hartzeko epea hil honen 19an eguerdiko 12etan amaitzen da, jarraian idi pareen distribuzioa eta zozketa nagusia egingo delarik. Izena emateko telefonoak hauek dira: 6741201 edo 6740889. Beste baldintzen artean hauek dira azpimarra daitezkeenak: 1.050 kilotik behera pisatzen duten idi pareek hiru akuilari eramango dituzte. Pisu honetatik goragokoak berriz bi. 1.100 kilo gainditzen dituztenek, kilo bakoitzeko kilo t'erdia gehiago hartu beharko ditu hariaren gainean.

Usurbilgo Mugarrien IV ibilaldia

apirila

12 Andatza mendi taldeak antolatuta, apirilaren 12rako Usurbilgo Mugarrien IV ibilaldia ospatuko da. Ibilaldi hau Usurbilgo frontoitik goizeko 7,30etan irtengo da. Interesaturik dagoen edonork parte har dezake, 2 edo 3nakako taldeak osatuz. Izen emateak: egun berean, irteera baino lehentxeago, korreoz, bidera bidaliz, Andatza KKE, Apartado de Correos 21, Usurbil edo telefonoz 362139 gaueko 8etatik aurrera deituz.

Ibiladiak, Gernikaldean

Gernika 37-87 kanpainaren barruan apirilaren 17, 18, 20 eta 21an "Años Luz"-ek antolatutako ibilaldi desberdinak burutuko dira Gernikaren inguruneetan. Lehenengoa Busturialdea eta Markina ezagutzeko pentsatuta dago, autobusez egingo delarik. Oinez paseatzeko ere aukera egongo da, horretarako San Pedro de Atxarrerren ruta egin daiteke, hasieran autobusez eta gero oinez. Hirugarren ibilaldia itsasontziaz egin daiteke Mundakatik hasita eta Gernikako itsasadarra maitzen. Eta azkenik, beste aukera bat dago txirrindularientzat, Gernikatik Santimamiñera.

mendi ibilaldiak

*apirilaren 19rako

- ☐ **Kresala** (Donostia): Cañon del Rio Lobos.
- ☐ **Lagun onak** (Apeitza): Isaba.
- ☐ **Xabier** (Donostia): Riaño - Picos de Europa.
- ☐ **Aitzarte** (Donostia): Maroko - Goi Atlas.
- ☐ **Tabira** (Durango): Cerler - Benasque.
- ☐ **Gasteiz**: Peña Trebinca Vizconcello.

Iñigo Zubizarreta,
ahots lilugarri bat
telebistan.

Ikuslegoarekin beti kontaktoan

Nahiz eta hilabete gutxi Euskal Telebistan lanean hasi, aurpegi ezaguna zaigu Iñigorena. Bere esperientzia eta beldurak kontatu diezazkigun beregana jo dugu.

Eguneroko programazioaren berri ematen digun langile honek, hasiera batean euskarazko klaseak ematen aritu zen eta geroxeago K-2000n bikoizte lanetan. Hortik euskal telebistara pasa zitzaigun. «Bai. Beti lanean aritu naiz. Lana oso garrantzitsua da niretzat, hau da, bizitza nire bila etorri beharrean, ni bere bila joatea erabaki dut eta honelaxe nabil».

Kameren aurrean jartzen den bakoitzean sentitzen

duenaz galdetzerakoan zera erantzun digu: «5,4,3,2,1 entzuten duzunean, batez ere lehen egunetan, isiltasun latz bat nabari da, dena iluntasuna da, nahiz eta argiak izugarritzakoak izan». Bere lanbidea mintzagai izan da eta bideoen arazoa ere ikutu dugu, «nire tententzia humanistagatik edo, nik egiten dudana ezin da azpiztituluz edo eman, pertsona batek beste pertsona bati emandakoa oso garrantzitsua iruditzen zait niri».

Iñigo Zubizarretaren ordutegia arratsaldeko bostetatik goizeko ordu batera izaten da, beti prest, makinak okertzen noiz hasiko diren zain.

«Herrixka bateko erretorearen egunkaria». Aste santurako filma «egokia».

Otso-seme bozeolaria

Aste honetan ere telesailen kopurua dela eta «merenzi» duten lekua ematea erabaki dugu. Oraingo honetan «Lukan»i egokitu zaio bere txanda eta oso ziur ez bagaude ere hona hemen 4. kapituluaren haria.

Lukan bozeolaritzan jarduteko behar den indar fisikoaz baliatzen da ring-ean eta manager gogorrekin harremanetan arituko da. Irabazitako diruaz ikerlari pribatu bat kontratuko du bere gurasoak aurki ditzan.

Lukanek otsoaren gordelekuan aurkitu zuen ordularia grabatu zuen gizona aurkitzen du, bere ustez, honek, bere benetazko identitatea ezagutzen lagun diezaiok. Lukanek erlojugilea bisitatzen du baina dendan dagoelarik lapurrak sartzen dira eta beste hainbat gauzen artean, eraman egin dute. Lukanek gaizkileak harrapatzen ditu. Lanson tenienteak Lukanen sendotasuna miresten du eta bozeoa profesionalki ikasteko aukera eskeintzen dio. De-tektibeak Australiara eramaten duten gurasoen aztarna batzu jarraitzeko diru gehiago eskatzen dionean, Lukanek baietza ematen dio tenienteari. Eta...

aste honetako LUZEMETRAIA

Eliza eta apaizak barra barra

Aste santua badatorrela eta, luzemetraien gaiak ere halaxeko modukoak ipini dizkigute aste barneko luzemetraietan, bederen.

Igandez «Ohianako Maitalea», filma zaharra, 1938.ean burutua. Nondik norakoa izango den ezin jakin baina zuzendaria G. Archaibaud eta antzesleak Dorothy Lamour eta Ray Millan direla ziurta dezakegu.

Asteartez «Tours-eko apaiza». Estatu espainolean bota ez den luzemetraia dugu honako hau. XIX. mendean Elizak jasaten duen giro nahastuaren berri emanen digu. Frantses filma honen zuzendaria Gabriel Axel dugu eta antzesle gisa J. Carmet, M. Bouquet eta M. Boudet arituko dira.

Asteazkenez «Herrixka bateko arretorearen egunkaria», 1950. urtean burutu zela eta Robert Bresso-ek zuzendu zuela dakigu.

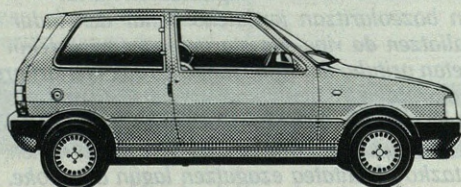
Ostiralez «Biblia». Zuzendaria John Huston eta antzesleak M. Parks, U. Bergryd eta R. Harris izango ditugu. Gaia denogatik aski ezagutua. Gaia zaharra bada pelikularen data ere 1966koa dugu.

Larunbatez eta gai hauek alde batera utziz, oso ezagun den «Bizkaiko golkoa». Zuzendu zuena Javier Rebollo eta antzestu zutenak O. Antonutti, Silvia Munt eta Amaia Lasa. Bilbon, kazetari baten historia larria kondatuko zaigu.

FIAT-eko AUKERA

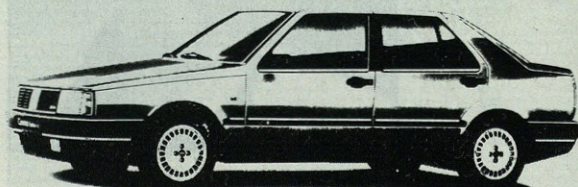
UNO

FIAT 1 Sting 45-3P.....	950.680 pzta.
FIAT 1 45 Fire-5P.....	1.066.390 pzta.
FIAT 1 60-3P.....	1.103.630 pzta.
FIAT 1 70 SL-5P.....	1.243.280 pzta.
FIAT 1 SX.....	1.243.280 pzta.
FIAT 1 Turboa I.e.....	1.549.180 pzta.
FIAT 1 Diesela.....	1.312.440 pzta.

CROMA

CROMA CHT.....	2.311.270 pzta.
CROMA I.e.....	2.728.890 pzta.
CROMA TURBOA I.e.....	2.989.570 pzta.
CROMA TURBO D.....	3.251.580 pzta.

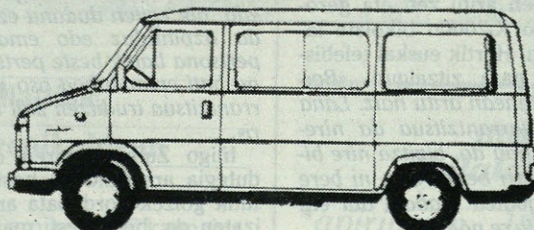
REGATA

REGATA 70.....	1.256.580 pzta.
REGATA 70S.....	1.345.690 pzta.
REGATA 100 I.e.....	1.715.430 pzta.
REGATA Diesela 2.000.....	1.678.190 pzta.
REGATA TURBOA D 2.000.....	1.941.530 pzta.
REGATA FAMILIARRA 100 I.e.....	1.801.880 pzta.
REGATA FAMILIARRA D 2.000.....	1.887.000 pzta.

DUCATO

DUCATO F-13.....	2.281.200 pzta.
DUCATO F-13 Sapai altukoa.....	2.379.660 pzta.
DUCATO Bolumen handikoa.....	2.433.520 pzta.
DUCATO COMBI-6.....	2.330.000 pzta.
DUCATO Txasis Laburrekoa.....	2.156.880 pzta.
DUCATO F-18 Turboa.....	2.240.880 pzta.
DUCATO F-18 Turboa-GV.....	2.526.480 pzta.

AUTO ADARRA

BANATZAILE OFIZIALA

Gran via, 7-Telefonoa 288983//Jose Elozegi hiribidea, 107

JOMIAL. Azpeitia—Telefonoa: 81-24-91/**ALDABE.** Irún—Telefonoa: 61-38-44/**IZARRA.** Ibarra,Tolosa—Telefonoa: 67-00-70/**SAN CRISTOBAL.** Beasain—Telefonoa: 88-39-08/**NIETO ANAIK.** Beraun-Renteria—Telefonoa: 52-52-90

MATRIKULATU ONDOKO PREZIOAK

FIAT

PUNTA KO TEKNOLOGIA

Bonba eskuetan lehertuta, bi gaztek bizia galdu Tafallan

ESKUETAN lehertu zitzaizen bonba, Tafallako auto denda baten aurrean prestatzen ari ziren hiru gazteei. Ondorioz, Emiliano Iturri Lizoain Billabakoak eta Alfontso Yoldi Martinez Etxaurikoak bertan galdu zuten bizia, eta Martin Perez Yalar Etxaurikoak larriki zauritua gelditu zen. Errefuxiatuei Estatu Frantsesak ematen dien tratua kontra ETA Militarrek daraman kanpainan kokatzen zen leherketa hori, azken hilabeteetan interes frantsesei egiten zaien erasoaren barruan, eta antza denez amonari izena duen produktuz osatua zegoen. «Peugeot» etxearen aurrean ipintzeko ari ziren prestatzen lehergailua, eta lehentxoago «Renault» dendaren aurrean ipinitakoak ere ez zuen eztanda egin, tenporizadoreak huts egin da. Tafallan bertan galdu zuten bizia duela urte gutxi Valencia eta Aleman abizeneko beste bi gazte ETAkidek, Lemoizko zentral nuklearraren kontrako kanpainan, bonbak eskuartean eztanda eginda.

Donibane Lohizuneko alkate André Ithurralde hil da

AZKEN hamasei urteotan Donibane Lohizuneko alkate izan den André Ithurralde igandean hil zen 71 urterekin. Zenbait ingurutan euskaltzale fama bazuen, RPR alderdi eskuindarreko notable ezaguna zen, eta joera horren barruan iritsi zen Donibaneko alkatezara 1971ean, independente ize-neko zerrenda bat zen arren. PNVrekin eta Gasteizko Gobernuarekin harreman onak zituen, eta André Luberriaga Azkaineko alkatea buru duen «Goiz Argi» elkartearen sostengatzailerako bat bera zen.

Bilboko subkomisario bat GALEkin publikoki inplikatur

AMEDO Fouce, José, da «L'Express» astekari portugaldarrak GALEn sare portugaldarrekin nahasi duen polizia. Astekariaren aburuz, bera izango litzateke gero GAL en ize-

nean eukal errefuxiatuak tirokatzeraz joango ziren mertzenarioak kontaktatzen ibili zena, eta Portugalen ezagutuko zuen Estatu Frantsesetik ihesi joandako Labade ere, orain abandonatuta sentitu denean bere kontratatzaileen hari batzuk kale-ratzen hasi dena. Amedo Foucek ez zituen kontaktoak bakarrik egin: zenbait atentatutan erabilitako armak ere berak eskuratu zizkien. Subkomisario hori Santi Brouarden hilketako sumarioan ere agertzen da, eta joan den astean deklaratzeko deialdia bazuen, ez zen agertu; eta Bilboko poliziburuek ipini zuten horretarako aitzakia: permiso batekin kanpoan dela.

PNVn aldaketak finkatuz doaz ekaineko Biltzar Nagusiari begira

ALDAKETA funtsezkoak ari dira zehazten jeltokideen egituraketan, ekainean ospatuko duen biltzar nagusiari begira. Txostenak bukatuta daude, eta barne erreflexioaren prozesoa Carmelo Sainz de la Maza ari da koordinatzen, EBBren idazkari teknikoa dena. Jadanik ejekutibaren funtzionamenduan aldaketak izan dira, eta usadiozkoa bihurtua zen bilkura eguna ere aldatu dute. EBB, gainera, hemendik aurrera ez dute herrialdeetako buru batzarkideek bakarrik osatuko: batzar nazionalak osoan hautatuko du parte bat. Batzar edo asanblada nazionalaren ordezkaritza ere kanbiatu nahi da: erizpide territorialaz aparte afiliatu kopuruak ere pisua izatea nahi da, baina azken formula erabaki gabe dago. Aldaketa hauek egituraz ere EAren antzekoa egingo dute EAJ.

Berde Alemanak Euskaditik pasa eta istiluak eraman zituzten

BANDRES diputatuaren konbitarekin helduan ziren Alemaniako berdeak Euskal Herrira, eta joan den astean hemengo errealiatatea gertuagotik ezagutzeko aukera izan dute. Gernikako bonbaketaren 50. urteurreneko ekintzak, Korrika, partidu politikokekiko harremanak, antinuklearrekikoak... Egun gutxitan egitarau konpleto bat burutu dute. Denbora izan dute egun horietan teorien bederen beren posizioetatik gertuen diren EE eta HBkoekin gorabeherak izateko. Brigitte Heindrich-ek eztabaida gogorra izan du «Punto y Hora» aste-kariarekin, ETArekiko negoziaketari buruz esandakoak aldatu omen zizkiola aurpegiaraz. Eta EEkoekin ere bukaeran gauzek ez ziruditen hasieran bezain garbi. Azken prentsaurrekoan bertan Juan Mari Bandresek polemizatu zuten.

Donibaneko Talasoterapiaraino heldu «apirileko arraina»

ITXARO Bordak esplikatzeko zuen bezala, joan den astean ospatu zen apirilaren bateko «poisson d'Avril» edo apirileko arraina. Norbaitek berria sinetsi bazuen, jakin beza Donibaneko Talasoterapiaren Eusko Jaurlaritzak inbertitu duela zioen berria gure asmakizuna zela. Apirilaren bata ere Euskadin inuzente eguna bait da. Egingo genuke apostu, hala ere, Ramon Labaie-ni ideia lehenago ere bururatua izango zitzaiola.

Ez dugu oraindik goia jo Zure harpidetzarekin, aldapa samurrago

LARRUN

Euskal nazio proiektu bati buruz

LARRUN aldizkariaren harpidedun izan nahi dut

Izen-deiturak _____

Bizilekua _____

Herria _____

Banku edo Aurrezki Kutxa _____

Bulegoa _____

Kontu zenbakia _____

Sinadura _____

Helbidea: Ametzagaña 19 - behea, DONOSTIA 20012.

**Urteko abonamendua
(bi zenbaki)
1.000 pezeta
60 libera**

Iruñean burutu du lehen Biltzarra

Eusko Alkartasunak EAJtik atera eta partidu izan nahi du

Gurutz Ansolak hainbat lan egin du bere bizitzan, baina EAko askok lehen biltzarreko zuzendari zorrotz izan zena gogoratuko dute.

Bere lehen Biltzar Nagusia burutu berria du Eusko Alkartasunak, eta alderdi politiko berezi bezala hemendik aurrera eramango duen bidez zerbait gehixeago zehaztu daiteke. Argitu gabeko inkognita saila ere ez da falta. Beste hamar urte pasatzerako berriz EAJrekin batuta egongo direla uste dutenak ez dira gutxi. Edonola ere, zerbait aldatu da jeltokide «kritikoak» ziren garaietatik honuntza.

Mila ordezkari inguru omen ziren Eusko Alkartasunaren lehen biltzarrean bildutakoak. Ostiraleko lehendabiziko agurraren ondoren, egun t'erdiz batzordeetan bildurik aritu dira lanean, eta larunbat arratsaldean eta igande osoan zehar osoko bilkuran ponentziak eta emendakinak banan bana bozkatuz.

Antolaketa xuxena eta mahaiburu zorrotza

Partidu zaharrean gelditutako jeltokideek Salburuan beren «Alderdi Eguna» ospatzen zuten egun berean Lizarran Fortunato Agirreren omenaldira Garaiakoetxeak bildu zuen jendetza haren

euforia puska bat baretu da. Eta pertsona zein talde bakoitzak partiduari ezarri nahi dion martxa ere batera eta bestera zehaztu.

Beren iturburu politikoa ESEIn dute netatik «Bultzagilleak» taldekoetara, «bermeotarrak» direlakoengandik pasatuz, tradizio eta jokabide berezi bat baino gehiago bada partidu berrian, eta lehen biltzarreko eztabaidetan ere hori nabarmendu da.

Ponente eta emendakinen defendatzaileen artean, burdinezkoa zirudien aginte bat erabili du denbora guztian mahaiburu egon den **Gurutz Ansolak**. Lan zaila berea, baina gogorregia zelako kexu zirenak ere ez ziren gutxi. Eztabaidarik luzeenetakoak sortu zituen abortoari buruzkoan entzun zaio emen-

«Teknokratetik» hasi eta «Bultzagilleak» ingurukoetara, partidu eta filosofia politiko berrian biltzea ez da apostu makala.

ESElkoetatik sabinianoetara denetik bada baratzan

Jatorri ezberdinetatik bildutako jendeak batu ditu Eusko Alkartasunak. Edo hori baino gehiago, EAJn nagusitu den leerroaren kontra zeuden jende eta ideia asko batu ditu. Guzti horiek artikulatzea eta partidu zaharrarengandik bereiztea, apostu bikoitza dauka Garaikoetxearen alderdiak.

Iparraldeko ordezkariak batzuk betiko inguru jeltxideetatik datoz, eta beste batzuk berriz 60.eko hamarkadan «Enbata» izan zen hartatik. Xarriton, Ramuntxo Camblong eta J.C. Larroñe Euskal Batasunetik datoz, nahiz eta Camblong bera lehen ere PN-Vren Iparraldeko ordezkari izatzen jo den «Ager» taldean ibilia den.

EAK bildu ditu Bermeon «Bermeoko Aberkideak» taldean biltzen zirenak, eta baita bizkaitar asko ere «sabinianoak» deiturapean definitu izan direnak. PNVko zuzendaritza alderdia behar bezain garbi eta radikal ez izatea aurpegiatzen zioten, eta horiez ariko ziren partidu berriko zenbait «PNV-bis» egiteko tentaldia salatzen zuten.

«Bultzagilleak» taldea ere EAn bildu da. Buru ezagunak ditu, eta Donostiako zenbait auzotan, Oñartzunen, Hernanin eta Gipuzkoako beste herri batzutan dira indartsu. Anti-marxista definizioa ontzat hartzen dute, baina horrez gain EAKo biltzar nagusian «macartistak» ere deitu diete, beren antikomunismoagatik.

Jeltxide zaharrak eta teknokrata berriak

Sozialdemokraziaren eragina iturri bat baino gehiagotatik datorkio EARI.

Parlamentari eta kargu publikoek osatzen dute talde bat, «teknokrata» deitu direna: aurpegi ezagun horiek eman diote nortasun publikoa partiduari, eta biltzarrean ere nabari zen alderdi barruko hariak eskuetan dituztela.

Garai bateko ESEl-ik pasatakoak bereziak dira horien aldamenean. Horiekin nahasten dira, baina sozialismo demokratikoan dituzte beren jatorriak, orain EAn den zenbait ESBko bezala. Idazkari nagusi gelditu den Iñaki Oliberi ESElkoa izana da. Talde horietatik pasatakoak PNVn ere badi-ra —baita HBn ere, ESBren kasoan—, baina EAKo askorentzako horrek ez ditu susmo txarrak uxatzen.

Herrialdeka hartuta ere, PNVtik ateratzeko arrazoinak ez dira berdinak izan. Nafartarren kasoan, korronte guztiak batean gelditu ziren kalean. Bizkaian bi muturrekoak daude elkarren aldamenean, «ormazatarrak» eta Sabin Zubiriren sokakoak. Gipuzkoako askok berriz PNVrekin bildu beharra urjenteago ikusten du.

Aldamenean dituzten jeltxideak dira etengabeko erreferentzia. Zer egin horien aldamenean, eta batez ere zein epetara planteiatu berriro elkartzea, posible ikusten bada? Bada ezpada, jeltxideak ere hasi dira barne estatutoak aldatzen.

datzailearekin honako elkarrizketa argigarri hau: «Mesedez, joan zaitez bukatzen», «berehala bukatuko dut, segundu bat...», «Pasatu da!».

Kongresuko partaideen erdian, atea zaintzen bezala edozertan lanean gogotik, jertse berde eta galtza urdinez jantzitako gazteak. Iruñeko San Fermin ikastolakoak direla jakin dugu. Kabina batetik, berriz, euskaratik espainolera bezala espainoletik euskarara itzultzen zuen itzultzaile zerbitzua, etengabe lanean. Txostenak itzuli beharrik ez zen: erdaraz daude soilik.

Konfederabilitatearen arazoa berriz auzitan

Normalki batere prolemarik gabe pasha behar zuela zirudien biltzarra tirabiren zurrumurrus bete zen. Barne egituraketa eta estatutoen ponentziak bazuen bere osotasunean auzitan ipintzen zuen emendakin bat, eta Gasteizko alkateak bere presentzia emendakin horri lotzen omen zion, berriz alkatetzara presentatzeko posibilitatea bezala.

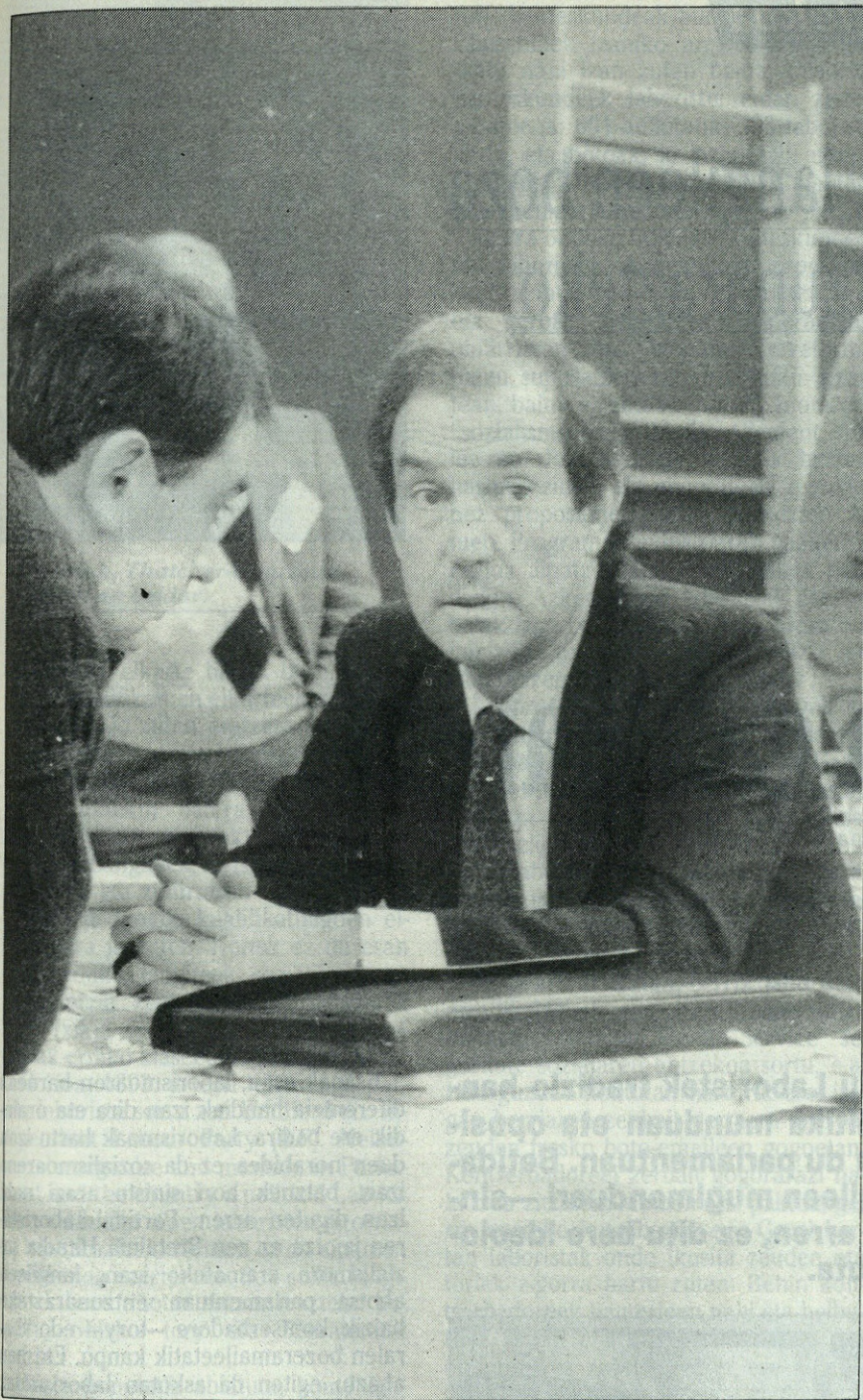
Cabasesek bezala Azkarragak ere prentsaurrekoan gezurtatu zuten zurrumuru hori, baina tirabirak bazirelako zalantzarik ez da. Cuerdaren eritzian herrialdeetako egiturak desegin egin behar ziren, PNVn Araban gertatu zirenak bezalakoak EAn ere suertatu ez daitezkeen, eta hori foralismoaren kontra daramaten borrokarekin lotzen zuen. Atzera joan zen bere eritzia.

Beste muturretik ere erasotzen zitzaion, ordea, ponentziari. Anton Ormazabal bermeotarrak partiduaren konfederabilitatea defendatu zuen, eta baita partiduko karguen eta postu publikoen arteko inkompatibilitatea ere, horretarako Sabino Aranaren aipamen zehatzak eginaz.

«Sabinianoak» eta «bermeotarrak» deitu izan direnen eritzia ikusi da jokatibide horren atzean; beste zenbaiten eritziz, Anton Ormazabal aski bakarrik zegoen, eta bere herrian bertan ere minorian. Tolosarrak elkartu zitzaizkion, ordea.

Orohar, horretan ere ponentzia aurkeztzen zutenek ateratu zuten emaitzik garbiena. Baina kongresoan beti dira posible sospresak, eta mahaitik dena lotuta zeukatela uste zutenek «go!» bat edo beste hartu behar izan zuten: inkompatibilitatearen arloan, adibidez, erabaki zen hiru urtetako mandatu baten ondoren partidu barruan kargua berriz edukitzea ondoko bi urteetan ezinezkoa zela. Nola edo hala konpondu beharko dute.

«Independentzia» hitza EArek estatutoetan sartzearena Mutrikuarrek ekarritako sospresa izan al zen? Askoren ustez bai, eta Garaikoetxeak bezala parlamentari taldeak eta kongresuko

Karlos Garaikoetxea, Eusko Alkartasunaren lehen biltzar nagusiaren protagonista.

partaideren batek «teknokratak» definitzen zituen taldeak ezezeko botoa eman zioten, mutrikuarrak hain gartsuki aurkeztutako moziolari.

Biharamonerako **Karlos Garaikoetxea** bere itzal handiarekin independentismoaren afera ongi bideratua zuen berriro, mutrikuarrekin negoziatu ondoren. Biltzarkideek ezin ukatuko zioten erredazio berria, estrategia politikoarekin batu ahal izateko beharrezkotzat jotzen zena.

Honela dio: **«EA proclama el derecho del pueblo vasco a ejercer su libre determinación para constituir**

un Estado vasco, reunificado e independiente. Ello no obstante manifiesta su voluntad de establecer vínculos asociativos con otras naciones, muy particularmente en un proyecto federal de la Europa de los pueblos, siempre que se respete la presencia de todas las naciones en pie de igualdad y se reconozca permanentemente su derecho afectivo a la libre determinación».

Abortoari buruzko eztabaida asko luzatu zen igande arratsaldean zehar. **Azpeitiako** EAkoek zuten emendakina presentatua, eta beren ordezkaria go-

gor mintzatu zen jaio baino lehen hainbeste bizi hiltzera kondenatzen zituztenen kontra. Eztabaida honetan erakutsi zuen Gurutz Ansolak sekulako zorrotasuna.

PSOEren eta rupturisten artean

Eusko Alkartasunak bere posizioa formulatu du, eta hemendik ekainera bitartean PNVk berea nola zehazten duen ikusi beharko da gauzak garbiago edukitzeko. Laburbilduz, EAK nazionalismo demokratikoaren lekua bi sailen erdian ikusten du.

Batetik nazionalismo espainola dago, eta bere ordezkari agresiboena gaur egun PSOE ikusten da, Garaikoetxeak berak prestatutako ponentzia honetan esaten denez gerra aurreko urteetatik bere espainolismoan ia batere aldatu ez dena.

Bigarren erreferentzia **«el movimiento rupturista-revolucionario vasco»** deitzen duena da, berak definitzen duenez «el autodenominado MLNV, estructurado en torno a ETA». Mugimendu horren azterketa orain artean «Bultzagilleak» taldeak produzitutako analisien ildotik egiten du.

Bi horien erdian dauka EAren ustez bere lekua nazionalismo demokratikoak. Zertan hutsegín du PNVk? Nazionalismo espainolaren aurrean amore eman omen du, jarrera neoforalistetara lerratu, eta ETArekin inguruko mugimendu politikoaren aurrean lerro argi bat ez erakutsi. Horri erasten zaio bloke militarren aurrean PNVk eramandako politika, herriaren sentimenduetatik erabat aldentua.

PNVrekiko berezitasuna orain zehaztuko

Sarrera hitzaldian **Manuel Ibarrondo** gasteiztarrek ezarritako ildotik joan da orohar EAren lehen biltzarra. Pragmatismo politikoari uko egin gabe euskaldunon autodeterminazio eskubidea garbiago defendituko duen partidua, ikuspegi sozio-ekonomikoari dagokionez sozialdemokraziaren ildotik mugituko dena, eta foralismoa borrokatuko duena.

Hemendik aurrera gelditzen da eguneroko politika, eta ea nola ezkontzen den guzti hori hautu politiko zehatzekin. Udal hauteskundeak gainean ditugu, eta seguruenik azkar egokituko da Hego Euskadiko, eta batez ere Komunitate Autonomoko, indar harremanak berriro ikutzea.

Iñaki ZUBIONDO

Partidu Laborista, langileen boza parlamentuan entzunarazteko

Labour: esperantza galduaren bidetik

The Labour Partyk edo Partidu Laboristak tradizio handia du Britainia Handiko politika munduan eta oposizioaren talde nagusia osatzen du parlamentuan. Betidanik ezkerrari eta, batipat, langileen mugimenduari —sindikatuak, alegia— lotuta egon arren, ez ditu bere ideologiaren mugak zehazki markatuta.

Partidua eta sindikatuen arteko konponezinak gero eta latzagoak dira.

Esanak esan, laborismoaren barnean diferentzia handiak izan dira eta oraindik ere badira. Laborismoak hartu izan duen norabidea ez da sozialismoarena izan, batzuek hori sinistu arazi nahi izan diguten arren. Partidu Laboristaren jaiotza ez zen Britainia Handia sozialismora eramateko izan, langileen ahotsa parlamentuan entzunarazteko baizik, kontserbadore —tory— edo liberalen bozeramaileetatik kanpo. Eta hau ahaztu egiten da askotan laborismoaz iharduterakoan.

Laborismoaren sustraiak industri iraultzan errotu eta XIX. mendeko bigarren partean garatu egin ziren. Aurreko mendearen hastapenetan “labour” edo “langile”aren kontzeptua ez zegoen zehaztuta. Assa Briggs historiagileak dioenez, “work class” edo “langileria” kontzeptua bilatzeko 1870-1880 urteetara joan behar da, “middle class” hitza ere bereizten hasten den une berean. Sasoi hartan aldaketak suertatu ziren industriaren mundu eta harremanetan. 1880. urteaz geroztik, kualifikaziorik gabeko langileek artisau eta profesionalen bideetik jo zuten eratzeko. Artisauak beraien elkarteak —unions— zituzten. Langileek ere beren taldeak osatu zituzten, eta Trades Union-en batzarrak onartu

Laboristak, Thatcher-en atzetik, Thatcher-en beldur.

egin zituen elkarte hauek bere baitan, langile kualifikatuen elkarrekin batera.

Zergatik jo zuten eratzera langileek? Urte haietan faktoria handiak antzinako ola eta tailer zaharren ordezkotzat azaldu ziren. Honekin batera mekanizazioa handiagoa zen, prestakuntza maila altuagoa... Langileek arriskutan ikusi zuten geroa eta zihurtasun eta babes bila artisau eta langile kualifikatuagoen elkarrekin jo zuten. Honek ez du esan nahi orduko langileek sozialismoaren kontzientzia zeukatenik. Sozialismoak indar txikia zeukan eta "sozialista" gehienak erdiko klaseetatik etorriak ziren. Ondorioz, 1893. urtean lehenengo partidu laborista sortu zen Bradford-en: Independent Labour Party (ILP). Helburua: «to organise and maintain in Parliament and the country a political Labour Party». Halaxe zioen laboristen jatorrizko konstituzioak. Hemen ez da aipatzen sozialismoa ezertarako. Soil soilik langilegoak bere ahotsa entzunarazteko beharra, ohizko tory eta liberaletatik aparte.

Puntu honetatik abiatuta, komenigarria litzateke laborismoaren historian garrantzi handikoak diren data bi, hauteskundeetako garaipenak markatzen dizkigutenak aztertzea eta, bide batez, garaipen horiek zertan oinarritu ziren ikustea.

1945 eta 1966: garaipen instrumentalak, ez ideologikoak

1945.eko hauteskundeetan izaniko garaipena itzelezkoa izan zen. Gerra garaian koalizio batek agindu zuen Britainia Handian, Winston Churchill kontserbadorea buru zelarik. Urte horretan, maiatzean, Alemaniaren kontrako gerra amaitu zen eta kontserbadoreek

kea atera nahi izan zioten gerra bukarari, hauteskundeak aurreratuz. Toriek Churchillek izaniko arrakasta aprobe txatu nahi izan zuten baina uztaileko hauteskundeek laboristei eman zieten garaipena: 604 aulkitatik, 393 laborista ziren, eta botoak, ia ia hamabi milioi. Clement Attlee-ren partiduak gehien- goa zuen parlamentuan.

Gerra ondoko lehengo hauteskundeetan laboristek aurkeztutako programa "Let us face to the future" deitzen zen, eta geroari begiratzeko esperantzan oinarritzen zen. Programak erreforma batzu suposatzen zituen orduko gizartean, baina ez zihoan inondik inora ere "sozialismo"aren ildotik. Clement Attlee-ren dokumentuak hutsetik berriro hasteko zioen, eta ekonomiari zegokionez proposamen batzu aurkeztu zituen. Programan industriaren nazionalizazioa aipatzen zen, baina muga handiekin. Azken batez, laboristek ere zabalak izan behar zuten "entrepresa eta iniziatiba pribatuei ere lekua utziz nazioa berreraikitzeko une honetan".

Laboristen 1945.eko manifestuak ez zuten industriaren nazionalizazioa suposatuz, batzuek pentsa lezaketenez. Garai hartako laborista batzuek urteak pasatu ondoren aitortu dutenez, nazionalizazioa azkeneko erremedio gisa erabili zuten laboristek, produkzioa hobe zezaketelakoan. Gainera, nazionalizazioa fabrika jakin batzutan suertatu zen, oso egoera berezietan, besterik ez.

Beste arlo batzutan, berriz, laboristak erradikalagoak izan ziren: irakaskuntza bultzatu, "National Health Service" seguritate sozialaren antzekoa sortu, e.a. Hau guztiau kontutan harturik ere, iragan berriaren zenbait gertaera ere ba- zeuden fresko boto-emileen gogoetan. Kontserbadoreei zerbait gogorarazi nahi izan zitzaizkien: Munich-eko paktua, gerra aurreko langabezia, e.a. Garai hartan laboristak ondo ikusita zeuden eta toriek zigorra hartu zuten. Behin kontserbadoreek hautesleen nahi eta helbueruaz jabetu eta 1951.ean boterera igu ondoren, ez zuten ia ezer ere aldatu. Gaitz da imajinatzen zelan iraun zezaketen laboristen erreforma haiek kontserbadoreen hamairu urtetako agintaldian benetako "sozialistak" izan balira. Eta iraun egin zuten.

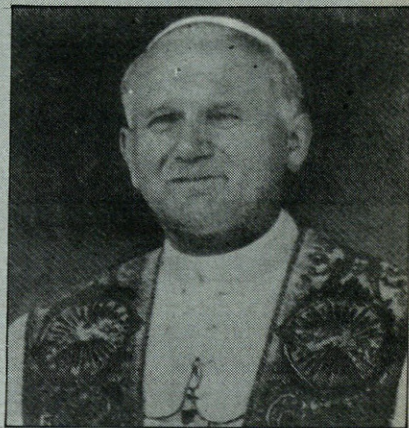
Callaghan-en politika ekonomiko eztabaidatua

Partidu laboristaren beste garaipen esanguratsu bat hogeitaz geroago suertatu zen, 1966.eko hauteskundeetan, Harold Wilson-en gidaritzapean. Gobernu honek, halarik ere, segituan jo zuen behea bere politika ekonomikoa zela eta. Wilson eta "Chancellor" James Callaghan, kontserbadoreek utzitako

HOR

BARRENEKOAK

FANXIN

Jean-Paul II.a, berriz ere polemiko.

Chile da berriz ere notizia. 400 preso politiko gose greban zeudela joan zen aita saindua Pinochet-en etxera. "Pinochet asesino", zioen Santiagoko estadioko herriak zabalduetako pankarta handi batek. Poliziak hiltzen zuten, egun berberean, etxe eskatzen ari zen gizonezko bat. "Zu, benetako bizitzaren Ama zaren horrek —esaten zion goizean Juan Pablok Karmengo Amari— erakutsi iezaziezu maitasuna txilatari guztiei, gaitza baino indartsuagoa dena; erakutsi iezaziezu barkamena..." Transizioa prestatzen ari dira, aspalditik. Chile eskueetatik joan dakien beldur bait dira. Joan ez dakien bere aletxoak aportatu du Wojtylak.

Bitartean, Chileko diktadura "demokrata" guztientzako kontzientzia garbitzaile den bitartean, inor gutxi gogoratzen da El Salvador-eko gerraz, non gerrilariak ofentsiba gogor bati ekin berri dioten.

Arabiar Ligakoak Ekialde Erdiari buruzko konferentzia aritu dira prestatzen Tunezen pasa den astean. Konferentzia hori erabat garrantzitsua izan liteke. Oztoporik txarrena palestindarren presentziari dagokio, gehienek ezinbestekotzat joa, Israel-eko eta EEB-Bek aldez ezinezkotzat. Palestindarrek, bestalde, hilabete honetan izango dute beren barne tirabirak laxatzeko aukera, batasunaren bidetik noski, 20tik aurrera Aljeran bilduko bait da beren Kontseilu Nazional edo atzerriko parlamentua.

Asian, sobietarrek urtebeteko moralariaren ondoren beren proba nuklearrak gehiagotzen dituzten unea, berrek eta txinatarrek elkarrekiko harremanak ongarritzen dituzte, Kanputxeaz, Afganistan-eko eta bien arteko muguz hizketan ari direlarik.

Does SOCIALISM have a FUTURE?

*"New Statesman"
laborismoa
sarri
eztabaidatzen
den
aldizkari bat.*

zamaren aurrean aurkitu ziren eta ez zuten asmatu egoera larriari irtenbide egokia eskaintzeko unean. Libra ez de-
baluatzeagatik beste neurri batzu hartu zituzten, haien artean soldaten igoera gelditu eraztea eta zergak —Britainia Handiko bizilagunen kezka nagusienerikoa— ez murriztea. Langabezia igo egin zen "ohizko" %1-1,5tik %2-2,5ra eta langilegoaren ezadostasuna geroago eta handiagoa zen. Azkenean gobernuak devaluatu egin zuen libra. Honek laboristen politika ekonomikoaren porrotaketa erakutsi zuen jendearen aurrean.

Callaghamen politika honek protesta asko sortu zituen. Langile eta sindikatuak ez zetozen bat berarekin eta gobernu eta trade unionen arteko burruka larriagotu egin zen. 1968.eko ekainean Ray Gunter-ek, "modu zaharrean" jokatzeko zuen sindikalistak dimisioa aurkeztu zuen, lan ministraritzaren burua utziz. Bere hitzez, gobernuan intelektual gehiegi zegoen, eta langile gutxi.

Ekonomiari dagokionez porrot egin bazuten ere, laboristek beste arlo batzutan pausu garrantzitsuak eman zituzten. Wilsonen itxura modernoagoko Britainia Handi baten alde jokatu zuten. Zenbait legez oraindik ere segitzen du haren eredu: 1967an abortoa legeztatzea; urte berean homosexualen arteko harremanak legeztatzea ziren baldin eta pertsona nagusien artean eta elkarren onarpenaz suertatzen baziren. 1969an dibortzio legea aldatu zuten laboristek, dibortzioa eskuratzeko baldintza baxarizatzea "ezkontzaren haustura" ezarritik. Zentsura ere desagertu zen antzerki, zine eta espektakuluaren eta 1969.eko abenduan, Callaghamen eskutik heldutako mozio bati esker, hil zigorra deuseztatu egin zen betiko.

Laboristen historia, hain garrantzitsua diren data bi hauek eta orduko gorabeherak garaipenaren nolakotasunaren berri ematen digute. 1945 eta 1966.eko garaipenak ez ziren ideologikoak izan, instrumentalak baino. Laboristek herriak zer nahi zuten jakin zuten eta horixe eskaini, momentu eta egoeraren arabera. 1945.eko urtean gerra amaitu berria zen eta nazioaren berreraikuntzaren alde azaldu ziren. 1966.ean, berriz, gizarte moderno eta teknologiko baten alde jokatu zuten. Jarrera biak positiboak izan ziren hasiera batean, baina besterik ez. Hortik sozialismoraino ez zegoen biderik.

Geroa, betiko leloa?

Eta orain? Zer nolako egoeran dago partidu laborista?

1970etik hona agintaldi bakarra izan dute laboristek, kontserbadoreen bi garaipen erdian kokatzen dena, eta hau ere kili kolo mantendu zen.

Thatcher-ek lehenbiziko hauteskundeak erabaki zituenetik zortzi urte pasatu dira. Aldatu al da Britainiar gizarte 1979.eko udaberritik? "Sozialismoaren aire berriak nahiago izango ditu thatcherismoaren dotrina zaharrak baino? Goiz da erantzuteko, baina baietza zail samarra da.

Mrs. Thatcher-ek behin eta berriro aipatu izan du hirugarren agintaldia behar duela Britainia Handiaren izpiritua kanpo dagoen sozialismoaren azkeneko aztarnak ezabatzeke irlatik; Thatcher-ek hitzak kupidagabeak dira laboristei buruz ari denean, laboristen sistema eta ekialdeko "gobernu zapaltzaile"ena gonbaratuz.

Eta laboristek, zer egiten dute bitartean? Tranpa horretan erori. Hautes-

kundeak zetoze eta Neil Kinnock-ek, Labour Party-ren ordezkariak bere purgatuak hasi zituen iaz, eta ez du oraindik ere amaitu. Liverpoolgo kontzejal-troskistekin hasi eta Londresko azken auzoko erradikalekin bukatu arte ez dira gelditu ere egingo ofizialistak.

Partiduaren azkeneko bilkuran, hauteskundeak mintzagai zirela, Kinnock-ek argi esan zuen ez zuena inolaz ere barkatuko partiduaren batasun eta indarrari min egingo zion militantea. Kinnock-ek batasuna nahi du baina zeren inguruan? Egungo laboristen artean diferentzia ideologikoak badaude, edonon bezala, baina batzutan inkoherentzia kutsua darie. Callaghamek berak Neil Kinnock eta partiduaren eritzi ofiziala kontrajarri zuen parlamentuan martxoaren 9an, desarmearen kontrakoa zela adieraztean.

Bitartean Thatcher-ek hipoteka eta zergen murrizketa jakinerazi du, langabeziaren jaitsiera ere aipatu du, eta ez dabil eztabaida ideologiko eta teorikotatik. Thatcher-ek bere estiloa sortu du, kapitalismoaren modurik gordinenean, agian, baina badaki zeren atzetik dabilen. Kinnock eta laboristak berriz, beti atzean, defentsan, zerbaiten beldur baliar bezala.

Otsailean Greenwich-eko hauteskundeetan, Partidu Laboristak lehen postua galdu zuen 50 urte baino denbora luzeagoz garaile irten ondoren. Sozialdemokrata eta liberalen arteko Aliantzak irabazi egin zuen, kontserbadoreen boto taktikoaren laguntzaz. Laboristek Dirdre Wood aurkeztu zuten, "left winger" bat, edo erradikala, eta horrek hondamendia eraman omen zuen partidua. "Berriro ere sorgin-ehizan hasi behar" pentsatuko zuen Kinnock-ek.

Izan ere, laboristek ez dute inoiz sozialismoa abiatzeko inizatibarik izan eta beti lekuko inpotente egon dira errealtatearen aurrean. Laboristak esatean, Partidu Laboristaz ari naiz, ez sindikatuetaz, bien arteko konponezinak gero eta latzagoak bait dira.

Thatcher-ek berriz ez dirudi gehiegi kezkatzen denik. Kinnock Reaganen aurrean desarmea nola defendatu pentsatzen ari zen bitartean, kontserbadoreen buruzagia Sainsbury-ko almatzen berri bat inauguratzera joan zen. Bertan, hitzaldian, bere aitoren negozioak gogoratu zituen, eta gero lasai asko esan zuen: "Pozkarria da beste supermerkatu bat zabaltzea. Horixe da merkatu ekonomia. Norberak gustuko duen lekuan erostea". Eta batadun langile guztiek bero bero txalotu zuten hitzaldia. Biharamuneko prentsan irribarretik azaltzen ziren.

J.M. PASTOR

Ramon, Zesar eta Patxi, «Gizakia Helburu» egitaraua amaiturik

Ramon, Zesar eta Patxi, egitaraua amaitu duten bost aurrenengoen artean daude.

«Prest gaude drogaren borrokarako»

1985eko otsailean, duela bi urte ta piko alegia, «Gizakia Helburu» egitaraua martxan jarri zen, Donostian, Elizbarrutia eta Caritasen eraginez eta toxikomanoen sendabiderako lanetan aritzeko asmotan. «Gizakia Helburu» gazteleraz «Proyecto Hombre» delakoa dugu, eta egitarauaren sustraia zera da, edozein toxikomano hartu eta gizaki berri bat egin, drogazalea berriro bereoneratu eta gizarteratzen saiatuz. Pausoz pauso egiten da ibilbide hori. Azkenerrako, pertsona berri hauek suertatzen dira egokienak drogara bultzatu zituzten baldintzak apurtzeko.

Drogak beti iraungo du gizarte mota honetan, droga hori sostengatzen duten interes politiko eta ekonomikoak tartean direlarik. Interes ekonomiko eta politiko horiek krisi egoera batetaz baliatzen dira drogak sartzeko. «Gizakia Helburu» egitaraua ez da drogaren arazoa konpontzeko hauzitan sartuko, ez, gizonak lagunduko dituzte, pertsonak, toxikomano bat dagoen tokian pertsona bat dagoela esan eta indarra, nortasuna har dezan lagundu.

Drogaren arazoa sustraietara jo behar

Bukatu berri dute Ramon, Zesar eta Patxi, programak dituen hiru mailak:

Harrera etxea, Sendabide-elkartea eta Gizarteratzearena. Munduak berdin jarraituko du baina lehen aipaturiko hiru pertsonak beren izaera izugarri sendotu ondoren, gizarte honen berrikuntzarako eragile bilakatu dira jada. Ramon eta Zesar Harrera-etxean lanean. Patxi monitore gisa ari da.

Hau dela ta, beraiengana jo dugu jasan duten bilakaeraz eta abarrez hitzegiteko gogoz. Kezkati nenbilen lehenengo galdera nola zuzendu eta, pentsatzen; hortan, gelan azaldu zaizkit eskua luzatuz, zigarro bana piztu dugu eta guztiz ipurdia asentatu dugunean, Zesar-ek ekin dio gauzak pittin bat argitzeari: «gure artean ez dugu inoiz droga gaz hitzegiten. Bai Ramonek, Patxik edo nik arrazoi diferenteak izan genituen droga kontutan hasteko».

Nortasun falta izugarria zuela esan dit Ramonek, oso bakarrik sentitu izan dela beti, lagunek egiten zutenera jo-tzen zuela besterik gabe. «Zaldiak» besteak baino gehiago izatearen ustea ematen zion, inoren beharrik ez edukitzearena, porrot egin zuen arteraino behintzat. 22 urte du. Patxik 31 badu honez gero: «ni 29 urterekin hasi nintzen, urtebetean, eten gabe, a tope zula-tzen. Lehendik beste guztiak probatuak nituen eta...».

Elkarriketa bideratu nahian edo, «kontua ez da droga hitzegitea, pertso-naz baizik. Arrazoiak mila eta begibis-takoak badira ere, sustraietara jo behar dugu. Gaur egungo gizartea errukirik gabeko konpetentzian oinarriturik da-tza. Eskolatik hasi eta, heziketa ere-duak aldatu beharrean gaude, goitik behera; pertsonak bere nortearen jabe izatera iritsi behar du, eta horretarako gaur egungo gizarteak ez dio inongo ir-tenbiderik ematen», Zesar-ek argi bota nahi ditu drogaren kakatan itotzearen arrazoiak.

Arazoa ez da droga, pertsona baizik

Beren esperientzia, nolabait, beste asko eta askorentzat eredugarri izango delakoan, zertan oinarritu diren azal-tzeko eskatu diegu: «Harrera etxean le-henengo kontaktua egiten da egitaraua-rekin. Ni, pijama jantzita etorri nintzen hona. Denboraldi batez desagertu be-har nuen kaletik edo suizidatu bestela, ez dakit», esan du Patxik, nerbio hutsa bera.

Langile moduan saiatzen dira. Oheak, garbiketak eta beste ardura ba-tzu betetzea litzateke lehenengo maila honen funtsetariko bat. Ez da noski, du-ten lan kapazitatea neurtzea, ezta gu-txiago ere: «protagonismoa guregana-tzea eta kaleko eta etxeko bizitzan izandako pasotismo totala baztertzea zen lan hura». Maila honetan, Ramon

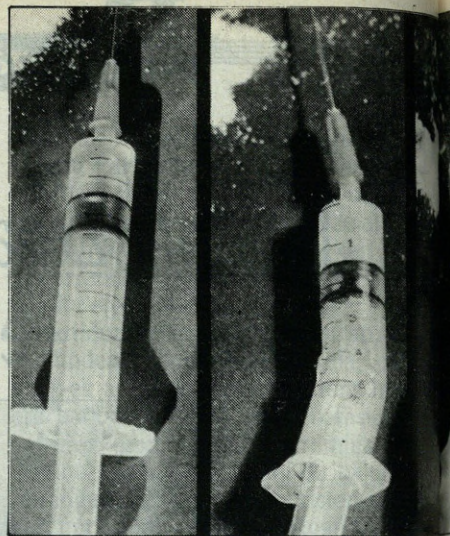
zen denbora gutxien pasatakoa: «nik, hilabete parean nahikoa izan nuen. Etxetik bultzatua etorri banintz ere, ar-gi nenkusan utzi behar nuela eta alda-keta oso gogorra izango zela. Ordura-ko ohartzen hasia nengoen nigan ze-goela arazoa, ez heroinan».

Erabaki zehatzak hartzea eskatzen zaio drogazaleari, inolako drogarik ez erabiltzea, sekula santan bakarrik ez ibiltzea... «nik ez neukan hain argi; Gu-rutze Gorrian hona etortzeko esan zi-daten eta beno, izugarri gogorra egin zitzaidan, hemen hasten baitzara zure benetazko izaera ezagutzen», esan digu Patxik. Inolako drogarik gabe hasten denean, agertzen dira arazoak gordin gordinean. Bakoitzaren errealitateari aurre egin behar dietenean, hain zuzen ere.

Elkarriketa batzu egiten dituzte eta horren ondoren talde lanean hasi: «nola zauden konturatzen zara, kontzientzia hartzen duzu besteen ispiluan begira-tuz prozesuak luze joko duela. Gaztea Harrera-etxetik kanpo biziko da: «bizi-tza osoan egin ez duzuna hilabete ba-tzutan lortu behar duzula eta hori la ostia da, gogorra baino gogorragoa». Harrera etxea Uli-enean, Uliapean da-goena da.

Talde sentimenduak landu

Bigarren mailako borroka Sendabi-de-elkartean ematen da, Hernaniko «Sorgintxulon», urtebetez. Denbora ba-terako alde batera uzten ditu gazteak, bai familia, lagun eta inguruko guztiak: «hau izan da, urtebetean nere etxea. Nere familia eta nortasuna eraikitzeko

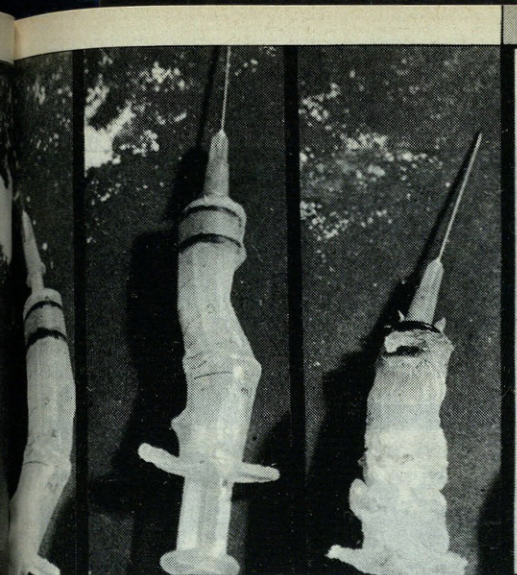

balio izan didana», dio Patxik.

Terapia talde dinamikan oinarritzen dute, sentimenduetan sakondu eta arlo guztiak ikutuz: «bi arlotan banatzen di-tugu sentimenduak. Batetik, estatikoak deitzen ditugunak, hau da, gazte gazte-tandik hor barruan daramazkigun ho-riek kanporatuz eta dugun beldur latz hori baztertuz, garenaz ohartzea. Bes-tetik, egunoroko sentimenduak genituz-ke, rozeak, pikeak, moskeoak direla ta, azaldu taldearen aurrean». Taldearen aurrera ematen omen dira istilu guz-tiak, bapateko hori baztertu eta dituen sentimendu horiek minik egin gabe kanporatzen ikasi: «lehen istintiboki ari-tzen ginen bezala, gaur egun gauzak arrazoitzen eta buruz jokatzeko ikasi dugu; sentimenduak alde batetik eta burua bestetik ibiltzen», Ramonek dioen moduan.

«Gizarte eredua goitik behera aldatu beharrean gaude».

«Toxikomanoa pertsona da. Guk, pertsona tratatzen dugu».

150 gazte egitaraua egiten

Lehenengo bost gazteek bukatu dituzte jada, behin eta betirako, «Gizakia Helburu»aren maila guztiak. Gaur egun, Harrera mailan 84 gazte dute Ulia-enean. Sendabide-elkartean beste 35 eta Gizarteratze-elkartean 30. Guz-tira 149.

1986ko otsailaren 4an Oreretan, Gizarteratze mailan lan egiteko asmo-tan, Komunitate Teraupetikoa ireki zen. Honen bidez gaztea familia mun-duan sartu eta gradualki kaleratzea lortu nahi da. Sendabide-elkartean ematen den itxitura bukatu eta erreali-tate zabalago batetan uztartu gaztea.

Maila honetan beste hiru fase ikus-ten da. Lehenengoan, gazteak eguno-ro Harrera-etxera joaten dira. Progra-ma ematen duten monitoreei lagun-tzekotan edo, beren bizitza Oreretako Komunitate Terapeutikoan egiten du-telarik.

Bigarrenean, benetazko gizartera-tea ematen da, bertan edo kanpoan bizi ahal duelarik, asteen bi bilera egi-nez bilduaz. Hirugarrenean Komunita-tetik kanpo bizitzen da gaztea, zeinek bizitzen ikasi baitu, indar eta itxarope-nez gainezka aurkitzen delarik. Dro-garik gabe bizi daitezkeela jabetzen diren momentutik egundoko pausoa emanda badago ere, bizitza normalera itzultzen denean emango dira betiko eta egunoroko hamaika arazo.

Famili-elkarteak 150era iristen dire-la esan. Familian gauza asko aldatu behar dela eta denak ohartu behar di-rela, ez bakarrik eragindakoak. Ra-mon, Patxi eta Zesar-ek amaitu dute aspaldi hasitakoa, ederki kostata gai-nera; bizitzen ikasi dute.

Jerarkia bai, beharrezkoa dugu

Komunitatea erabat jerarkikoa izan-go da. Drogazalea izandakoa, hutsetik bezala hasiko da, piskanaka, piskanaka, erresponzabilitate haundiagoak hartuz.

Lehendabizi langile bezala sartzen da, gero talde batetan partaide, moni-tore segidan, superbisore, koordinatzaile eta zuzendariatzat osatzen delarik taula: «Existitzen den jerarkia ez da batere fa-txa ze langile bezala hasita postu guz-tiak pasatzen baitituzu. Batzu langile bezala denbora gehiagoan egon behar izaten dute, kartzelan denbora piloa pasatutakoak eta, matxakatu, arotik pasa eta ordenak hartzea askoz ere go-gorrigo egiten baitzaie besteeri baino. Drogak, heldutze prozesu guztia apur-tzen du eta drogazaleak jerarkizatu be-har du bere burua goitik behera; bede-ratzi hilabetetan gogor ekitea besterik ez zitzaigun geratzen».

Bizitza honetan borrokatu

Azkeneko pausua gizarteratzearena dugu. Urtebetez «kanpoan» izan dugun gaztea bere ingurunera bueltatzea: «etxe honetan hartzen duguna zera da, borrokatzeko ilusio galanta. Pena me-rezi duelaz ohartaraztea».

9-12 bat hilabate iraungo du azken honek. Bere lana Harrera etxera dato-zen toxikomanoekin lan egitea izango da. Reafirmazio bat da hori beraren-tzat. Maila honetan gaztea gizarteareki-ko harremanetan sendotzen saiatu be-harra nabaria da. Lehenengo hiru hila-beteak berriekin programan lanean ari-tu ondoren kanpora joan behar duela konturatu behar du, lana bilatzen, ikas-ten, saiatu... «nigan konfidantza izuga-rria dut oraintxe bertan; berriro zorion-tsu izatera iritsi naizelako edozein txiki-keritan, hala nola pertsona batekin hi-tzegiten, momenturo barruko zizpa ho-ri somatzea besterik ez da eman nahi nuke klabea», dio Ramonek barru ba-rrutik.

Izandakoarekin akabatuz kale mun-duan lagun berriak egin beharrean aur-kitzen da: «pena merezi du bizitzeak. Bizi zarela somatu». Ez du inork gehia-gozaldirik hartuko ez duenik esan; hor-taz, ez zaie pertsonalitatea ezabatu, beste pertsona bat bilakatzen saiatu baizik: «neri gustatzen zait heroína. Ez dut ukatuko. Hala ta guztiz ere, bizi na-hi dudala besterik ez dut sentitzen, eta nahiko buru dudala nere sentimenduak eta nahiak nehurtzeko». Ramon-ek ipini du azken puntua.

J.J. PETRIKORENA

*Klaustroan,
irakasleen
proposamena
ez zen
aurrera atera,
ikasleek
beren pro-
testa erakutsi
zuten eta istilu
ugari izan zen.*

Ikasle nahiz irakasle, greba eta mobilizaziotan LRU dela eta Unibertsitatea pil-pilean

Azken egunotan, langile, mediku eta gizarte mailan izandako gainontzeko borrokataz gain, Unibertsitatea ere geldirik dago. Estatu mailan ikasleek geldiarazi dute Ikasketa Plan Berria dela eta. Komunitate Autonomo mailan PNNen afera gehitu zaio borroka honi. Estatutuak aldarazi nahi zituzten eta klaustroan ez da aurrera atera hauen proposamena. Batzu zein besteak ari dira LRU izeneko legearen aurka.

Kale mozketak, manifik, grebak... unibertsitariak borrokan dauzkagu egun hauetan. Irakasleak eta ikasleak, bakoitzak bere interesak defendatuz, kalera atera dira hitzez konpon ezinean daukatena konpondu nahian.

Madrilgo ministeritzatik, nahiz UPV-EHuko erretoretzatik, gor agertzen dira agintedunak ikasle eta irakasleen eskakizunekiko.

Irakasleak haserre

Unibertsitateko irakasleren bat eza gutzen duenak jakingo du nolako haserrea daukan aspaldian. LRU legearen arauera, Irailaren 30etik aurrera, egun horretan amaitzen dira PNNen kontratuak, funtzionari diren irakasleek bakkrik eman ahal izango dituzte klaseak Unibertsitatean.

Funtzionari ez den irakasleak (UPV-EHUn, irakaslegoaren %70a dago egoera honetan) ezingo du eskolarik eman, laguntzaile modura geratuko delarik, edota, gehiengo bati gertatuko zaion bezala, kale-gorrian.

Hori dela eta, oposaketak prestatzen ari da UPV-EHuko irakaslegoaren gehiengoak, borrokan ere aurrera diharduten bitartean.

Guzti honen erdian garrantzi handia zeukan Apirilaren 3an ospatutako UPV-EHuren klaustroak. Posibilitatea zegoen Estatutuak aldatzeko eta Gernikako Estatutuak jasotzen duen irakaslego propioaren figurari helduaz egoera konpontzea.

Klaustroan, irakasleen proposamena garaile atera baldin bazen ere (128 botoz), ez zuten klaustroaren gehiengoak lortu. Irakasle batek honela komentatu zigun «ez dago eskubiderik. Klaustroa joandako lagunen artean balio beharko luke bozketak, baina Estatutoek diotenez klaustroko partaide guztien gehiengoak lortu behar da. Nahiz eta bozketara ez agertu».

Aste honetan, beren proposamena atzean gelditu ondoren, greba eta asanbladak ospatuko dituzte irakasleek. Hor ikusiko dute aurrerantzean nola zuzendu borroka.

Ikasleak ere kalean

Duela hilabete bat, gehixeago zenbait kasutan, izan zuten Unibertsital ikasleek «Ikasketa Plan Berri»ren berri. «Gasteizen hasi ziren mobilizatzen eta koordinadora informal samar bat antolatu zuten, beste kanpusetan ez zelako jendea mugitzen. Ez zeukaten informaziorik. Pre-koordinadora horrek lehengo astean ospatutako benetako koordinadora bat deitu zuen, eta han bateratu zen dena: eskakizunak eta mobilizazioak» esan digute Ikasleen Koordinakundeko bi partaidek.

Ikasketa Plan Berri honen kontua fil-trazior ateratakoa da. Zenbait irakaslek ikasleei pasatako kontua. Ikasleek diotenez erabat sekretuan eraman bait da hori orain arte. «Zazpirehun foliotako totxo bat zegok eta Maravall-ek esaten dik ez dagoela ezer!» esan digute Koordinadoraren Batzarra ospatzen ari den bitartean Donostiako Peritos ikastetxe-ko pasiloan.

Emilio Barberak oso jarrera intransigentea erakutsi du irakasleen begietara ko.

Diplomatuak eta Lizentziatuak

Ikasketa Plan Berri honetan bi ardatz nagusitan etorriko lirake aldaketak: asignatura mailan alde batetik, eta, ikasturteen antolamenduan bestetik. «Karrera bi ziklotan banatzen da plan berriarekin: lehenengo hiru kurtsotan «diploma» lortuko litzateke eta bigarre-nean titulua. Ez dago garbi oraindik zi-

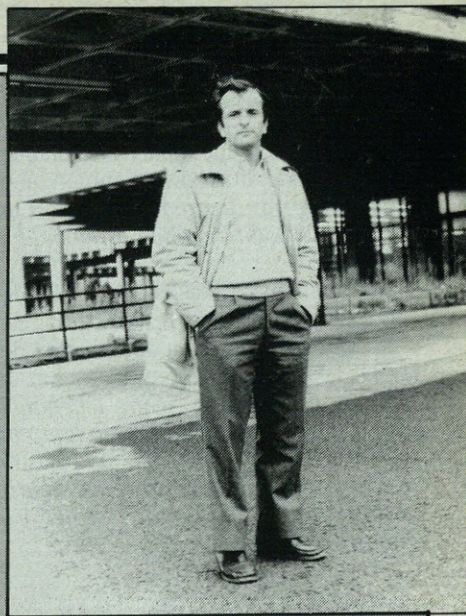
Unibertsitateak negarguraz

Bestela joan izan balitz unibertsitari gehienontzat pozgarri izan zitekeen arren, negargura besterik ez zidan eman Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV-EHU) Apirilaren 3an egindako klaustroak. Eta ez soilik irakasle kontratatuen asanbladaren izenean nik aurkeztutako ponentzia aurrera atera ez zelako —nahiz eta botazioan garaile izan—, jarraian azalduko ditudan arazoengatik baino.

Estatuatoak erreformatu nahi ginituen, kontratu laboralaren posibilitatea lortzeko asmoz. Horrekin, LRU legearen ondorioz aurtengo Irailean kale gorrian gelditzeko arriskuan dauden irakasle kontratatuen (irakasle guztien arteko %70a osotzen dutenak) arazoari, irtenbide zuzena ematen zitzaion, lanean segitzeko bideak ipiniz. Gauzak horrela, botazioa argi irabazi arren, ez genuen gehiengo absolutorik lortu eta ondorioz, UPV-EHUK bere autonomia erabiltzeko aukera historikoa galdu zuen.

Hala ere, esandako emaitza penagarria izan arren, ez da hori gehien kezkatzen nauena, etorkizunari begira klaustrokideen artean somatutako giroa baizik, eta zehatzago esanda, gure proposamenaren aurka zeuden klaustrokideen jarrera.

Hasteko, eztabaidarako inolako ahalmenik agertu ez dutelako. Ezezkoe aldekoe —talde errektoralaz geroago mintzatuko naiz— ez zuten hitzik ere agertu klaustroan, beren arrazoiak publikoki agertzeko eta defenditzeko. Ene eritzian, Unibertsitatearen funtsaren kontrako jokabidea da hori, eta, kontu!, horien eskuetan dago Unibertsitateko agintea. Egon diren aurkako eritzi bakar-rak Unibertsitatez kanpo azaldu dira, prentsaren bidez: «Sarria taldea» eta «Kolektibo de Profesores del Campus de Vizcaya que apoyó la

propuesta de los claustres y no claustres de la Facultad de Derecho de Donostia» izenaren barnean izenik agertu ez dutenak. Baina Unibertsitatean, klaustroan, ez zuten aurpegirik agertu. Zergatik?

Bigarren puntu kezkarria, talde errektoralaren jokabide lotsagarria da. «Neutraltasun eskisitoa» prometitua ondoren, atakerik itsuena egin zigun, guk aurkeztutako testua tergitbertsatuz, eta berek eztabaidarako jarritao oztopoen errua ponenteei leporatuz, jokoaren arauak berek interpretatu eta ezarri ondoren. Duintasun eza, horixe da burura datorkidan hitz bakarra.

Presezki salatzea da, bestalde, UPV-EHUKo errektorea den Barbera jaunaren portaera, emandako hitza ez gordetzeaz gainera botazioaren emaitzaren argibiderako moztiorik aurkezte ere utzi ez zuelako.

Triste da: aplikagarri ez den eta inposatutakoa den legearen izenean bahiturik daukate autonomia unibertsitaria eta ez zaio irtenbiderik ematen irakaslearen arazoari. Ene eritzian, lortu duten gauza bakarra irakasleen arteko %70aren haserreareagotzea eta klaustroaren sinesgarritasuna oraindik gehiago galtzea izan da. Eta zer esanik ez, talde errektoralaren sinesgarritasuna.

Jose Ramon ETXEARRIA

klo batetik bestera pasatzeko selektibitate jarriko duten ala ez».

Ikasleen ustez arriskutsua da planteamendu hau, diplomatuak eta titulatuak bereiziko bait litzuzke luzarora.

Asignaturei dagokien heinean, asignatura batzuk 'tronkalak' izango lirake, ministeritzak berak jarritakoak, eta

beste batzuk fakultate bakoitzak jarritakoak. «Horrek egiten duena da Autonomia Unibertsitaria moztu, homologazioaren aitzakia erditik jarrita. Arriskutsua da ministeritzak jartzea asignaturak kontutan hartu gabe Euskal Herriak izan ditzakeen interes bereziak asignatura batzuk ala besteak aukeratzekoan».

Estatu mailan lehenago hasi zen mugida

Estatu mailan duela pare bat hilabete hasi ziren gai honekin mugimenduan. «Euskal Herrian beranduxeago hasi da mugida eta baditu zenbait erreibindikazio berezi».

Estatu mailako ikasleen koordinatzaileak dagokionez, esan behar Euskal Herriko ikasleek planteatu dutena zera dela, bertara joatea eta entzule bezala hartzea parte hartan. «Gure lehendabiziko asmoa da saiatzea hemen konponetzen arazoa. Ea egia den unibertsitateak autonomia daukala, ea ze neurritako konpetentziak dauden hemen irakaskuntza mailan».

Mobilizazioen kronika

Apirilaren 25ean hasi ziren ikasleen mobilizazioak. Asteazkena zen. Ostegunean berriz asanbladak izan ziren fakultate guztietan. Ikasleen Koordinakundeak bere proposamena eraman zuen asanbladetara: Martxoaren 31a arte greba egitea (Koordinakundea bilduko zen berriz 31an).

Ostiralean manifestaldiak ospatu ziren Hego Euskal Herriko lau hiriburuetan, bi mila hiru mila ikasletakoak izan zirelarik hauek.

Martxoaren 31arako berriz, asteartea, Koordinadora ospatu zeneko eguna, 'hamaiketakoak' antolatu zituzten ikasleek kanpus ezberdinetako errektoretzat.

Greba honetan salatzen zen aurrenengo gauza zen ikasleekin ez konta-

tzea Ikasketa Plan berri horren egitera koan. Ikasleek jakin nahi dute beren etorkizuna nondik nora joango den. Jakin bakarrik ez. Erabaki ere erabaki nahi dute zer komeni zaien egitea.

Plan berrietan parte hartzea eskatzeaz gain Plan hori erabat geldiaraztea eskatzen zen. «Ikasketa Planak geratu egin behar dira gu enteratu arte. Erabakietan gainera berdintasuna eskatzen dugu. Beraiek bezainbesteko parte daukagu guk».

Ikasle nahiz irakasle agertzen dira LRUren kontra.

Ikasleek mugida ugari antolatu dituzte Ikasketa Plan Berriaren aurka.

Aspaldian ez bezalako mugimendua unibertsitarien artean

Ikasleen koordinakundekoak pozik agertu ziren grebak izandako erantzunaz. Halaz eta guztiz ere kexu ziren

mobilizazioetan ez duelako jende guztiak parte hartzen. «Badirudi jendeak errazago uzten dituela eskola orduak mobilizazio batetan parte hartu baino».

Betiko kontua dela esango luke norbaitek, baina urteak ziren Unibertsitatean horrelakorik ikusten ez zela.

Ikasleak gogor ikusi ditugu. Beren eskakizunak aurrera ateratzeko asmotan tinto. Erreibindikazioak honako hauek dira laburbilduz: Euskal Barruti bakarra, Euskararen normalizaziora jotzea, Preso eta errefuxiatuek ikasketak egiteko dauzkaten zailtasunak eragozteak, Ikasketa Plan Berria gelditzea eta LRUren derogaztea.

Aste Santua gainean, bertan daude ekaineko examinak. Orduan ikusiko da norantza doan ikasleen mugida. Ministeritzak, beti egin izan duen legez, uda garaia aprobetxatuko du bere planak aurrera ateratzeko.

Hau horrela izanez gero, datorren ikasturtearen hasiera ere istilutsua gerta daiteke.

JOXE MOLLARRI

ARGIA

"TTARTTALO" ren laguntzaz

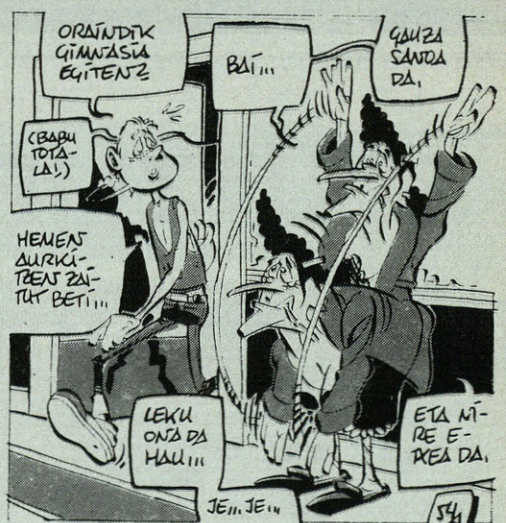

K O M I K I A

57. zenbakia

WALTER GARMENDIA JR.

Loketegi
&
Varela 86.

Loketegi
&
Varela 86.

ZINKUNEGI OPTIKA

Optikari-Optometrista

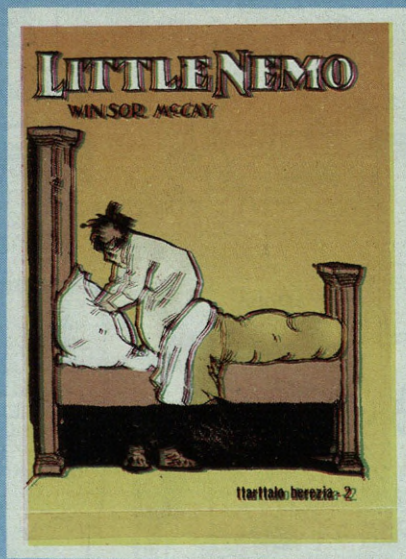
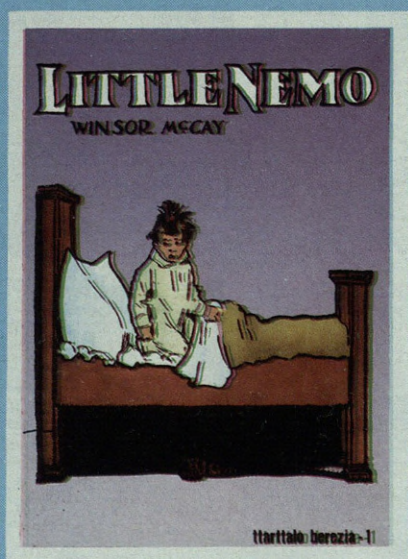
Ukipen lenteak

hernani,4

donostia

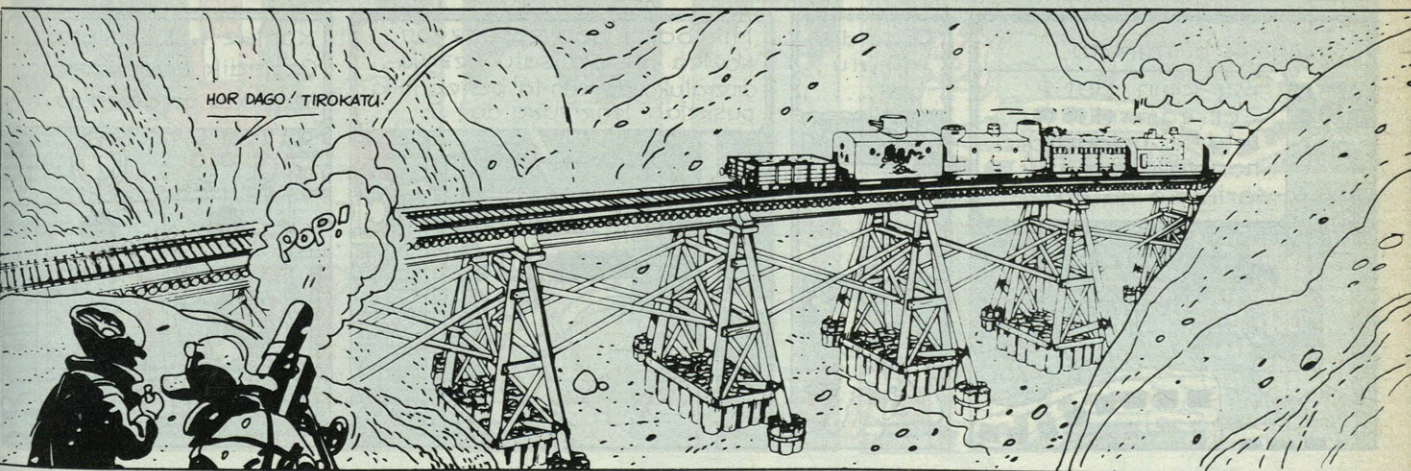
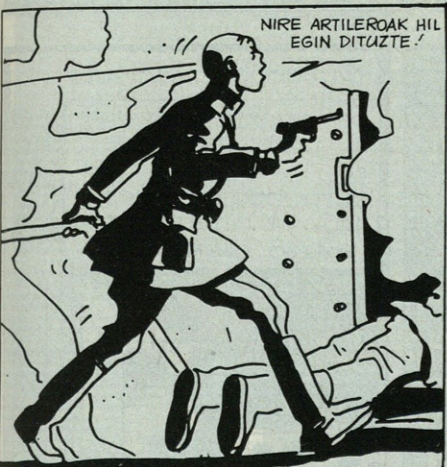
t.42 06 24

EZ UTZI IRAKURRI GABE

NEMO TXIKI Aren ametsak ezagutzen al dituzu?
Larogei urte dituen komik honek, beste larogei urtetan irrifar
eta goza araziko dizu

TTARTTALO Argitaletxea

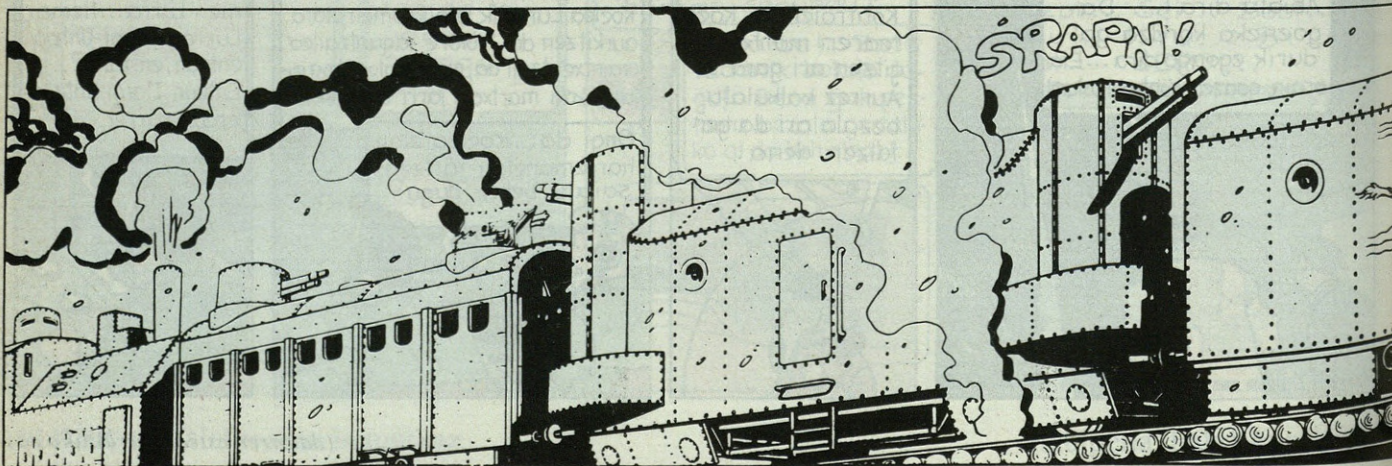
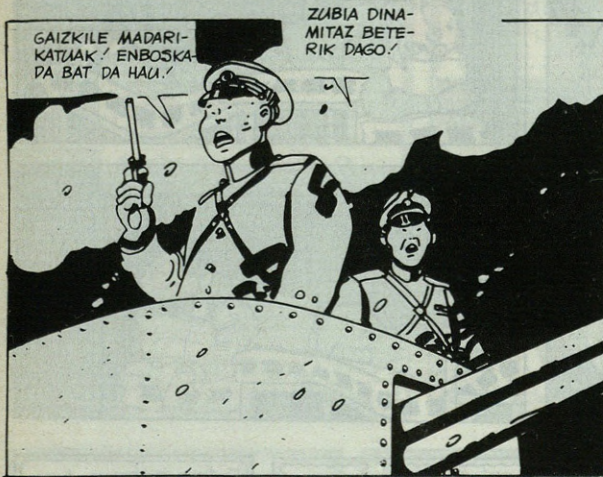
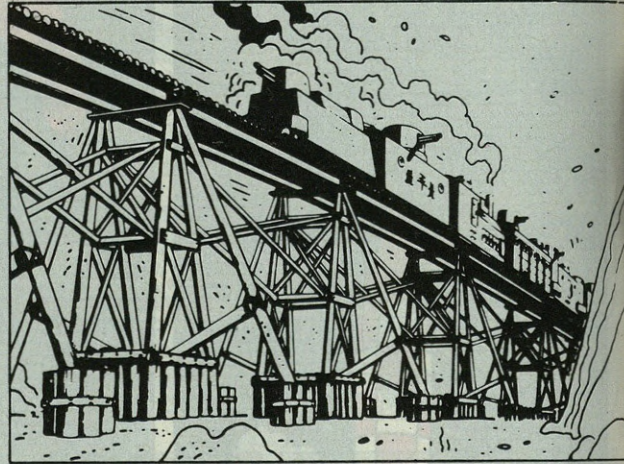
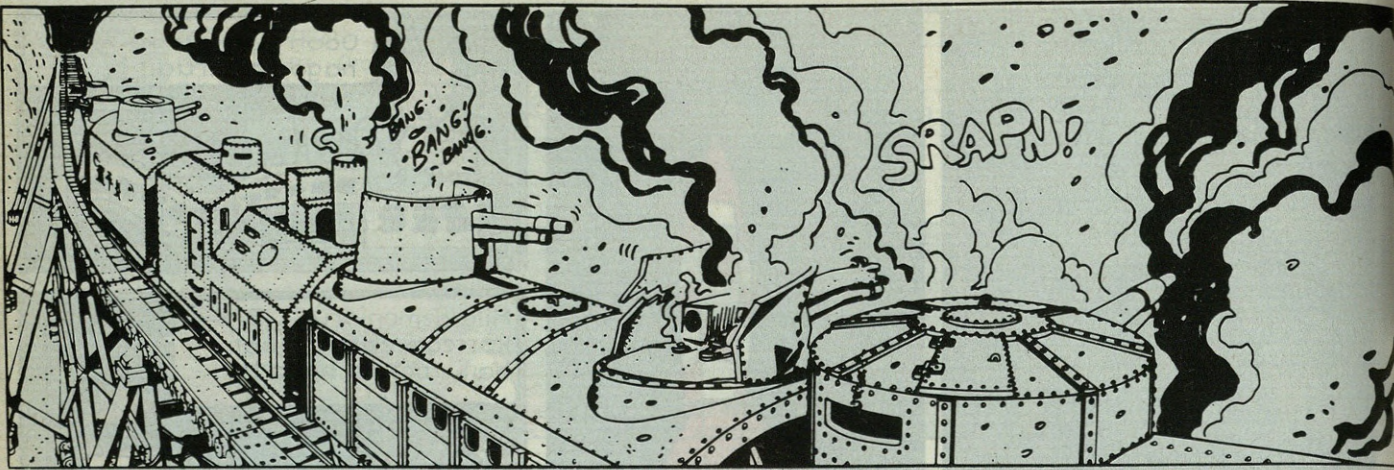

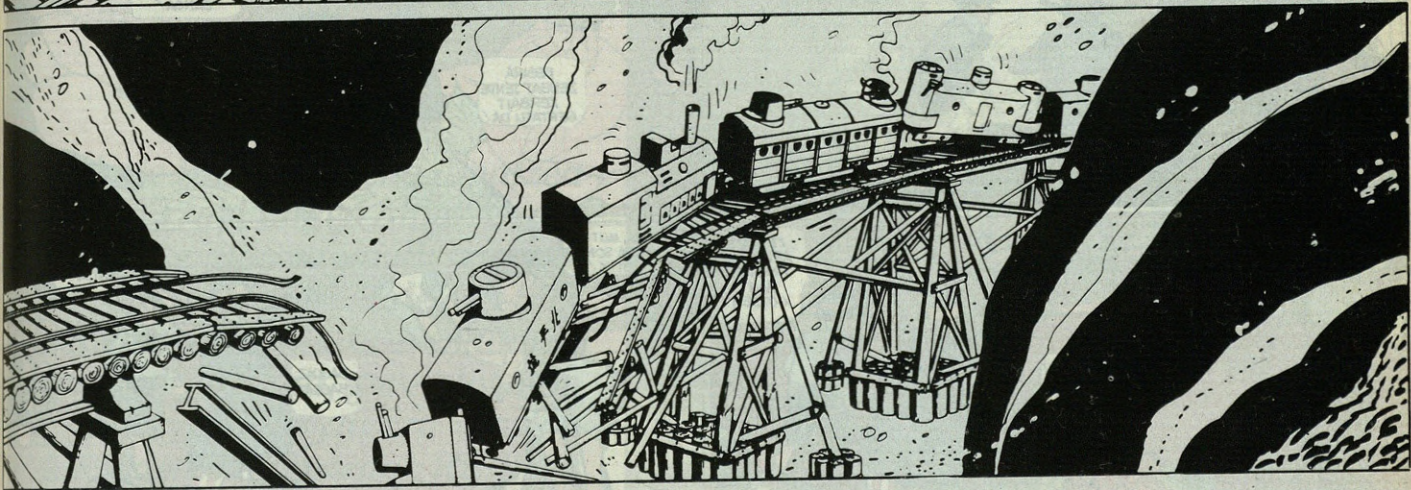
(6. orrialdean jarraitzen da)

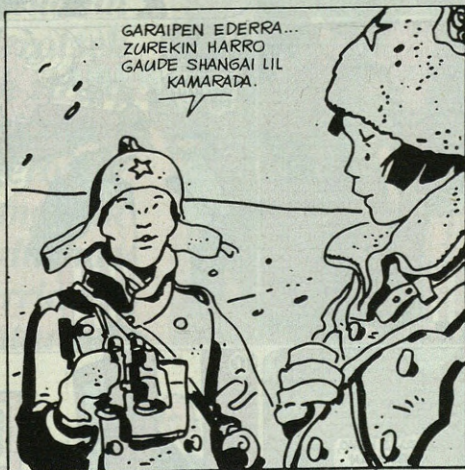

(datorren astean jarraituko da)

CHANG-EN
DRAGOI BELTZA
IRABAZI DUGU!

GARAIPEN EDERRA...
ZUREKIN HARRO
GAUDE SHANGAI LIL
KAMARADA.

NI EZ HAINBESTE... EGINBEHARRA BURU-
TZEAGATIK TRENEAN ZIHOAZTEN BI LAGUN
SAKRIFIKATU DITUT.

ETA ORAIN EZIN DUGU EZ ETA GORPUEN
BILA JOAN... TXINATARRAK ETA TSO-LIN
"GERRAKO JAUNAREN" JAPONIARRAK
BEREHALA EGONGO DIRA HEMEN.
JAKUAN JAUSITAKO URRE BAGOIA
ESKURATZEN SAIATU BEHAR
GARA LEHENBAITLEHEN...

NEGARREZ
ARI ZARA?

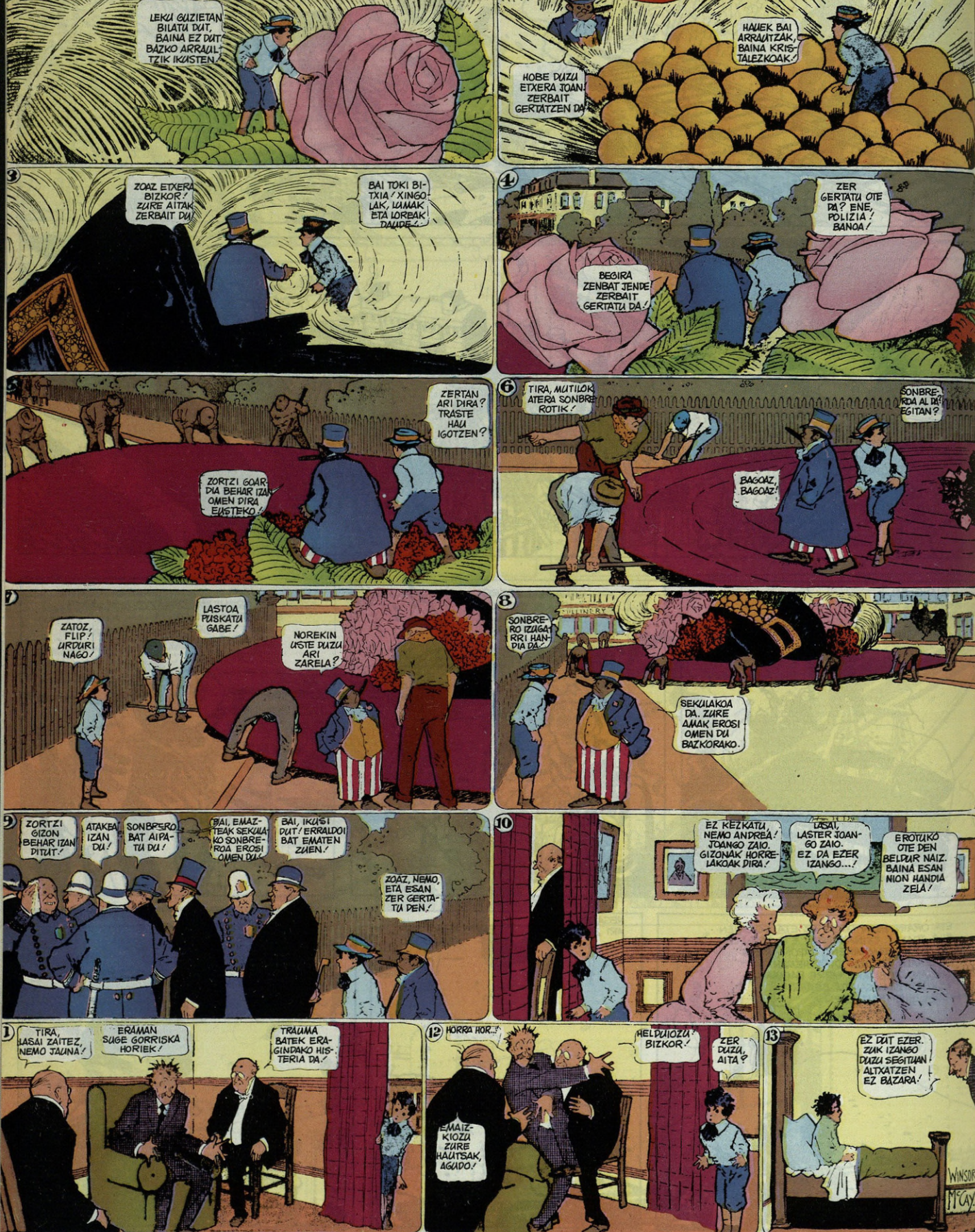
NEU? NEU
NEGARREZ?

EZ HORIXE, SUKE BATOR.
BAINA HORRELA BALITZ
ERE... NIRE KONTUA
LITZATEKE!

(datorren astean jarraituko da)

LITTLE NEMO IN SLUMBERLAND

ANJE
DUHALDE

Anje Duhalde izena aipatzea Errobi taldea aipatzearen pareko egiten zaigu. Bertsozale eta kanten maitale den aita baten semea, anaia ere kantari ona omen duena, gure plazetan indarrean agertu zen «Ez dok Amairu»ko munstroak itzaltzen ari zirenean. Ipar Euskadin turisma eta lurra arrotzek erostea arazo larriak zirela beren kantetan ikasi zuten askok. Garai haietaz, geroztik egin duenaz eta hemendik aurrera egin nahi duenaz galdetu diogu, diska berriaren atarian.

Anje Duhalde:
**«Kantari lanetan basetik
hasi nahi dut berriz»**

«'Simon and Garfunkel' en fans bat naiz: ezin ditut ene sustraiak ukatu. Xalbadorren fans ere banaiz».

GALDERA: Hire diska berri honekin «Errobi» bukatutzat eman beharko diagu...

ERANTZUNA: Bai, talde bezala ez diagu funtzionatzen gehiago. Azken diskoa parentesi bat zen, baina ez taldeak berriz funtziona zezan, diskoa egiteko bakarrik. Bost urte egon gara elkar ikusi gabe, batez ere Mixelekin, hura mundu batean biziz eta ni arras beste batean. Parisen ari da bera lanean, musikan.

«Xoxoa» disketxearen proposamen bat etorri zen, eta bakoitzak bere aldetik pentsatu ondoren bildu ginen eta... oso pozik, hainbeste urteren buruan berriz makina martxan jartzeagatik. Hor daude bederatzi kantu horiek. Jaialdi batzuk ere egin genituen, diska aurkezteko interesantea zelakoan. Kinka txarrean suertatu ziren jaialdiak, eta zenbait gauza arraro ere sentitu genian. Ez huen seguruenik momentu egokiena. Baina diskarekin oso gustora gelditu ginen.

GALDERA: Bost urte horietan euskal musikaren panorama osoa ere aldatu da. Rock radikalaren fenomeno hor

diagok, eta zuen «Agur t'erdi» zerbait arraro bezala entzun zen. Hala ere norbaitek komentatu ziguan disko hori oso aurreratua zela.

ERANTZUNA: «Aurreratua» oso hitz polemikoa duk. Musika mailan gauza gehienak eginak dira. Ameriketan eta Europan egiten den musika bi edo hiru iturritan inspiratua dago, eta hor dabil bueltaka. Askoz aurreratu dena soinu bera duk.

Gero, nik entzuten dudanez, lehen eskemak radikalak hituen: rock, blues, edo dena dela. Eta orain eske ma horiek apurtu egin dira piska bat. Orain rock egiten ikusten diagu lehen jazzean zebilen bat, edo «Los Lobos» bezalako taldeak aurkitzen dizkiagu, duela hamar urte ezinezkoak zirenak.

Adibide bezala, hor duk Paul Simon-en diska. Guztiz korrontearen kontra jokatu du: hartu dizkik beltz batzuk, Hegoafrikakoak gainera, eta oinarritzko rockari beste kolore bat eman dio. Hor ikusten duk sustrai bat duen musikak gero eta leku gehiago duela, Europa mailan.

Hemen alderantziz... Gu Herri oso polemikoa gaituk. Hasteko, ez gaituk

Herri bat, errealitatean. Hemen, Hegoaldean batez ere, gauza bat onartzen denean, moda bat, hartzen duk begiak itxita, eta bazirudik ez dela tokiarik beste ezerentzako.

GALDERA: Paul Simon aipatu duk. Behar bada «Simon-and-Garfunkel» ere gogoraerazi beharko genizkiake. Hire belaunaldiarentzako oso jende inportantea huen.

ERANTZUNA: Paul Simon beti gizon handitzat eduki dut musika mailan, hasieratik orain arte. Oso kreadore handia izan duk, eta Beatlesen edo Bob Dylan-en mail berean ipintzen diat. Oso argia duk tipoa, ez aprobetxatzeko zentzuen... Esplikatu du diat.

Hemen reggae musika ezagutzen badugu Paul Simoni esker duk neurri batean. Berak du lehen reggaea grabatu, 73an edo 74ean. Bob Marley ez zen ezaguna artean. Indioen musika ere Paul Simonek ezagutarazi zion mundu guztiari «El Cóndor Pasa» grabatu zuenean. Joan den urtean atera du disko berri bat, eta hor ere erakusten du oso aurrerakorra dela, beste jende bati ematen dio protagonismoa.

«Simon-and-Garfunkel»? Beren fans bat izan naiz, eta naiz. Ezin dizkiat ukatu nere sustraiak. Bon, Xalbadorren fans ere banauk.

HAMABOST URTEREKIN MUSIKA KONTUTAN

GALDERA: Goazemak hire sustraie-tara. «El Fuego» izeneko talde batean jotzen omen huen.

ERANTZUNA: Hamabost urterekin hasi ninduan musikan. Garai hartan Iparraldeko musika-talde guztiek espainolezko izenak zizkitean. Euskara gaur baino askoz gehiago mintzo huen Iparraldean, baina kontzientzia gutti huen oraingo aldean.

Hegoaldearen irudia Sanferminak hituen. Horietan ez duk sobera euskara entzuten, Sanferminetan erdara duk nagusi. Eta uste diat hango talde gehienek irudi hori hartu zutela. Ez duk Iparraldean bakarrik pasatu: Estatu Frantsesean talde askok zitean espainolezko izena.

«El Fuego»ren historiarekin jarraituz. «Enbata»ren garaia zen, eta euskal abestiak kantatzen genituen, jotak, trikitiak... Hor huen Pantxoa Saintesteben ere, gaur eskulturan-eta dabilena. Iparraldean denek aitortuko die talde

hark bukaeraraino ukan zuen garrantzia.

GALDERA: Eta halako batean, Franco hil eta gutxira, izen berri bat ezagutarazten zaigu: Errobi.

ERANTZUNA: Lehenago diska txiki bat egina nian nere izenean. Orduan hasi gintuan kontakto estuagoetan Mixel Ducau eta biok, Daniel Landartek utzitako hitz batzuekin eta. «Elkar» disketxeak eman zigun lehen LPa plaza-ratzeko parada.

Mixel Lizeotik ezagutzen nian, baina egun batean diska-denda batean topo eginda hasi ginen hizketan, kantueta-rako asmoak nituela eta beste. Berak ordurako fama zuen gitarra bezala. Nik berriz bateria jotzen nuen. Eta lehendabiziko diskan berak jo zuen, musikoak bilatzen ere bera ibili zen.

POSTFRANKISMOAN, ERROBI, AMETSAREN BIDEA

GALDERA: Postfrankismoko euforia urte haietan, zuek inportantzia puska eduki zenuten.

ERANTZUNA: Beno, hasieran Hegoaldeko jendea piska bat «moskeatua» zegoen. Abots arraroak, arregloak ere bereziak... Hasieran kritika gogorak izan genizkian. Baina oso ondo moldatzen gintuan Mixel eta biok, eta kantaldietan guk eramaten genian erritmoa. Kontura hadi nortzuk ibiltzen ziren orduan. Beste testuinguru bat huen. Talde batekin eta ekipa batekin jotzen ere geu hasi gintuan. Gero urte betean sekulako talde pila bat sortu hituan, rock taldeak ere bai.

GALDERA: Eta «Ametsaren bidea» heldu huen. Zuen diskarik onena seguruenik.

ERANTZUNA: Diska egiteko era guztiz aldatu genian. Lehenik musika egin genian, kontzepto bereziko diskoa nahi genian. Benetako talde lana izan huen, testua ere geurea, Beñat Amorenak eta Gillesek ere parte hartuz. Nire musikari bizian izan dudana esperientziarik interesgarriena. Erritmo zaharrak, gaurkoekiko nahasketak... Ez zekiat asko salduko zen baina zuzenean jendeak oso gustora hartzen zian.

GALDERA: Diska horren ondoren, taldea bukatu egin huen, eta gero diska batean hi heu bakarrik.

«Nire musikari bizian izan dudana esperientzia interesgarriena izan huen 'Ametsaren bidea'. Ez dakit asko saldu zen, baina zuzenean ongi funtzionatu zian».

«Kanta pare bat kenduta, 'Kortatu'koek dena erdaraz egiten diate. Eta neretzako euskal taldeak dira euskaraz kantatzen dutenak».

ERANTZUNA: Bakarkako hartan agertzen dira une hartan jasaten nituen frustrazio batzuk. Horko abesti batzuk aspalditik prestatuak nituen, baina Errobiren linean sartzen ez zirenak. Abesti nahiko pertsonalak, intimistagoak. Pena duk ahanzi samarra pasatu zela diska hura, 'Errobiaren hegitik'; rock radikalaren indartzea orduan huen, euskal talde asko ahuldu edo desagertu zen, eta aldiz Itoiz indarrean zetorren.

JAN BEHARREZ, AKELARREN, GAU PASA

GALDERA: Akelarren ikusi eta entzun haugu geroztik urte batzuetan.

ERANTZUNA: Akelarren sartu ninduan jan beharra zelakotz modu batean edo bestean. Hala ere, Akelarren oso ondo ibili nauk. Talde hori niri oso ongi etorri zaidak, eta nik taldeari zer eman diodan esatea zaila da.

Egia da talde batean abeslaria kaniatzaren denean taldean ere aldaketa handiak gertatzen direla. Gure kasoan, edo eta nik Xabier Madinaren kantak abestu behar nizekian, eta horiek ez hituen batere nere estilokoak. Eta Akelarrekoei proposatu nieran errepertorio osoa aldatzea.

Lehen bi urteak oso pozik pasa nituen: aldakuntza bat zen neretzako. Jaialdian beste tratu bat daukagun jendearekin, jendea hiri so. Aldiz berbera batean jendea mugitza zetorrek, eta hartueman asko izan dizkiat, lagun asko egin... Euskal Herriko ia bazter guztiak ezagutu dizkiat.

Gero etorri duk nekadura, zeren lan hori oso gogorra duk. Azkenean, ene buruarekin ez ninduan ondo, ez ninduan inon finkatua, musikalki behar zena bakarrik egiten nuela. Utzi nian Akelarre, eta berentzako ere on izan dela uste diat. Ondo bukatu diagu, lagun.

GALDERA: Duela urte t'erdi «Agur t'erdi» plazaratu huen, berriro Mixel Ducaurekin. Agian artifiziala, azalean ikusten den argazkiko agurra bezala...

ERANTZUNA: Barnekoa ez duk bate-re hola. Prozesu oso naturala izan duk. Mixelek eta biok sentitu diagu zeozer egiten ahal genuela, eta hamar urte lehenago egiten genuen gauza berdina egin diagu. Mixelek ekartzen zian doinu bat, nik horretan hitzak ipini, gero biok ikusi... Zinez kolaborazio lan bat izan duk.

PESIMISMOAREN GARAIA AGUR T'ERDI

GALDERA: Etsipenari buruzko aipamen etengabekoak entzuten dira disko horretan: «Ez nago seguru», «Itzuli—mitzuli, non da egia?», «Ez da eskapabiderik», «Ilusio galduak»...

ERANTZUNA: Oso pesimistak. Ni ere garai hartan kristoren dudekin ninduan, eta pertsonalki ere prolema asko nizekian. Bestalde, abesti guztiak egin eta grabatu hiru hilabetetan egin dizkiagu. Momentu hartan bizi nituen kezkek dituk.

Behar bada gure belaunaldiari ere aplikatu dakiok horko gauza asko: desilusio anitz eduki dugula. Hain aldaketa gogorra izan duk, batez ere Hegoaldean, eta 81-82tik honuntza... kristoren aldaketa izan duk hemen, batez ere mentalitate mailan.

Lehen rock radikalak aipatu diat, eta nire ustez radikalismo hori maila askotan sortu duk. Politikan ere bai. Ni ere nonbait nere barruan nahiko radikalak nauk, eta hori superatzea ia imposiblea duk. Hortik ateratzen duk gauza konfliktibo bat beti. Horrek bultzatzen hau idaztera, abestiak egitera.

IDEIEN ERRADIKALIZAZIOA ROKAREN ERRESUMAN

GALDERA: Egoera radikalizatu egin zaiguk, beraz. Hoberako ala okerragorako?

ERANTZUNA: Radikalizatu dituk ideiak... baina batez ere musikaz ihardungo gaituk. Duela pare bat urte oso kinka txarra ezagutu diat: ez bahuen rock patxangero hori egiten, ez hitzen ezertan kontsideratua. Hori esaten bakarria ez naizela uste diat. Panorama horretan bere jokoa atera duen bakarria Benito Lertxundi izan duk, baina guztiz beste publiko bati mintzo zelako.

Behar bada guk izan diagu kulparik handiena, ez dugulako ikusi hori bazetorrela. Egia esango diat, ni ez ninduan konturatu, «Errobiaren hegitik» egin nuenean beste mundu batean nengoan. Gogoratzen nauk Zestoan ikusi nuela jaialdi batean lehen talde radikalak; «Zarama» izango huen, eta «hau ze ostia duk?», galduta ninduan. Orduan despistatua ninduan, eta besteak ni bezala. Eta jendea masa bat bezala joan duk.

Gero euskararen aferak diago hor ere. Euskararik gabe ez gaituk ezer, eta nik beti sekulako garrantzia eman zakoat horri. Eta ikusi diat fenomeno horretan euskarak ez zuela hainbeste garrantziarik. Kontuak ateratzen dituk, eta zeinek egiten dik euskaraz?

GALDERA: Gaur egunera bihurtuko gaituk. Hurrengo diska honetan zer eskaianiko diguk?

ERANTZUNA: Ez diat pretentsio handirik, egia esango diat. Eskerrak ematen zizkioat IZ disketxeari neri konfiantza utzi eta diska bat egiteko aukera emateagatik.

GALDERA: Hain akabatua hago, ala?

ERANTZUNA: Ez duk hori. Gaur egun diska bat ateratzea ez duk hain errex. Lehen gehiago saltzen zian, dinamika bat bahuen. Nork saltzen du gaur egun 2.000 diskatetik gora? Oskorrik, Itoizek, Benitok...

GALDERA: ... Kortatuk...

ERANTZUNA: ... hori beste zera batean sartzen diat. Barkatu, baina beren disketan abesti bat edo beste kenduta gainerakoak erdaraz dituk. Euskal talde bat direla uste badute, hori beren prolema duk, baina neretzako euskal talde bat duk euskaraz kantatzen duena. Gainera ez diat polemika horretan sartu nahi.

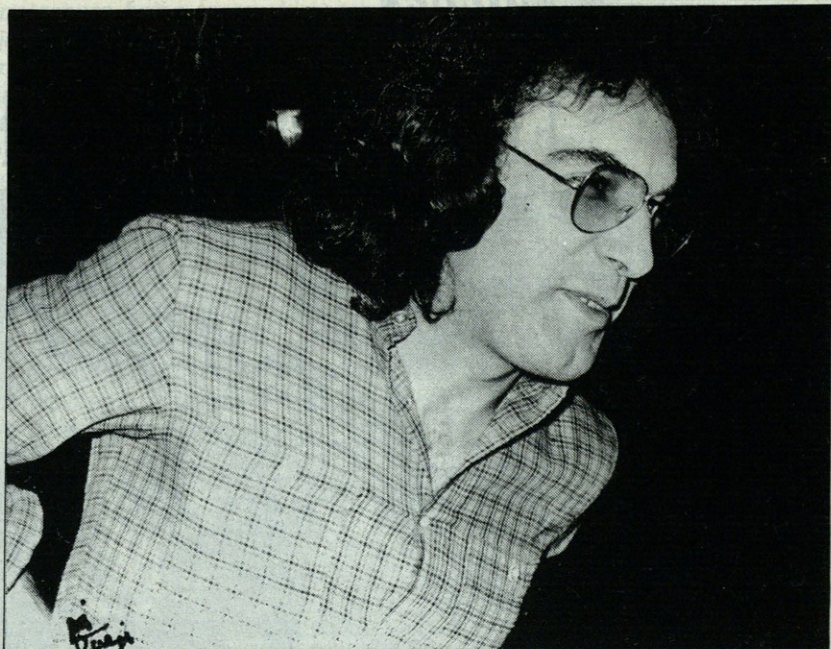
Esan nahi niana duk, gaur edozein kantariri diska bat ateratzea abentura batean joatea bezala dela. Hemen ez zekiate diska salduko duten edo ez, eta diru bat duk hor tartean. Eta gero konfiantza bat ere egin zidatek: hemen ez ziaten diskako abesti bakar bat ere entzun. Hori duk enetzat inportanteena.

Eta beste gauza inportante bat: gizarie honetan eta garai honetan hainbeste langabezia eta hainbeste pobrezia denean, nik nahi dudana egitea eta agian hortarik bizitzea, hori luxu bat duk.

HEGOALDEA, IPARRALDEAREN IPAR

GALDERA: Ipar Euskadikoa izanik, han haina hemen bizi haiz. Lehen haurreman gehiago genian behar bada bi aldeetan artean.

ERANTZUNA: Hegoaldea faro bezala hartzen diat. Han ere mugitzen gaituk, baina errealitatea hemen pasatzen duk: gure Herria eta kultura aurrera

ateratzen badira, hemendik izango duk, hori argi diagu Iparraldeko guztiok. Gero eztabaida duk ea metodoek diferentiek izan behar duten...

Iparraldean, dena den, momentu honetan situazio oso larria bizi diagu. Orain arte kultur mugimenduan eta abar zailtasun asko baina libertate formalak bagenituen. Azken urte t'erdian honetan guzti hori segatu egin dute. Kultur etxe batzuk sortu dira, lehen urteetan ibili eta gero dena moztu nahi dituzte. Seaskaren prolema ez duk sekula hain larri aizan: ito egin nahi dituzte.

Irtenbideari buruz oso pesimista naiz, ez dakit nondik atera ahalko garen. Hegoaldera, berriz, lehen gehiagorik etorriko hituen orain baino talde gehiagorik zirelako. Nor dabil orain Iparraldean kantari?

GALDERA: Hi behintzat entzungo haugu hemendik aurrera.

ERANTZUNA: Ahalik eta herri gehienetan jo nahi diat. Baina talde moduan ibiltzeko lana behar duk, eta hori ez diagu ukanen, bazekiagu. Talde moduan edo bakarka kantatu zitekeek, eta bietara ariko gaituk. Kobratzeko posibilitateak eta lokal ona denean, taldearekin. Eta bestela bikote bezala: kontrabaxo eta gitarraz. Baina ez kantatu bakarrik: jendearekin sartu, eta batez ere satirismo piska bat sartu, horren behar gorria diagu eta.

Ahal denean taldea, diskan parte hartzen duen trikitilari eta guzti. Eta bestela bikotea. Base-basetik nahi diat hasi.

PELLO ZUBIRIA

«Orain diska bat ateratzea ez duk hain errex. Lehen gehiago saltzen huen eta dinamika bat bazegoen».

Eusko Jaurlaritza zela medio

Futbol Federaziorako hauteskundeetan istilu ugari Gipuzkoan

***Errealean gertatzen ari diren istiluek Gipuzkoako Futbol Federaziorako hauteskundeen prozesorean izandako gora-beherak ezkutaerazi dituzte. Bi kandidatura aurkeztu ziren hauteskunde haue-
tarako baina, azkenean, «ofiziala» deituriko kan-
didatura suertatu zen garaile, bestea erretiratu be-
harrean aurkitu zelarik. Benetako arrazoiak jakin
nahian erretiratutako kandidaturaren hautagai
izan zen Rekalde jaunarengana jo dugu.***

Aurtengo Gipuzkoako Futbol Federa-
ziorako hauteskundeak uste baino ge-
hiago luzatu dira, honetan Eusko Jaur-
laritzak zerikusi zuzena eduki duelarik.
Bi kandidatura, aurkeztu ziren, bien
artean «fútbol de base» deiturikoaren
kontzepzio desberdina nabarmen ager-
tzen zelarik.

Hasteko kandidatura berria nondik
nora sortu zen argitzen hasi zaigu Re-
kalde: «sei pertsona hasi ginen, Gipuz-
koako Futbol Federaziorako hautes-
kundeak zeuden eta kandidaturak aur-

Rekalde, erretiratutako kandidaturan lehendakariako zihoana.

kezteko garaia zen. Donostiako Zuzenbide Fakultatean izandako asanblada batetan Gipuzkoan zehar parte hartzen zuten talde guztiei botoa emateko aukera eskeintzen zitzaien.

Sei pertsonen taldea honetan mugitzen hasi ginen. Geure ideia ahalik eta irekiena egitea zen. Junta Direktiba 24 pertsonen osatu zezaketen. Orduan gure asmoa hau zen: gu seirak parte hartzea, diruzain bat, mutualidade asuntotarako mediku bat eta instalazio kontuutarako arkitekto bat, gainontzeko osagaiak klubetan asanblada baten ondorioz aterako zirelarik. Horrela klub bakoitzak bere delegatuak hautatzeko posibilitatea edukiko luke».

Asanbladan hautatu behar

Lehenbiziko pausoa eman ondoren, beren kandidatura zenbat jendek onartu zezakeen ikustea zen bigarrena. Horrela, asanblada bat antolatuz zuten beren ideien berri emateko asmoz. Listak ireki ziren asanbladan parte hartzeko, lista hauetan 90 klub, 39 jokalarik eta arbitro eta entrenatzaileen artean 25 pertsonen parte har zezaketelarik. Listak ireki orduko 90 klub baino gehia-

go apuntatu ziren. «Lehenengo pausoa emana genuen baina ez genekien zenbat jende egon zitekeen gure kandidaturaren alde. Guk asanblada aprobe txatu genuen geure asmoak jendeari agertzeko, oinarriko kirolaren inguruan batez ere. Gure kandidatura 75 klubek babestu zuten eta 40ek beraiena». Lehen aipatua izan den bezala bozketan 90 klubek bakarrik har zezaketen parte, ondorioz eliminaketa bat beharrezkoa zelarik.

«Guk, kandidatura bakoitza zenbat klubek babesten zuten kontutan harturik, eliminaketa hau proportzionalitatez egitea proposatu genuen baina beraiek ez zuten onartu. Ondorioz 90 klubek babesturiko kandidatura aurkeztu genuen, lehenagoko 75ak gehi inguru samarrean zebiltzan beste 15. Bestetik, 400 jokalariek sinaturiko dokumento bat aurkeztu genuen geure kandidatura apoiatzen, beren nortasun agiriaren fotokopia erasten zelarik. Arbitro eta entrenatzaileen asuntuan ere gauza berbera gertatzen zen».

Bien bitartean, kandidatura ofizialaren aldetik trabak eta eragozpenak besterik ez ziren ikusten: beste kandidaturak proposatutako proportzionalitatea baztertuz, gerora eginiko beste proposamena non kandidatura bakoitzetik kopuru berdinez osatuko litzatekeen junta ukatuz...

Jaurlaritzaren hanka sartzea

Gauzak gero eta konplikatuago jartzen dira Eusko Jaurlaritzako kirol kontseilaria tartean sartzen denean. Haste-ko hauteskunde prozesoa geldierazten du bozketan parte hartzeko klub bakoitzak bere estatutoak Eusko Jaurlaritzan erregistratuta eduki behar dituela argudiatuz. Beste kiroletan behar ez dena derrigorrezko baldintza jartzen du Olano jaunak futboleant.

Epe bat irekitzen da Eusko Jaurlaritzak ezarritako baldintza berri hau bete dadin. Baina badirudi hau ere ez zela nahikoa. Jaurlaritza prest zegoen bozketan honetan klub indartsuen alde apostu egiteko. Horrela beste klausula bat asmatzen du, non Gipuzkoako Futbol Federazioaren Asanbladak erabakitakoaren aurka talde infantiletako ordezkari guztiak bozketatik kanpo geratzeko ziren.

Honen aurrean «ez ofiziala» deituriko kandidatura bultzatzen zuten talde, jokalarik, entrenatzaile eta arbitroek erretiratzea erabaki zuten. «Ezinezkoa iruditzen zitzaigun gure printzipioen aurka, eta baita ere Gipuzkoako Futbol Federazioaren Asanbladak erabakitakoaren aurka, joatea. Oinarriko futbolaren kontzeptzio partizipatiboa defendatzen badugu, ezinezkoa dugu Eusko Jaurlaritzak ezarri dituen baldintza hauen ba-

Ez dago eskubiderik

Gipuzkoako Futbol Federazioaren hauteskunde prozesuan gertaturikoak erreflexio minimo bat exijitzen du. Demokraziaren izenean hitzegiten dutenek badute zertaz lotsatu Eusko Jaurlaritzak, kirolerako kontseilari den Olano jaunaren bidez, mantendu duen jarrerarekin. Hauteskunde hauen aurrean neutrala ez agertzeaz gain otopatzaile bilakatu zaigu Jaurlaritza.

Olano jauna gustora sentitu daiteke, bere aginpean, kirol desberdinetan sortu diren istiluen aurrean mantendu izan duen jarrerarekin: arrauna izan zen lehenik, pilota ondoren, futbola oraingoan... Nori tokatuko ote hurrengo?

Nolatan har dezake parte Jaurlaritzak Gipuzkoako zein beste edonongo futbol federazioko hauteskunde aurrean parte interesatu bezala? Nolatan moztu dezake hauteskunde prozesua Gipuzkoako Futbol Federazioaren Asanbladak onartutakoaren aurkako baldintza batetan oinarrituz?

Erantzun ezinak diren galderak berran. Bitartean kandidatura ofiziala garaile suertatu zen, beste kandidatura erretiratu beharrean aurkitu zelarik. Olano jaunak kontseilari postuan jarraitzen du. Inork ez du deus esaten. Ez dago eskubiderik!

Antxon PELAIO

rruan jarraitzea. Kontraesan handia litzateke. Bestalde, asanbladan hartutako erabakiak ez badute ezertarako balio alferrik ari ginela ikusten genuen».

Ikastetxeak, Jaurlaritzaren pribilijatuak

Infantil mailatan nabaria da Eusko Jaurlaritzak ikastetxeei ematen dien primak, jokalarik bakoitzaren fitxaren truke laguntza ekonomiko estimagarria jasotzen dutelarik. Horrela ikastetxeek, laguntza hori ahalik eta handiena izan dadin, fitxen kopurua puztu egiten dute. Beste taldeek, aldiz, laguntzarik ez jasotzeaz gain beren inskripzioa, fitxa eta mutualidadea ordaintzera beharturik daude.

ANTXON PELAIO

15.000 lagun aritu dira antolakizun lanetan

Donostian honelako giroa zegoen V. KORRIKA pasatakoan.

Bilbon amaituko da KORRIKA igandean

Lerro hauek idazterakoan pasa berria dugu KORRIKA gure erredazio ondotik. Egun guztirako festa antolatu dutelarik, bero entzuten ditugu oraindik txarangaren aidean kantari, dantzan. Aste kultural oso bat ere izan da hemen bertan, Euskal Herriko herri gehienetan bezala. Sekula baino jende gehiago dirudi animatu dela KORRIKA honetan. Igandean, ikusiko dugu Bilbo txikia geratzen den KORRIKarentzat!

Kazkabarrak arindu zituen KORRIKA V. edizio honetako lekukoa hartu zuen lehen korrikalariaren oinak. Hendaian, apirilaren hiruan, ostirala, arratsaldeko zazpiretan eurizaparrada gogor batez, txaranga hotsez, eta giro alai batez, ehundaka lagun bildu ziren lehen kilometroak egiteko.

Gauerdia zen Baionara iristerako. Festa han ere etxetik atera ahal (eta nahi) zuten euskaldunekin. Iparraldekoak omen ziren aurtien guztiak. Jakina.

Larunbatez, muga pasa eta Baztango

bazterrak zeharkaturik, Iruñean gaua berriro. Gauerdia berriro. Hiru mila lau mila lagun hala ere. Festa giroa.

Igande goiza. Hego haizea eta egun zoragarria Lekunberritik pasa ondoren Azpirozen egunak argitzerakoan. Aralar. Harritzko lekukoa.

Gipuzkoan sartu eta berehala nabarmenduko zen aldaketa. Jende gehiago herri guztietan. Tolosa. Andoain. Korrikalari asko eta festa giroa guztian. Irun. Hondarribia. Orereta. Hernani. Apoteosia.

Donostia. Eguerdia. Bero kalean. Jende ugari KORRIKA. Askoren ustez gutxiegi Donostia batetarako.

Zarautz... etabar etabar. Herriz herri joan gintezke KORRIKA nola doan kontatuaz, baina KORRIKA amaitzerako kalean egongo denez ARGIA hau orain artekoa eta falta zaiguna kontatu beharko.

Esan Gernikan, eta Bonbaketaren 50. urteurrena dela eta, omenaldi bat egin zitzaiela Euskal Herriaren askatasunaren hildako guztiei.

15.000 lagun antolakizunetan

Hirurehun mila lagunetik gora mobilizatzeko dituzte seguririk KORRIKA V. edizio honek. Horretarako ez da makala izan antolaketa lanetan murgildutako jendea, erabilitako tresneria eta aurrez emandako dirua.

Hogeita hamar milioi inguru inbertitu dira propaganda eta gainontzeko antolakizun gastuetan. Noski, jendeak pertsonalki sartutako orduak, ordaindutako telefono, gasolina eta gastu mordo bat kontabilizatu gabe.

Kilometro bakoitzagatik 10.000 peza ordaindu dira normalean, hiriburueta-koak gehiago kostatu izan direlarik. Bilboko azken kilometroak 250.000 peztan korrituko dira.

Bataz beste 60 milioi espero dituzte antolatzaileek KORRIKA honen bukararako.

Aurtengo edizioaren bereizgarri gisa aipatzekoa da talde eta elkarrekin gehiago izan direla kilometroak «erosi» dituztenak. Gutxiago eman da berriz bestetan hain hedatua zegoen beste modalitatea: pertsonalitate bat aukeratu eta haren kilometroa ordainduko zuen erakunde edo enpresaren bat aurkitzea.

Bilbo, Itzelezko programa

Igandean, Nafarroa berriro eta Araba zeharkatu ondoren, Bilbora iritsiko da KORRIKA Ibarrezkerreko hiri guztiki paseaz. Portu. Santurtzi. Sestao... aurreko edizioan adina jende mugitzen bada izango da aurtengoan ere giro ederrik.

Bilbon goizeko hamarrak aldera sartuko da KORRIKA nahiz eta Erakustazokara eguerdiko ordubiak arte ez iri-

KORRIKArekin aurretik jendea girotzen

Koldo Ameztoi kontu kontari

Koldo Ameztoi aspaldiko ezaguna dugu. Idazlea, irakasle ohia, antzerkilaria, euskaltzale gartsua... Oraingoan KORRIKAko abenturan murgildu da oso osoan, baina ez edonola bestela: jentea herri batetara lasterka iritsi baino ordu gutti lehenago beste hiru lagun musikariekin arituko da giroa berotzen. Hiru ordu laurdeneko 30 emanaldi eskainiko ditu berderatzi egunetan.

ARGIA.— Arteragoko KORRIKAN antzeko zerbait egin zenuen Atharratzen...

KOLDO AMEZTOI.— Ez, ordukoa izan zen gizon prehistorikoa, lehen euskalduna. Bi pertsonaiaren artean egiten genuen, abiada emateko egin genuen Atharratzen.

Oraingoan artzain euskaldun batek hiru seme ditu, horietatik bat abiatu da mundua ezagutzea eta mundua ezagutu nahian erdara ezagutu eta galdu du euskara. Bigarren anaia ere alde egiten du etxetik, baina horrek euskaldun batzu aurkitzen ditu eta erdaldun asko ere eta lotsaturik etxeratzen da, eta ez da berriz ere etxetik kanpora ateratzen. Anai gazteena ausartago da eta nahi du mundua ezagutu, eta munduan zehar abiatzen da, herriz herri. Bueltatzerakoan aitari kondatzen dio euskaldunak badirela munduan zehar eta euskara mintzatzen dela. Hori entzutean aitak badakielarik Euskar Herrian euskara galtzen ari dela haserretzen da, eta berak laban batekin zizelkatzen du makil txo bat. Makil txoan zulo bat egiten eta zulo hortan berak idatzitako mezu bat ematen du. Makil hori seme gazteenari emaiten dio esanez 'makil hori eraman ezazu munduan zehar eta han diren euskaldunei irakuriezazu barruan den esperantzazko mezu hori, geroaren mezua'.

Eta 'Euskal Herrira itzuli beharko duzu bi urtetan behin makil txoarekin euskaldunek ere mezu hori irakur dezaten, festa eta euskararen aldeko ekintza handi bat izan dadin, makil txoaren itzultzea'. Ipui honekin beste ipui batzu kondatzeko istorio desberdinak egingen ditut. Makila hori KORRIKA da, eta KORRIKA orainxe sartuko dela herrian eta artzainaren mutil gazteena hor makilarekin datorrela aldarrikatuko dut.

A.— Zenbat garren obra da hau zuretzat?

K.A.— Ez dakit hau obra moduan kontsidera daitekeen, baina umeentzat egin ditut lau, eta nagusientzako bi. Gertakarietarako gauza bereziak prestatzen ditut eskatzen didatena- ren arabera, 200 bat ipui ezagutzen dut eta gertakariaren abarea egin ditzaket moldatu, eta horiekin batera 500—600 asmakizun. Beti baliatzen naiz bataz edo besteaz.

A.— Nola ikusten duzu KORRIKA Iparraldean?

K.A.— Ni lehenetariko antolatzaileetako bat naiz. Lehen KORRIKatik hona Iparraldean asko aldatu da, giro ona dago, jente askok parte hartzen du. Guretzat KORRIKA eta Herri Urrats gauza handienak dira jente euskararen alde mugiarazteko.

tsi. 35 kilometro korrituko dira hiri barruan eta erakustazokan 3 pabiloi oso egongo dira prest bukaera Jaialdi itzel bat ospatzeko.

Musika, antzerkia, trikiritia, gaite-roak, txarangak, 1500 lagunentzako bazkariak, 14 txosna, oilasko erreak...

Eta hamabost bat mila lagunetik hogei milara, antolatzaileen prebisioren arauera.

Orduan neurtu ahal izango da benetan zenbaterainokoa izan den aurtengo KORRIKA.

PERU UNZUETA

Talatsuterapia dela eta

Bi urte pasatxoak direla eta, berriro ere nire lerro aspergarriak irakurtzeko parada izango duzu irakurle zintzo eta maite hori. Gaurko honek, gainera, azkeneko ARGIA argitaratutako berri bat zuzendu, edo behar bada eta hobeto esanda, borobildu nahiz datoz. Aurreko astean, ohi den bezala, asteazkenean heldu zitzaizkidan ARGIA etxera eta gainetik begirada bat eman ondoren, astebukaeran irakurtzeko utzi nuen, baina... hara non nire sorpresa! os-tiralean Bergarako UNEDeko lagun batek hots egin zidanean esanez: «Luis ez nekian hain sartuta hengoela Hélianthal empresa multinazionalarekin, Kashoggiarekin e.a.ekin». Nik erabat harrituta galdetu nion «Zertaz ari haiz?» eta erantzuna «Irakur, irakur ezak azkeneko ARGIA!»

Zer esanik ez, berehala murgildu nintzen ARGIAko orrietan eta hara... Esteban Galarren artikulua batean, ez ni bakarrik nire emazte eta guztiz, txiripaz nire haurrak ez ziren agertzen, baina itxaropena ez dut galdu eta ia seguru nago, hurrengoan nire Saioa eta Iñaki ere azalduko direla.

Niretzat sorpresa handia izan zen artikulua hura. Alde batetik oker handi bat dakarrelako, hain zuzen ere, idazleak ez omen daki ni pasaitarra naizela eta orduan aipatzen duen Talatsuterapiako zentrua, nik Miarritzen jarri nahi dudala, Donibane Lohitzunen jarri beharrean esaten duenean, berak ez daki nik Donibanean jarri nahi dudala, baina ez Lohitzun Pasaia Donibanen, baizik. Bertan, orain dela bi urte ez lur-sail handi

bat, ez bait dago eta, baina bai itsasoaren puska dextente bat (Kalaburtsa aldean, hain zuzen) erosi genuela estaltzeko 'asmoz, gainean aipatutako Talatsuterapiako zentrua eraikitzeko. Beraz, ni beti Donibaneren alde agertu eta agertuko naiz, noski. Bestalde, nire harri-dura beste arrazoi batetik zetorren. Nik uste nuen nire ideia berria, hots, *talatsuterapiakoa*, erabat orijinala eta nire zela, hots, inongo empresa multinazionalik ez zekiela, baina hor non-bait eta ARGIAk jakin izan duenez Hélianthal-ekoek ere jakin izan dute. Bai zori txarra!

Baten batek ez badaki nire Talatsuterapiako zentruaren oinarria, hitzak hain garbi esaten duen bezala, taloa da. Nik aldizkari zientifiko batean Japonen holako zentruak, hots, talasoterapiakoa bazeudela irakurri nuenean, ziplo batean pentsatu nuen: hau taloaren birtutez sendakuntza-mota berria izan da. Eta gure Euskal herrian hain erabilia izan den urdaiazpikoarekin, lukainkarekin, nahiz kafesnearekin taloa, berpizteko aukera ederra izango zela etorri zitzaizkidan burura. Horregatik, pentsatu eta erabaki, azterketa sakonak egin ondoren, taloa bakarrik ez, morokila eta artoa ere erabili beharko genituzkeela, esandako zentruan ikusi nuen; beraz gure zentru hau ez da Talatsuterapiakoa soilik izango, talo, morokil, artotsuterapiakoa baizik. Pentsa dezakezen bezala, askoz osoagoa ARGIA esaten dena baino. Gainera, bertako pazienteek musika entzuteko aukera ezin hobea izango dute ere, egunero eta egun guztian zentruaren martxa eten gabe ariko da ahots-goragailuetatik abesten:

*Neronek ikusi nun
mendi punta baten
hamalau neska-mutil
morokila jaten.*

(Airea: arin-arin; Soinua: trikitrixa).

Eta, esan dudana bezala zentru hau eraikitzeko asmoz itsas-sail bat erosi nune. Baina, orain Esteban Galarrek izorratu egin nau. Nire maniobra ezkutuaeren berri ematerakoan, nire ideia hori adieraztea behartu nau eta beraz, orain mundu oso-ko multinazionalak abiatuko dira taloaren propietateak ikertzen eta zentruak eraikitzen. Dena dela, ideia aurrera badoa eta nire, horregatik, Nobel Saria ematen badidate, gaitzerdi!

Beraz, jakin ezazue, zoritarrez, ez Miarritzen, ez Donibane Lohitzunen, ez inon ere ez, ez dudala inongo lur-sailik erosi, ez orain, ez eta orain dela bi urte; itsas-sail puska bat baizik eta nire herrian gainera. Bestalde, nik nire 'Talatsuterapiako' zentru hori pentsatu nuenean, bide batez, euskal ohitura bat gorde eta garatzeko asmua nuen, gehien bat (taloarena, hain zuzen ere), hau da, beti bezala, gure kulturaren alde lan egin nahi nuen... Baina orain dena pikotara joan zait. Zer egingo dugu ba?

AZKEN OHARRA: Jakin izan dudanez Bergarako UNEDen batzuek Esteban Galarren artikulua erabat seriotzat hartu dutenez gero, nire lagun horiek jakin dezaten Espainian abenduko 28an ospatzen den Inuxente-egun hori, Europar betidanik apirilaren batean ospatzen dela, eta bai Galarren artikulua, nahiz nire hau kontestu horretan irakurri behar direla:
*Inuxente Bixente
txapelaren buztana tente!*
(Bestea ez bada,... ez horregatik!)

Elhuyarreko: L.M.
BANDRES UNANUE

Ikastolak instituzionalizatzeko baldintzak aurkeztu Konfederazioak.— Larunbata bitartean ospatzen ari den «Eskola Publikoaren baitako Autonomia eta Kontrola Europan» simposiuma zabaldu aurretik, Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko Ikastolen Federazioen eskutik kaleratu ziren *Ikastolak, izaera eta egitura* agiriaren bitartez ikastolak erakundetzeko proiektuari ekiteko ezinbesteko-tzat jotzen dituzten baldintzak. Bi txosten aurkeztu zituen Konfederazioak, horietatik *Liburu Grisa* deitua delarik Ikastolaren funtsezko ezaugarriak gordetzen dituen: euskal hizkuntza eta kulturaren integrazioa, gestioan estamendu desberdinen parte hartze demokratikoa, gizartearen berezko aniztasuna, eta funtzionamenduari dagokionez eskolaren autonomiaren eta kontrol publiko eta sozialaren arteko oreka. Beste liburua, *Liburu Berdea* bezala izendatua, 300 orrialdez argitarazi dute, 1985. urtean burutua eta 1986ko azaroan moldaturik oraintsu onartu dena Federazioek martxo eta apirilaren barrena egindako asanblada orokorretan.

Kultur ekitaldiak Gernikaldean Gernika 37-87 Batzordeak ez dio deskantsurik eskeini Gernikako bonbaketaren 50. urteurrena dela-eta apailatu duen kultur ekitaldi egitarauri, instituzioetatik dirulaguntza ofizialik esku-ratu ez dioten arren. Bonbaketa eguna bitartean aurrera egingo duten ekitaldiak hiru sailetan banatu dituzte, musika, antzerkigintza eta artea esparrutan bereiztuz. Maskarada eta Kukubiltxo taldeek Gernika gaitzat hartutako produkzioak eszenaratuko dituzte, beste bederatzi talderen emanaldiak azken boladako beren lanetan oinarrituko direlarik. Musikaren alorrean lau jaialdi itzel pronto dagoz honez gero, hogeitalau ordukorik ere iragarritz, bertso saioak barne. Azken hamarkadako foto erakusketak pare bat aste badaramatza jadanik zabalik; bestalde, bost mila lagunentzako kanpaldiaren prestakuntzak lotuxeak diruditelarik Urbieta poliki-roldegiko inguruetan. Bidaiazaleentzat itsasontziak dohainik.

Nafarroako II. Antzerki Topaketak Joan den ostiralean eman zitzaien amaiera martxoaren 24an hasitako Talde Gazteen-tzako Nafarroako II. Antzerki Topaketei, zeinean hamabost antzerki taldek taularatu dituzten beren azken eszenarako lanak, hamasei urtetik hogeitazortzi bitarteko komedianten partaidetaz. Taldeetarik gehiengoa iruñearra izan diren arren, Lizarratik, Lodosatik noila Barañaindik ere gerturatu direnak ezagutu dira pasatu azken bi aste hauetan. Sariak Nafarroako Gobernuaren eskutik banatu ziren, horien artean hamar ekitaldi emateko aukera eta Estatu mailako antzerki klasiko ihardunaldietara joateko parada. Euskal antzerkiaren presentzia ez da bereziki nabarmendu, halarik ere «Hitz Anaitasuna», «Keinu Antzerkia» edota «Tximeleta» taldeek ausartki erakutsi dutelarik beren gaiatsun merezimenduz txalogarria.

Estatutoak erreformatu ez EHU Euskal Herriko Unibertsitatean apirilaren 3an burutu Klaustroan ez ziren estatutoak erreformatu ahal izan irakasle ez-funtzionarioen irudiaren onesteko, nahiz eta alde zuretik aldatuko zirela espero izan. Azken Klaustroan irudi honen onesteko borondatea nagusi izan zen, eta pasatu den ostiralekoan eztabaidatu eta bozkatzekotan hitzartu eta gero, ezin erdietsi izan da baieztatu absolutua, gehiengoak aldeko hitza eman baldin bazuen ere hogeita hamar botu pasatxoren aldeaz. UPV/EHUko irakasle ez-numerarioak direlakoak kexu agertu dira aste honetan berriro, Barberá errektoreari beste Klaustro baterako deialdia luzatu dezan eskaria greba dela medio aidaraziz. Badirudi Unibertsitateko irakasle-goen ehuneko 70aren egoerak kolokan jarraituko duela datorren ikasturterarte, orduan funtzionaritza bideari atxikitzea behartuko dituztelarik behin betiko.

XXVIII Solasaldiak Baionan Baionan burutu dira egunotan hogeitazortzigarren edizioz antolatzen ziren *Solasaldiak*, aurtengo gaia «Gizonak eta botereak» izan delarik, pasatu den igandetik ostegunerarteko egitarauan jorratzeko. Produkzio botereak, boterearen eremuak, gogoaren eragina, boterea eta zientziaren arteko funtzionamendua eta beste zenbait gai mahaiaratu dira Sorbonako irakasle, sindikal gizon, Auzitegi Nazional-etako lehendakari eta beste zenbait pertsonalitate bereziren eskutik ekarriak. Hitzaldiokin batera bi erakusketa ere zabaldu dira Baionan bertan, bata euskal prentsaren mendeurrenaren ospakizunarekin bat egin duena, eta Erromako saria jaso izan duten berrogeita hamar kuadrorena (1745tik 1933erakoak) bestea. Eta halaber, Baionako Orkestraren kontzertua, ekitaldi guztion amaiera antzo.

MILA BAT PERTSONAK GUSTORA ENTZUN ZUTEN
BERAN JOKATUTAKO NAFAR FINALA

Alkat, txapeldun berria Nafarroan aurtengo Txapelketan ere

Hegoaldeko nafar bertsolariak ohi baino motelago ibili ziren, eta ipartarrak segurkiago.

Nafarroako Bertsolarien XXV. Txapelketak badu irabazlea: Ernest Alkat. Azken urteotako usadioari jarraiki, txapeldun desberdina aurten ere. Berako «Eztegara» pilotalekuan izan zen txapelketako azkena.

Orohar, bertso-saio ez zen oso mundiala izan. Nafarroa Beheretik etorritako bertsolariek beren ohizko bertso-moldea eskaini zuten, gorabehera haundirik gabe eta seguru. Alderik ilunena, dudarik gabe, Argiñarenarena izan zen, benetan oso saio

aldrebesa atera bait zitzaion errazkindarrari. Nerbioek jota agertu zen hasieratik bertatik, eta hutsegitetik hutsegitera ibili zen saioan zehar. Urduritasunak kontrako ondorioak sortu zituen finaleko bi gazteenengan ere, bai Aristorenak eta bai

lñurritegik segurtasun falta haundiegia erakutsi bait zuten zenbait mementutan. Halere, banakako bertsorik onenak —agian— bi gaztetxoek botatakoak izan ziren gehien bat, gure ustez.

Azkenean, esperientziaren pisua nagusitu zen Nafarroako Txapelketa honetan, eta altura haundikorik izan gabe, papera gorabeherarik gabe bete zuten bertsolariak gailendu ziren. Alkat iholditarrrak semifinalean ere frogatua zuen mementu onean zegoela, eta berebiziko aukera profitatzen jakin zuen.

Zortziko haundiko

ofizioan,

lñurritegi nabarmen

Zortzi bertsolariok izan ziren apirilaren 5ean arratsaldeko 5etatik aurrera lehiatu zirenak: lau Iparraldetik joanak (Ernest Alkat, Jean Pierre Mendiburu, Mixel Xalbador eta Txomin Ezponda), eta beste laurak Hegoaldetik (Joxe Fermin Argiñarena, Pablo Aristorena, Fermin Argiñarena eta Mikel Taberna). Iazko irabazlea, gogoratuko den bezala, Argiñarena izan zen, bigarren postuan Ezponda beteranoa geratu zelarik.

Saioa hasteko —eta beti ere lñaki Zabaleta leitzarrai gai-aurkezle—, Berako bertako bost umek bertsoz egin zuten sarrera, ondoren txanda banakako agurrei pasa zitzaizela. Agurren gibeletik, lehenengo lanaren bitartez hasi ziren bertsolariak puntuak biltzen. Bikoteka banatu eta gero ofizioka zortziko haundian aritu behar izan zuten.

Alkat apeztu nahi duen emakumea zen, eta Mendiburu emazteak apeztearen kontra dagoen agurea. Bigarren bikotean, Ezponda etxera ohi baino lehenago itzuli eta emaztea telefonotik hizketan aurkitzen duen senarra zen, baina emaztea —lñurritegi— senarraz ohar-tzen denean bapatean eskegi egiten du telefonoa (saio honetan lñurritegik publikoaren txalorik beroenetakoak jaso zituen). Aristorena eta Argiñarenarentzat gaia: Europako Elkartean esne sobra dago, eta behiak kenteagatik subentzioak banatuko omen dituzte; lehena behiak kentzeko prest dago, baina bigarrena ez. Azkenik, Xalbador bere lurretan marihuana duen baserritarra zen, eta Taberna kargu hartzera doakion ertzaina. Saio honetan, lñurritegiren kenduta, inork ez zuen saioa zeharo borobiltzerik lortu.

Gernika eta Korrika,

oinak emanda

Ondoren, lau oinak emanda lehenik eta puntua jarrita ondoren bertsoa osatu behar

Alkat: «Txapela izaitea ez bait da aski»

ARGIA.— Zorionak, Alkat, txapela buruan azkenik.

ERNEST ALKAT.— Bai, nola esan, oso pozez nagoe-la, piska bat ere botza galduta. Ez nuen espero, nahiz eta urte horietan ni ere ibilki nintzen hortxe. Baina beti esaten nuen txapelaren izaiteko buru bat ere behar zela. Orain txapela ere badaukat, eta hemendik aurrerat kontuz ibili beharko. Kontuz ibili behar, txapela izaitea ez bait da aski. Txapela buruan edukitzeko gero sofrimen asko bait dago. Dena den, diotsuet, eta Nafarroa osoari ahal dudana guztia orain arte bezala eskainiko dudala, eta bihotzaren erdi-erditik.

A.— Urtetik urtera txapeldun desberdina. Zer esan nahi du horrek?

E.A.— Batzuek errepikatu dute. Nik behin ere ez dut

txapelik jaso. Ez dakit horrek zer esan nahi duen. Gero ez dut uste izan bestean baino txarrago direnik. Orain arte ere txapela guztiak lagun batzuren buruan gelditu dira. Lehen aldia dut txapeldun naizela, baina urte guziz finaleraino heltzen naiz. Nik ez ditut nire ahalak haunditu nahi. Bakarrik errango dut ahal dudana guztia, orain arte bezala, hemendik aurrera ere emango dudala Nafarroaren, euskararen eta Euskal Herriaren alde.

A.— Nafarroan bertsolaritzak egin duen aurrerapenaz zein inpresione duzu?

E.A.— Nire inpresione lehena duzu gazte batzuek heldu direla. Eta horrek poz handia emaiten du. Ikusi ditugu Inurritegi eta Aristorena ere biziki ongi, nahiz eta entzuleek badakiten orain artean ere zein onak diren. Gu piska bat konturatu gabe zahartzen ari gara, eta Nafarroako bertsolaritza ez da horretan galduta. Ondotik datoz lore berriak. Bizkaia denbora batez sufritu zuen Gipuzkoaren aldean aintzineratzea. Orain Nafarroak sufritzen du. Gaurko bertsok entzun, gaurko giroa ikusi, eta pentsatzen dut Nafarroa luzaro gabe Bizkaia eta Gipuzkoaren aldean egoiten ahalko dela, batera ahalkerik gabe.

izan zuten. Hemen orohar bertsok onak osatu ziren. Bi kasutan Gernikari egin zitzaion erreferentzia, eta behin Korrikari, jendeak gogoz txalotu zituelarik.

Hirugarren lana berriz ere ofiziala egin zuten baina bi koteak aldatuta eta zortziko txikian oraingoan. Hasteko, Alkati asto erosi berria ohosatu zioten, eta Mikel Taberna hurrengo ferian Alkaten asto

horren oso antzekoa saldu nahi zuen auzokoa izan genuen. Bigarren bikotearen txandan, Mendiburu eskale 'itsua' zen, eta Xalbadorrek kalean erremusina eman zion frailea, baina fraileak burua itzuli eta hara non ikusten duen eskalea lurretik duro bat jasotzen. Hirugarrenik, Ezponda ezkondu bai baina haurrik nahi ez duen gizona zen, eta Aristorena

haurra eduki nahi baina ezkontzerik nahi ez duen emakumea. Saio honetan Aristorenak sekulako bertsok egin zituen leheneko biak, baina hirugarren oker irten zitzaion, arratsaldeko hutsegiterik sentituenean. Azkenik, laugarren bikotean Inurritegi hargina zen, eta Argiñarena etxe berria enkargatu zion medikua, baina teilatuaren festa egin eta bihar amonean paretak erori egin zitzaizkion.

Alkaten saria, «Seaska»rentzat

Azken probaren ondotik, hauexek izan ziren lehenengo lau puntuak: Ernest Alkat, 568,5 puntu; Txomin Ezponda, 555 puntu; Pablo Aristorena, 552,5; eta Jean Pierre Mendiburu, 550,5. Doinuaren saria Inu-

Alkatek txapela emazteari eskaini zion, eta dirua «Seaska»ri eman.

Zeintzu diren gizon zintzoaren kezak

Bukatzeko, beti bezala, gartzelako atal beldurgarria. Hauxe izan zen guztientzako azken puntua: «Aberatsa den bihotzak dauka bere atea zabalik». Eta hiruna bertsok, neurria libre, osatzeko gaia, berriz, hauxe: Zeintzu dira gizon zintzoaren kezak? Gehien agertu zen gaia duarik gabe Herria eta Hizkuntza izan ziren, baina haiekin oso bateratsu familia, hain zuzen ere txalo gehienak jaso zituen. Zeru, gosea eta zoriona izan ziren agertutako beste kezka batzuek. Gartzelako gaiarekin inork ez zuen lortu saio ederrik borobiltzen, baina epai-mahaikoen ustez behintzat Xalbador II izan zen zati hau hobekien bururatu zuena, berari eman bait zioten atal honi zegokion saria.

rritegiarentzat izan zen, doinu guztiak desberdinak izatearekin batera berri batzuek ere jaurtiki zituelako. Azkenik, Berako bertako «Gure Txokoa» elkarteak Ezpondari eman zion bertsolari jatorrearen saria.

Nabarmendu beharra dago Alkatek azkenik zortzi bat bertsok bota zituela, aho-tsa guztiz kraskaturik, eta azken-azkenean 40.000 pezetako saria «Seaska»ri emanen ziola iragarri zuela. Ez zen amaitzeko modu makala izan!

J.L.

HIRU URTE PASA DAITEZKE TELEBISTA PROBATUAK MARTXAN JARRI AURRETIK

«Beldurrezko» lege-proiektu bat onartu du Madrilgo Gobernuak

Apirilaren 3an, azkenean, Telebista Pribatuak arauzkotuko dituen lege-proiektua onartu zuen PSOEren gobernuak. Espero zen bezala hiru kanale besterik ez ditu onartzen proiektuak eta errestrikzio handiak jarritz.

Felipe Gonzalezek Madrilgo Parlamentuan iragarritakoa egia bihurtu da oraingo honetan: ostiralean, ministro kontseiluaren ondoren, eza gutzera eman zuen Javier Solanak PSOEren gobernuak prestatutako lege-proiektua.

Ez zeukan sorpresa handirik ekarri lege-proiektuak Hiru kanale besterik ez dira izango martxan jarriko direnak, 10 urtetarako kontzesioak egingo dira, 32 ordu

emititu beharko dituzte minimo astean, produzioaren %40ak Estatuan egindakoa beharko du, eta horretatik %10a telebista kate horrek berak ekoiztutakoa, publikitate programazioaren %10a izango da gehienez jota, 10 minutuz baino gehiagotan ezin emango da, ez eta ere ordubetea lau aldiz baino gehiagotan...

Lerro nagusitan horietatik dira telebista pribatuak esta-

tu espainolean bete beharko dituen baldintzak. Beste kontu bat da ordea telebista kate hauek jarri nahi dituzten enpresek bete beharko dituzten baldintzak. Puntu honetan sortu dira istilurik nagusienak. Puntu honetan ikusi da PSOEek telebista pribatuari dion beldurra.

Erizpide ekonomiko restriktiboak

Estatu mailako egunkari, astekari nahiz irrati edo agentzia batetan %15 baino gehiago daukan enpresa batek, ezingo du telebista pribatu hauetako batetan kapitalaren %15a baino gehiago eduki. Edozelan ere inork ezingo du hauetako telekate batetan %25a baino gehiago eduki, «atzerriko kapitala»k ere har dezakeelarik parte, beti ere %25 horren barruan.

Kontutan hartuz gero hiru kanale hauetako nagusi-gai nortzuk diren ulertzekoa da hauen haserre.

Zazpi talde agertu dira orain arte telekate bana eskatuaz: Tevisa (DV, Correo eta egunkari probintziano mordo baten bilketa), Unibisi3n («Z» taldea, «Tiempo» aldizkaria), Grupo 16 («Cambio 16», «Diario 16» e.a.), Citsa (SER, Sogetel —El Pais—), Canal 7 (Prensa española-ABC) eta Tele 4 («Hola», «Semana», «Lecturas»...).

Talde indartsuen beldur PSOE

Guzti hauen artean, eta beste zenbait talde ekonomikoekin batera ere, tratuak egin beharko dira talde indartsuagoak eta «gaiago»ak lortzeko. Legearekin egokitzuz noski.

Orain arte Canal 7, Unibisi3n eta Citsa baldin baziren kandidatorik probaleenak ulertzekoa da hauek haserre agertzea lege-proiektuak ezarritako baldintza ekonomikoekin. Nola daiteke gainera «atzerriko» komunikabide enpresa batek kapitalaren %25a eduki ahal izatea eta estatu mailako batek %15a baino gehiago ezin eduki izatea?

PSOEek Unibisi3n kontrolatzera ailega daiteke. Canal 7 eskuin espainolarena da eta Citsa «zentro»a delakoaren esparru liberean kokatuko litzateke. PSOEren begietarako Citsa izango litzateke «arriskutsuena». Indar gehiegi izango bait luke SER irrati-katea, El Pais eta Telebista Kate bat bere eskutan daukan komunikabide talde bat. Horren beldurrez bakarrik esplikatu daiteke kapitalarekiko eman duen erizpide restriktiboa.

Hiru bat urte TB pribatuak martxan jarri bitartean

Lege-proiektua onartu dela eta talde guztiek agertu dute beren «poza». Guztiek hitzegin dute «askatasuna»ren izenean onuragarri izango dela eta bazela ordua esanez.

Izan ere, hamar urte bete dira dagoeneko UCD bere aurreproiektua prestatzen

TB pribatuak eta «askatasuna»ren mitoa

ESTATUAREN monopolia-aren aurka askatasuna «dakar TB pribatu ezberdinak ikusi ahal izateak». Mendebaldean agintzen duen maxima bat dugu hau.

Eta egia bada ere «oferta» ugariagoa daukala tele-ikusleak, egiago da «oferta» berbera baino ez daukala tele-kate ezberdin guztietan.

Publizitatea izanik diru iturri nagusia, audientzia handitu beharrak, eta programa ahalik eta merkeenak eskaini beharrak, produktu berberak eskaintzera bultzatzen ditu tele-kate guztiak: produktu amerikarrak lehenik, eta brasildar eta japonesak gero.

«Askatasuna» beraz, botoi diferenteak sakatzeko askatasuna da, edozein botoiri emanda programa berberak ikusiko bait ditu tele-ikusleak.

Informatiboak, egia da, ez daude gobernuaren telebistaren esku bakarrik. Halaz eta guztiz ere, oferta informatiboa ez da bere funtsean aldatuko, talde ekonomiko-politiko indartsuenen esku egongo bait dira Estatu mailan sor daitezkeen tele pribatuak. Informazio kantitatea haundituko da, presentazioa hobeagotuko da, «profesionaltasuna» landuko da... baina funtsean ez da ezer aldatuko informazioa bera.

Hala frogatu da EEBBetan, Frantzia, Italia, Britainia Handian etabarretan. Galdetu bestela BBC ingeleseko kazetariak zer gertatu zitzaion Thatcher anderearen gustoko zinta bat eman nahi izan zutenean (poliziak zinta konfiskatu) edota Frantziako Antenne-2 katean «Resistences» egiten zuen Langlois kazetariari (kalera bidali).

INAKI URIA

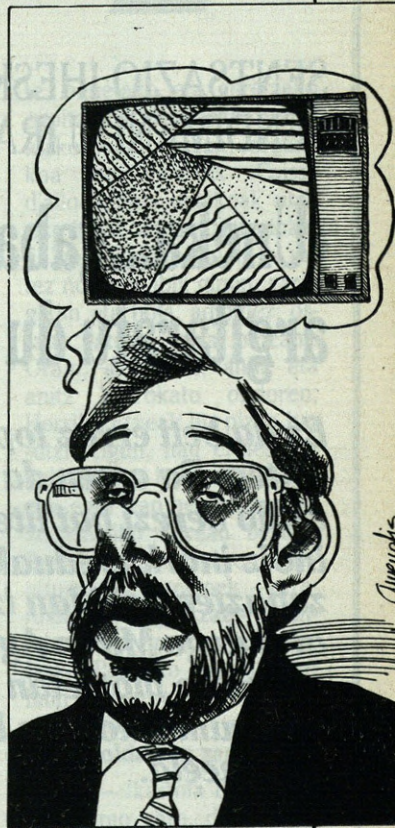
Azkenean, eta presio mor-do bat direla medio, lege-proiektu bat onartzera behartuta sentitu dira sozialistak. Halaz eta guztiz ere honek ez du esan nahi bihurtik aurrera estatu mailan telebista pribatuak martxan egongo direnik.

Lege-proiektu hau Madrilgo Parlamentura pasa beharko da, han talde politikoen artean eztabaidatu eta pres-tatu egin beharko delarik.

Ondoren, Parlamentuak onartu eta gero, konkurtso publiko bat egin beharko da, lizentziak nori eman jakiteko. Oinarriak prestatu, argitaratu, proiektuak aurkezteko denbora eskaini, konkurtsoa egin, erabaki nori eman, onartutako proiektuak martxan jarri... Emititzen hasi aurretik lege-aldi hau bukatuko da segurutik.

TVEk ahal duen neurrian esplotatu nahiko du TVEren monopolioa. Hurrengo hauteskundeak pasa bitartean aguanta badezake TB pribatuak martxan jarri gabe, orduan eta hobeago berarentzat!

INAKI URIA

Javier Solana.

hasi zenez geroztik. 50 talde aurkeztu ziren 1976. urtean, Rafael Anson-en garaietan, telebista pribatua egin nahi zutela eta.

1982. urtean onartzekotan zegoen UCD lege-proiektua bere gobernuaren usteltzea

eta PSOEren agintaritzak etorri zirenean. Hauteskunde kanpaina hartan, beste hainbat gauzetan bezala, telebista pribatuari argi berdea ematera konprometitu bazen ere Felipe Gonzalez, ez zen gerora horrelakorik gertatu.

TB Euskadin: mugida ugari

Alde batetara utzita J.M. Gorordoren ondoren nor etorriko den EITBren zuzendaritzara edota PNV-PSOEren arteko paktuak aldaketarik ekarriko dion Eusko Irrati-Telebista erakundeari, bada zer kontaturik egunotan Euskal Herrian martxan dauden Tele enpresak direla eta.

Galdakaoko «K-2000» enpresan, gogoratu dezagun «Xoxoa» diskoetxea, «Galdaka Studio» bikoizketa etxea eta «Bekea S.A.» enpresek —beste zenbaiten artean— osatutakoa dela, desmantelatzeko ari direneko zurrumurrua dabilena batetik bestera.

«K-2000» Z.U.R. delakoa-ren dirulaguntzaz (eta mihi gaiztoek diotenez PNVren diru gehiengo batez) sortutako post-produzio enpresa berri, sofisticatu eta, asmotan, Europa mailan konpetitzeko sortua izan zen.

Madrilan, filial bat sortu berri du enpresa honek Galdakaoko goitik behera datorrela ikusten den bitartean. Video produzioa geldirik dago Galdakaon. Bikoizketa kontutan 32 langiletatik 20 besterik ez dira gelditzen bertan. Europako telebistari ez datorkio post-produzioz gertatzen.

ETB kenduta, bertan bikoizten da ETBn ematen den gehiena, eta Galdakaon grabatzen dira ETB-2rako Tola eta Inigoren programak, apenas dauka klienterik. Ekonomikoki konpetitu badezake ere, teknikoan eskasia dela eta, kalitate aldetik ezinezko zaio konpetitzea. Gauza bera erdarazko bikoizketetan. Nola konpetitu Madrilgo profesionalekin?

Galdakaon inork ez daki ezer garbirik (nagusia kenduta noski), baina ETBk 500 milioi zor dizkiola zabaldu da, hala nola tresneria Madrilera eramaten ari direla.

Horrekin batera Telenortek erosi duela ere zabaldu da. Jakina den bezala Bizkaiko diputazioak utzitako lokal batzutan ari da duela bi urte-tik hona Telenorte. Bizkaiko diputazioak hortik bota nahi ditu, eta Telenortek, lokal hori oso txikia geratzen zaio-lako gaurko ordu t'erdia baino gehiago emititzeko, beste bat bilatzeko saio mor-do bat egin du dagoeneko. Badirudi bere asmoa egunean 6-8 bat orduz emititzea dela ETBekin oraingo, eta TB pribatuekin gero, konpetitu ahal izateko.

Oraingo ordea ez da segurua Telenortek «K-2000» erosi duenik.

PERU UNZUETA

SENTSAZIO IHESKOR ETA
SENDIMENDU IRAUNKORREZ BLAI

«Uneka...gaba», narrazio liburua argitaratu du Miren Agur Meabek

Ez da beti erraz topikoei ihes egitea. Ba omen da emakumezkoen estilo berezi bat literaturan, eta inoiz inork ereduak eta mugak zehazten aski lan izango badu ere, argi dago Miren Agur Meaberen narrazio motzetan emakumezkoaren luma garbi sendi daitekeela.

Idaztea terapia ere izan daiteke Miren Agurren ustez.

Batek baino gehiagok esan dio «joel zure ipuinak oso tristeak dira» Eta egia da, Miren Agur Meaberen ipuinek ituntasun kostantea gordetzen dute: oroitzapenen ganbara mingotsa, maitasun hutsuneak eta ipuinetan errepikatzen diren gaiak. «Badira kostante batzu ipuinetan, denbora ongi aprobeztatzen ez jakina adibidez, baina ez edozein denbora, barnekoa baizik, barneko bi- zipenen garapena aprobeztatzen ez jakina, behar bada ni lar ameslaria izan nai-

zelako edo. Sarritan itauntzen diot neure buruari ea nik amesten nuen moduko gauzak egin ezin izatea ez ote den denbora galtzea izan, egin gabeko zerbaiten damua sentitzen duzu gero, eta latza da».

Maitasunaren gaia ere ukitu du, maitasunaren etorrera eta agurra, maitasunaren barneko komunikazio arazoa. Erotismorik ere bada, baina aski sinpleki berak uste duenez: «ipuinak idatzi nituela badira 3 bat urte, eta orain sinple samarrak iduri-

tzen zaizkit. Ez dago esan beharrik nire bizitzaren garai konkretu bati lotuta daudela».

Konta teknikei ere heldu zitzaion txanda entrebistan: narrazio barnekoiek zekarten erritmo geldoa, gertakiririk apenas izatea... Garbi dago gainera Miren Agur idaztera bultzatu duena, edo zuena hobeki esan, ez zela istorio batzu kontatu nahia, sentsazio sakon batzuren deskribazioa eta giza izakera minkorrean pizua duten isla- da deslailak azaltzea baino.

«Ipuinak nahiko giro lan- brotsuan emanak dira, pertsonaia beti dago bere barru egoera sufritzen, zentzun horretan esan liteke batzu ez direla ezta narrazio, barne egoeraren deskribapena baizik».

Erritmo geldoa dute, estatismoa nabarbena izaki. «Nik ematen dut orrialde oso bat zertzelada bat deskribatzeko, jokabidea detailista gertatuz askotan, niregan eragina izan duten une eta detaillekin denbora nahikoa ematen dut, metaforak, konparazioak edo sinboloak lagun». Eguneroko bizitzan

izaten dira gauza eta gertae- ra batzuk flash batek bezala ukitzen gaituztenak, sentsazio horiek jaso nahi izan ditu idazle lekeitiarrak. «Gure oroitzapenetan, eta lehen aipatzen nuen denborarekin loturik, azken batean une edo momentu berezi batzu, izpi batzu besterik ez dira geratzen guregan, horra li- buruaren izenburua ere».

Miren Agur bera da narra- zioaren haria aski arazo izan zela aitortzen duena, orain aldez, idazteko astirik gabe dabilela gaineratuz.

Ipuinetan emakumeak azaltzen dira gehien bat: «us- te dut horrek baduela azal- pen bat, lehen esan bezala ipuinak nire bizitzaren mo- mentu konkretu batean ida- tzitako gauzak dira, orain beharbada ez nituzke horre- la idatziko. Neure buruari gustoà emateko eta terapia gisan idazten nuen, sendi- menduak argitzeko edo». Emakumeari buruz emanda- ko ikuspegia aski ituna da, errukizkoa bezala edo; «be- harbada neure buruaren autoerrukia egiten nabil ipuin horietan, terapia an- tzean, idazteak zuri gertatu- riko zerbait hobeki ulertzen laguntzen dizu».

Liburuà argitaratzeko aukera Labayrutik etorri zi- tzaion. «Hasieran argitara- tzeke posibilitatea ez nuen kontutan hartu ere egin. Bai- na gero, azken udan, egin gabekoaz baino egindakoaz damutzeari hobe bait deri- tzot, animatu egin nintzen».

Ez du idatzi bizkaieraz biz- kaieraren defendatzaile senti- titzen delako, «askotan ho- rretaz egoten dira ongi uler- tzen ez ditudan banaketa ba- tzu, sinpleegia dirudien arren euskaraz idatzitako dena beti izango da euskara- ren alde». Erosten sentitzen den hizkera omen du biz- kaiera, jakina, «baina badut ere zerbait batzu idatzi eta argitaraturik, ez naiz senti- tzen bizkaieraren salbatzai- le».

INAKI CAMINO

IPAR EUSKADIKO
HIRI ERDALDUNEAN

Miarritzeko ama-ikastola: euskarazko oasis bat

Miarritze ingurumenean, suhiltzailertxe ondoan, kokatua dago ama-ikastola hau. Egoitza printzipalean, bi gela handi, gela tipi bat eta komunak aurkitzen dira. Beste batean jantokia egokitu dute, hirugarren bat badago ere —puskaz beterik— momentuz ez dute erabiltzen. Denak prefabrikatuak. Berriki montatuak.

Okupazioak eta guzti egin ondoren, lurrq lortu zuten.

Jolasorenetan iritsi gara, haurren algarek hatzema-nak getatu gara segidan. Maialen eta Alazne andereñoak hurbildu zaizkigu. Lehena txikienekin utzi da, bai-gorriarra dugu, bestea, Alaz-ne, Hegoaldekoa berau han-ditxoekin dabil.

Seaskan —orokorki har-tua— ematen diren arazoak alde batean utzi ditugu oraingoan, eta bertako afe-

rez mintzatu gara. Haurrek ohi duten atsedendia baliatuz hona hemen gure solasa.

ARGIA.— Zein metodo-logia erabiltzen duzue, haurraren hezkuntzara-ko?

ALAZNE-MAIALEN: Nahi ba-duzu gure lana da erakustea, eta guk hori praktikaren bi-dez eramaten dugu, hau ba-koitzaren mailan, adina eta beharra ezagutu behar ditu-gularik. Haurrek jostatu be-

har dute, eta horretarako gelan baditugu txoko ezberdi-nak. Badaude, sukaldea egi-teko, panpinak, konstruk-ziozko jokoak eta abar. Bai-na, haurrak egun guzia josta-tzen aspertzen dira, orduan, guk, andereñoek, badauka-gu programaketa bat presta-turik egiteko. Guttienez, fi-txa bat eta marrazki bat egin behar dute egunero. Zenbat eta materiala gehiago eduki, are aberatsagoa izanen da haurraren lana, badituzu: buztina, kola, pintzelak, aiz-turrak, papera, e.a. Esateba-terako, haurrek aitzurrak tti-ki-ttikidanik erabiltzen dute, bestalde, haurraren mundua marrazkien dela ezagutzen dugu.

A.— Zenbat haur duzue eta nola banatuak?

A-M.— 31 haur ditugu oro-tara, bi taldetan. Lehenean, 2-3 urtetakoak; 13 dira. Biga-rrenean 4-5-6 urte dituzte eta 18 dira. Kopuru egokia-goia iruditzen zaigu bigarren taldekoa lehenekoa baino. Pixkanaka haur kopurua ari da gehitzen Miarritzeko ikas-tolan. Gero, lehen maila has-teko Blanpiñoi eta Arrangoi-tzeko ikastoletara abian dira.

A.— Zein dira sozialetik heltzen dira haurrak ikas-tolara?

A-M.— Batez ere giro er-daldunetik hurbiltzen dira, arau bezala bi urtez hasi be-har dute, eta hola lortzen du-te bost urterako hizkuntza-ren ezagupena. Duela 4 urte arte, espektro soziala kon-kretuagoa eta euskalduna-goia zen, orain zabaldun egin da, eta horren ondorioz haur erdaldun gehiago etortzen dira. Beraz, problema haun-dia dugu, zinez arazo haun-dia da euskararena. Euskara ikastolako hizkuntza ari da bihurtzen. Euskarari bizita-sun berezi bat eman beha-rrean gaude, euskara ikasto-lan hitzegin dezaten lortzen dugu, baina gero etxera joa-tean ez dute mantentzen.

A.— Ikastola honen so-rerreraz mintza gintezke? Noizdanik dagoen funtzio-namenduan eta abar...?

A-M.— Orain dela 13 urte hasi zen Miarritzren ikastola. Egia esateko ez dugu iaz ar-

te, benetako eta guretzako egoitza bat. Hasieran, parro-kiako lokal batean, erotze-koa zen, geroztik «Caisse d'allocations» delakoak utzi-riko lokal batean. Gero loka-lik gabe gelditu ginen, bi ur-tez nonnahi ibili ginen, gara-getan eta hola, adibidez: os-tatu bateko «gela batean». Orain, azkenean, anitz eta anitz borrokatu ondoren, Herriko Etxeak lur pizka bat «utzi» zigun, hau erdiesteko hainbat eta hainbat «okupa-zio» egin izan behar genitue-la, Herriko Etxean bertan. Prefabrikatu batzuk erosi ge-nituen, eta gurasoek —erre-fuxiatuen laguntzaz— mon-tatu zuten gaurko ikastola. Iazko Pazkoko bakantzetan hain zuzen ere.

A.— Finantza aferetaz nola moldatzen zarete?

A-M.— Ikastola bakotxean autonomo gara, dirua gura-soek, laguntzaileek ezartzen dute, baita kantaldietatik ateratzen dena ere. Hortik, elektrizitatea, gaza, ura, kan-tinaren gastuak e.a. pagatu behar dira, eta teoriaz sobe-ran gelditzen den sosa Seas-karen bulegora igorri behar dugu, irakasleen pagatzeko. Bistan dena, gure kasuan ez da hori sekula gertatzen. Ho-rrela izanik, hori Seaskaren gain gelditzen da eta diru al-detik egoera larri larria da.

A.— Amaitzeko, zer errepresentatzen duen ikastolak Miarritzren?

A-M.— Bon, bederen lokal bat badugu, leku bat. Hemen gaude. Adibidez, eguberrie-tan «arbre de Noël» monta-tzen da eta gu ere horretara-ko komitatuak gara, beste eskolen artean «ikastolako haurrak» deituak gara, dena den gu hemen ttipiak gara. Konparazione baterako, bes-te eskoletako haurrak ortze-gunero piszinara joaten dira, dohainik edo deus gutti pa-gatuaz, guk aldiz ez daukagu eskubide hori, bainan urte guziz Herriko Etxean hori galde egiten dugu, gune bat idekitzen entseiatzen gara.

IZASKUN eta MIKEL

Zuzendaritza kontserbadoreari Toshack ausart

Gipuzkoar futbolzaleek aste betedanik ez daukate gau eta egungo berriketaldietan gai bakar bat baino beren ahotan: Erre-la: Toshack, Lopez Ufarte, Alkiza, Zuzendaritza Batzordea eta konpainiaren arteko afera. Kontuak asko kakanahastu dira mar-txoaren azkenengo egunetatik, eta, zuzenki inplikatuak ez ezik, kazetariak, bazkideak eta etxekoandreak harrituraz nola sumi-nez hartu dituzte batzuren eta besteen adierazpenak, elkarrekin nola arraio uztartzen diren benetan ulertu ezinik. Argigarri edo areago nahasgarri, hona hemen egunotako auziaren laburpen gutxi gorabeherakoa.

Martxoaren 30ean Toshack entrena-tzailea Zubillaga, Xanti Bakero, Sagartza-zu eta Lopez Ufarterekin mintzatu zen. Biharamonean prentsari jakin arazi zion ukandako elkar hizketen berri: «Badakit zaila dela halako erabakiak hartzea, bai-na hartu ditut dagoeneko, eta Zubillaga, Xanti Bakero eta Sagartzazuri ez diegu kontratua berrituko» (martxoak 31). Ro-bertoren konturik batere ez.

Jokalarien lehen hitzak: «Somatzen nuen zenbait pertsonen nirekiko portae-ragaitik; ihes egiten zidaten» (Sagartzazu); «Azken bi urteotan ez dut lesio arazorik eduki, eta entrenatzaileak niganako kon-fidantzarik sekula izan ez duela uste dut. Espero nuen» (Zubillaga).

Toshack-en arrazoiak

«Ez nago kontent aurtengo nere lanaz», azpimarratu zuen galesak ezer aitatu

aurretik. «Denboraldi ona burutu dugula esan dute zenbait jokalarik, hala irakurri dut. Ni naiz antza denez bat ez datorren bakarra. Erdikaldeko jokalariek hogeita-lau gol sartu behar zituzten aurtan, eta hamalaura besterik ez dira heldu».

Datorren urteari begira, erabateko ber-rikuntza: «Ez dut ekipo berberarekin ja-rraitzeko ilusiorik. Batzurekin bai, baina jokalar berriak sartzeko prestakuntzatan ari naiz. Taldeak aurpegi berriak behar ditu, eta beste ekipotako pare bat topa-tzearen aldekoa naiz, beharbada gureta-ko bateon batekin txanjea eginaz. Etor-kizunari begira moldatu nahi dut ekipoa» (martxoak 31).

Tito Irazustaren aipamen berezia Egin egunkariko zutabeen: «Eritzi publikoa ha-rritu egiten da kontu guztien berri entre-natzailearengandik jakitean. Berez direk-tibak erabaki beharko litzuke erabakiok,

zeinak kalean ezagutu dituzten sorpresaz (zenbait direktibok)» (apirilak 1).

Berrikuntzarekin gazteentzako lekua

Luis de Andiaaren eritzi artikulutik (api-rilak 2): «Berrikuntzei iruzur egiten ba-zaie mutil gazteak agertzen ez diren neu-rrian... beraiekin kontaktzen baldin bada, nor kendu...? Berrikuntza orok proble-mak dakartza». Kazetari berak, bihara-moneko artikuluan: «(Nola litezke) 15 mi-lioitako kontratuak, bien bitartean gaz-teek hiru besterik jasotzen ez dituzte-nean? Sanseko mutilak ere ez ditugu be-harko ala?».

Apirilak 2an J. Benjaminek eskeinitako prentsaurrekoan: «Sansera igotzeko prp-to dauden laupabost jokalar dauzkagu, eta Sansen beste hainbeste lehendabiziko ekipora salto egiteko. Gainera, gure joka-lari batengatik beste bi ekar baditza-ku... aurrera».

Lopez Ufarteri buruzko sekretuak airera

Lopez Ufartek Alkizarekin izandako el-kar hizketa sekretua oihartzun bilakatu zen segituan: «Eguerdiko 12tan mintzatu ginen Lopez Ufarte, bere aholkularia eta hirurok. Aurretan kazetari batek deitu nin-duen akordio hitzak bere berean erre-pikatuz. Mundu guztia erantzat jakintzat zelakoan, baieztatu egin nuen» (apirilak 4ean, prentsaurrekoan).

«Egia da Lopez Ufartek datorren urte-rako bere kontratua beste talde batekin negoziatzeko askatasuna duela» (Alkiza, apirilak 1ean, eta Tito Irazustak bihara-monean idatzia).

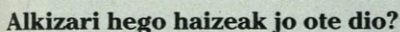
Roberto da mintzo

Diario Vasco-ko Sorok Lopez Ufarten baieztapena argitaratu zuen apirilaren 2an: «Errealeko nere etorkizunaz mintza-tu ginen, eta baita ez zela honetaz ezer esango. Baina bada norbait errespetatu ez duena». Egun berberean argitaratua, Tito Irazustari esanda: «Toshack eta Alki-zarekin hitz egin ondoren, garbi daukat zer egin behar dudana».

Zuzendari Batzordeak hilaren 4ean emandako prentsaurrekoan: «Lopez Ufa-te behin baino gehiagotan etorri zait bere traspasoaren eske, joan egin nahi bait zuen» (Alkizaren hitzak, Diario Vasco-n biharamonean plazaratuak).

Lopez Ufartek komunikabideetara igo-rritako gutunetik, Errealeko bazkideei zu-zendua: «Primerako klub batek Errealak eskeinitakoa baino gehiago eman nahi zi-dan. Hala ere Errealean jarraitzea eraba-ki nuen, klubarekin ditudan harreman guztiak kontutan harturik. Denboraldi honetako lehendabiziko bueltaren amaie-ran bi urte gehiagoz sina nezan proposa-tu zidan lehendakari jaunak».

«Errealean ukiezina den norbait baldin badago, hori Lopez Ufarte da» (Luis de Andia, apirilak 3). Eta Alkizak, Mallorca-ren aurkako igandeko matxaren ondo-ren: «Ez litzaidake batere inportako Toshackek Robertorekiko eritzi aldatuko balu». Lopez Ufarte tinko: «Nere aktuazio onak ez du zergatik ezer aldatu beharrik. Dena garbi dago».

Astelehenean irakur zitezkeen Alkizaren adierazpen 'berriak', Mallorcari emandako egurraren ondoko euforiaz: «*Èz litzaidake bate inportako toshakeek bere jarrera aldatuko balu. Nik gauza bat pentsa nezake, entrenatzaileak bestea, eta eritzi desberdinen aurrean ikusiko du-gu nork erabakitzen duen. Erabakiak alda daitezke, ze play-off a oraindik luzea bait da. eta kontuok berriks litzek».*

Atotzako harmailetan pankartarik ez zen faltatu apirilaren Seko matxean: «Atzo Uralde. Gaur Roberto. Bihar denak», «Alkiza pati la paliza», «Toshack-Alkiza, dimisioa», «Con esta decisión a Segunda División», «Toshack ez, Roberto bai». Alkizaren erantzun prestuak ordea, ez zuen itxaron beharrik izan: «*Pankarta bakarra ikusi dut, eta errima txarrekoa gainera. Zezen plaza bat zirudien, painelu eta guzti*». Umoretsua gizona!

ARGIA

Erreportaia ugari,
elkarrizketa interesgarri,
komikia kóloretan...
Haur eta gazte, senar eta emazte,
baserritar, langile ala estudiante,
euskaraz bizitzeko
ARGIA behar duzue.

SINADURA

zu ere
harpidedun

ARGIA. Ametzagaña 19. DONOSTIA 20012

ELHUYAR

ZIENTZIA ETA TEKNIKA

Hurrengo alean

**MARINELIK GABEKO UNTZIAK
NAFARROAKO AUTOBIDEA. EKOLOGIAK BADU ZER ESANIK
BORAX-A, MENTURAREN LILURA
ZEIN DA PETROLIOAREN ITURBURUA?
ILARGIKO HARRIEN PATUA**

Apirilaren batean zure kioskoan

"Elhuyar. Zientzia eta Teknika" aldizkaria jaso nahi dut. Urtean honen sei ale jasoko ditut, gainera doan "Elhuyar" aldizkariaren bi ale.

Izena.....
Helbidea..... Lanbidea.....
Hiria..... Telefonoa.....
Ordainketa:

Errenboltsoz

Kontu korrontea k/k: zenbakia..... Bankua:.....

- ☐ 1.987.erako 2.200 pta. Euskal Herria eta Frantzia
- ☐ Bi urterako 4.100 pta.
- ☐ Hiru urterako 6.400 pta.
- ☐ 1.987.erako 2.750 pta. beste herrietan.

Harpidetza-txartela: ELHUYAR Kultur Elkarte. P.K. 361, DONOSTIA

Azkarragari espetxetik: Espaiñiako koartelelan erreinsertatu zaitez!!!

«Negoziaketa eman behar da azkar, zuzen eta serio», Azkarragak hitz horiek bota bere ahotik jario; zoritxarrean esaldi horrek oso usai txarra dario, baldintza bat dauka: damuketa zikiña dela merio.

Orain artean, aizu, zergatik gezurrarengan ixkutu? Garbi baitago espaiñolekin dadukazula ezkutu; haiek agintzen dutena egin behar ta ezin mututu. Zure nahia da errefuxiatu eta presoak damutu.

Errefuxiatu ta presoak ez dugu zertan damutzerik, Herriarekin bat egiñikan goaz eta ez besterik, arbaso zarrak agindutako bidea ondo beterik. Gu bizi geran arte ez duzu Euskal Herria saltzerik.

Azkenengoa bota duzu ta geratu zara lasaia, «odolezkoak» damututzeko beharra dutela saia; zure ondoan aingerutxoak dira putre eta saia. Etorkizuna zure zai dago usteldutako etsaia!!!

Areagotzen hasi dirade gure aurka erasoak, «motelak» balirake bezala len emandako pausoak; Goiko, «Kirruli» eraman zitun zuk jarritako lazoak, erailtzailea bihurtu zara zu, «pakearen usoa».

Kriston indarra egiten duzu beti torturaren alde, eta Joseba Arregi joan zen ezertxo esan gabe; Mikel Zabaltza berdin-berdiña, Iruretagoiena-re, zu zeu izendatutzen zaitugu «medalla» horien jabe.

Guk garbi dugu borroka zer den, zergatik ta zertarako, zuk berriz ezin ulertu, inoiz ibili ez zeralako; zure barrena nonbait etsita duzu zure kalterako, burua makur ta belauniko aspaldin zabiltzalako.

Gernikan dagon arbolak ditu kimu berri ta indartuak, Euskal Herria askatutzeko beti prestu ta gertuak; etsaia berriz, hor omen ditu «txertu» hiltzaileak sartuak, moztuko itugu al den azkarren zu bezalako «txertuak».

Zergatik bada nahi ote duzu gu belaunikatutzea? Agian espaiñol militarren agindua betetzea? Kapitalisten «propinatxo» era hortan jasotzea? Edo botere puxka zikin bat nolabait ere lortzea?

Beti zabiltza telebistetan irripar odoltsu batez, gezurra duzu armik onena egirikan esan bat ez; guzti honekin hauxen esaten dizugu bihotz-bihotzez: Espaiñiako koartelelan erreinsertatu zaitez!!!

Doinua: «Pello Joxepe»

KAXKAGORRI

LIBURU- TEGIAREKIN BUELTAKA

Gertaera xeblebre hau Donostiako alde zaharreko haltzaridenda bate-takoa omen da.

Sartu da bezero bat dendara eta zera galdetzen dio hango depen-dienteari:

— Aizu, liburutegi haundi honek zenbat balio du?

— Honek? 600.000 pezeta.

— 600.000 pezeta? Askotxo da hori! Aizu, eta liburutegi erdia eros al dezaket?

— Liburutegi erdia? Ez dakit, ba-da. Nagusiari galdetuko diot.

Badoa dependientea nagusiaren-gana, eta konturatu gabe bezeroak atzetik jarraitzen dio:

— Nagusi jauna, kabroi bat etorri zaigu eta ea liburutegi erdia eros de-zakeen galdetu dit.

Nagusiak larrituta, bezeroa atzean duenaren keinuak egiten diz-kio. Dependienteak buelta ematen du eta ezer esan ez balu bezala, be-zeroa seinalatuz esaten du:

— Ah! Eta beste gizon honek bes-te erdia erosi nahi du!

Arazoa nolabait konpontzen dute eta galdetzen dio nagusiak langilea-ri:

— Harrituta utzi nauzu, horren egoera zailetik hain patxaroso atera-tzeko erakutsi duzun maisutasunare-kin.

— Hori ez da ezer! Bost urte pasa bait nituen Holandan!

— Holandan? Eta zer esan nahi duzu horrek?

— Jode! Bada, han argi ibili beha-rra dagoela; denak lapurrak edo fut-bolistak bait dira.

— Kontuz esaten duzunarekin, ge-ro! Nire emaztea holandarra da eta!

— A bai? Eta zein ekipotan jolas-ten du?

GURUTZE GORRIKOAK

Aspaldi honetan ez genituela ca-talandarrak gehiegi astindu eta due-la gutxi kontatu zidaten pasadizo bat azalduko dut.

Iberiako abioi batek istripua izan omen zuen Pirineotan eta abioi guz-tia txikitu bazen ere justu une har-tan komunean zegoen catalandar bi-kote bat salbatu omen zen. Abioi guztia suntsituta baina mirakulu bat gertatu izan balitz bezala komuneko kamara salbu.

Gurutze Gorrikoak iritsi omen di-ra istripuaren lekura eta abioiaren aztarnen artean komuneko kamara oso-osorik aurkitzen dute. Hasten di-ra eta kolpeka eta oihuka:

— Inor ba al dago hor barruan? Inor ba al dago hor barruan?

Eta barrundik:

— Bai, gu hemen gaude! Eta zuek nortzu zarete?

— Gurutze Gorrikoak!

— Bada, lasai! Orain dela bi hila-bete eman genuen eta dirua gure herriko kuestazioa.

«Txisteka-Misteka», txisteak entzunez gozatzeko

Kalean daukazu dagoeneko ARGIA Egunerako hainbat aldiz iragarritako txiste kasetea. Kasete bikoitza, gainera. ARGIA bera izan da berauen produtore eta IZ diskoetxea koprodutore eta argitaratzaile. Guztiz astegin gertatzen diren bi kasete hauetan txiste ugari topatuko duzu, "grazioso" pare honen ahotik: Amasako Joxe Ramon Galarraga eta ARGIA bertan "Jo... adarra" txiste-saileko arduradun den Kike Amonarriz.

Ez galdu aukera eder hau! 500 pezeta baino ez zaizu kostako zinta bakoitza ondoko txartela bete eta ARGIAra bidaltzen badiguzu, etxean jaso nahi dituzula esanez. Kontrarrenboltoz egingo dugu honen kobraketa. Karteroarekin parre piskat egin ahal izango duzu horrela!

Izen-deiturak.....

Helbidea.....Herria.....Probintzia.....

1. kasetea.....2. kasetea.....Biak batera.....

ARGIA. Ametzagaña 19. DONOSTIA 20012

a ze flasha!

Mugan «in fraganti»

ARGAZKI bitxi mordoa joaten da KORRIKA ospatzen den guztietan. Area-ago geratzen da argitaratu gabe. Normalean askoz ere gehiago dira karre-ran gertatzen diren bitxikeria, anekdota eta pasadizioak, argazkilariak jasotzen dituztenak baino, eta batez ere komunikabideek argitaratzen dituztenak baino.

Oraingo honetan Izpegiko mugan harrapatu ditu AEKren argazkilariak Mikel eta Karlos argazkilariak. KORRIKA lekukoaren aurretik muga-ko «fotoa» atera ondoren, furgonetara salto egiteko.

Omenaldi txiki bat eskaini nahi diegu lerro hauetatik KORRIKA osoan, gau ta egun, 2.085 kilometro egingo dituzten argazkilari hauei eta karreran doazen gainontzeko kazetari eta AEKko karrera-arduradunei. Merezki dute benetan.

Argazkilariak, kilometroak eta kilometroak egiten dituzte korrika. Furgonetatik argazkiak atera, salto egin, karreteratik beste bat atera, gelditzen ez den furgonetara korri egin... eta horrela denbora guztian. Hendaia Bilbo-raino.

Eta okerrera. Okerrera ez da argazkiak ateratzen karreran ibiltzea. Arratsaldeko ordu jakin batetan, KORRIKA dagoen tokian utzi, eta argazkiak errebelatzera joan behar dute aldeztetik Bilbon edo Donostian prestatutako toki batetara. Argazkiak errebelatu eta egunkarietara zabalduko dituzte gero Prentsa Bulegoak jarritako rekadista batzuren bitartez. Zenbaitetan argazkila-riak berak ere egin behar izandu du egunkarietarako buelta hau.

Eskuminak! A, ez pentsa muga argazkian ikusten den bezain erraz pasa zu-nenik. Argazki hau atera zuen argazkilariak, Manolok, paper denak erakutsi behar izan zituen mugan.

MARTIN ARANA

osasunaren arduraz

Amaren esneak gibeleko eritasunak prebenitzen ditu

GIOVANNI Maccaluso medi-kuak esan duenez, amaren esneak urte batzuren buruan hil-garriak izan daitezkeen zenbait gibeleko eritasun prebentitzeko laguntza handia suposatzen du. Bosten-eko Massachussets General Hospital-eko John Udall dokto-real egindako aurkikuntzetan oinarriturik, ama-esnea alfa-anti-tripsina proteinatan aberats dela baieztatu da, eta proteina honen gabezia da gibeleko alterazioen-gatik datorren ume-heriotzaren arrazoirik nagusia (aipatu ospi-talean erregistraturiko heriotzen %10-20ren arrazoa).

Alde berean, Udall irakasleak zera ikusi zuen, esne artifizialez elikaturiko hogeit hamar urteko zortzik alfa-antitripsinaren gabe-zialdiak eduki zituztela, ondorio larriekin, ama-esnez elikaturiko umeetan, gabezia hauek hamabi-tik behin bakarrik ematen ziren bitartean. Ama-esneak ume jaio-berriari jadanik amak pasa dituen eritasunenganako inmutitatea ematen dio, horrela umea lehen haurtzaroan ohizkoak diren zen-bait gaitzen aurrean babestua egonik. Bestalde, bularra ematea amaren eta umearen arteko erla-zioan uneri garrantzizkoenetako bat da, zulantzarik gabe.

XABIER AGIRRE

Bandalismoari goresmenez

AURRENIK Euskalduna-koak izan ziren. Administrazioak aise aurkitu zuen irtenbidea: euskaldunak ziren. Ikasleak gero, berriz ere dena argitu zuten: ba omen da hor barna izaki oker bat, «El cojo» deitzen diotena, era guztietako aldrebeskeria eta triskantzak egiten iharduten dena. Reinosa etorri zen gero, eta denak urduri jarri ziren. Ez zegoen jada euskaldunik, hain gutxi gizartearen bazterketak makurtutako pertsonaiarik. Soil soilik langileak zeuden. Agiñak orrialde hauetan «Reinosako sindrome» gisa bataiatu zuena sortu zen. Zerengatik nerbioak aztoraturik?

LEHENDABIZIKO esplikazio bat: definizioz, «demokrazia» batean, indarkeriaren monopolioa estatuak du; eta estatuaren barnean indar errepresiboez: ejertzitza, polizia. Poliziak erasotzen duenean, eredu «demokratikoa» korrika egitea da. Goardia zibil zenbait desarmaturik, garaiturik, zanpaturik ikustea, begi demokratikoez jasan dezaketena baino gehiago da. Lezio bat, eredu bat izan daiteke. Eta beste zenbait langilek hori ikusita «oraindik ere litekeena da irabaztea» pentsatuko balute zer? Horretxegatik Reinosako goardia zibilei ezarritako zigorrak, ez bait zuten nahikoa astakerten eta biolento jokatu. Goardia zibil batek, larrua utzi edo denak garbitu beste erremediorik ez du; bestela ez du balio.

Badira beste esplikazioak. Ezta atzerakoiak ez dira ausartu oraingo honetan jende nahasleaz, Moskuko urreaz edo ezkerren muturraz

hitz egiten... Ez, langileak besterik ez dira dantza ibili dutenak. Felipe Gonzalezek Nicolas Redondori hots egin hurrengo egunean, langileak goxatzeko eskatuz, aztoratzen ez uzteko. Argia da: sindikatu sozialistak bere egitekoa bete behar, langileak bide «demokratikoetan» ibil daitezen ahalegindu. Langileak bandalismorantz lerratzen badira, demokrazia arriskuan dago. Hain baita argi ikustekoa hitz parrasta ofizialek izkutatu nahi duten giza maila edo klase sozialen arteko enfrentamendua.

Hara bestea, berriz ere marxismoa atzera ta aurrera atzerakoi ez besten horrek!

POSTMODERNOEN marmarrak entzuten ditut, langileen haserrea goxatu eta ezkutatu nahian kilokada sofismak jaurtikiz. Tira, tira...

Klaseen arteko enfrentamendua gertatzen da oraindik ere, sisteman barneratutako zenbait interesatzen

ez bazaie ere. Baina gizarte mailako sumindura eta kezka guztiak ez dira zanpatutakoen ahoetatik irteten. Pribilegiatuek badakite huelgaren itxura, manifestazioa edo panfletoa egiten... (Allenderen aurka manifestazioak Chilen emakume aberatsek eltzak astinduz zalaparta betean) Dena beren abantail edo pribilegioak defenditzeagatik. Denok senditzen dugu gaitzeko lotsa Iberiaren huelgetan, medikuek hobekien ordaindutakoentzat hobekuntzak eskatzen dituztenean, edota, moja edo apez eskolak karrikara irteten direnean betikoa erreibindikatzeko. Ez dira berdinak konfliktibitate guztiak.

JARRAITZEN dut pentsatzen, benetako bandaloak, kapitalismoaren inperio erromatar hau heriotz zauriz zauriturik dagoela pentsatzen dutenak, langileak dirrela. Beren besoen indarrak egiten ditu bandalo langileak, beren arazoen ebidentziak.

Ni bandalismoaren aldekoa naiz. Negoziazio baten erdian langile batek pentsatzen duena adierazteko puzkarra botatzen duenean, politikoko bat edo enpresari bat, ukabila hurbil duela muturrekoaren beldurra dardarak jana dagoenean. Lanaldi istripu baten ondorioz langile bat hil delarik, langileek egindako bileran enegazioa nagusi denean, gerenteak ere baldintza berberak jasan ditzala onena dela pentsatzen delarik. Langile anitz konfiantzatik fidantziarik ezera pasatu direnean, politiko-lider-langilezale-sozialista nagusia bezalakoa dela konprobatzerakoan etsi egiten dutenean, beren artean enpresari eta politikoak bat datozela edo ados daudela konturatzen direnean.

HALAKOETAN, beste arrazoi-terik gabe, bandalismoa sortzen da, ur xirripa garbiaren antzera, haize freskoaren pare. Lastima, gaur egun bandalismo hori antolatuago ez egotea.

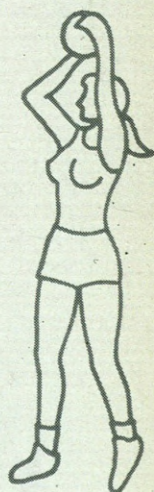
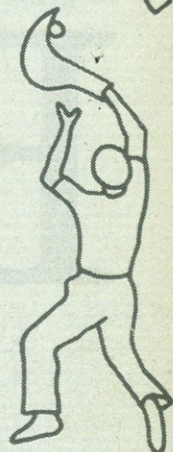
Beti da atsegina industri kontseilari bat dardarka ikustea, gobernu baskongadokoa besterik ez bada ere. Zer esaten didazue sari gisako trikornio edo txapel okerrez?

Aupa Reinosa!

KARLOS TRENOR

Kirola ta hizkuntza, horra hor bi gauza
luza dezaketenak herriaren hatsa;
baldin ez bazerauku erdalduntzen plaza,
salbaturen garela badut esperantza.

Ferrando Aire "Xalbador"

AURREZKI-KUTXA
MUNICIPALA

CAJA DE AHORRO
MUNICIPAL

ERANTZUN EGOKIAK

Gipuzkoako Aurrezki
Kutxa Probintzian
Gipuzkoari lagundu
nahi diogu.
Horregatik, zerbitzu-
eta prestazio-aukera
zabal bat eskaintzen
dugu.
Eta kirol, kultur, zientzi
eta herri-izaerako

ekimen-mota guztietan
partehartzen dugu.
Gure herriaren
aberastasunean
partehartzeko.
Gipuzkoako Aurrezki
Kutxa Probintzian,
beti ere erantzun
egokiak.

CAJA DE AHORROS PROVINCIAL DE GUIPUZCOA
GIPUZKOAKO AURREZKI KUTXA PROBINTZIALA

"Erantzun Egokiak"